

Taskforcen

på handicapområdet

Analyserapport
Nyborg Kommune

Indhold

Indhold.....	1
Indledning.....	3
Baggrund for taskforce-forløbet	3
Rapportens opbygning.....	3
Datagrundlag.....	4
Overordnet præsentation af kommunen	5
Sammenfatning.....	8
1 Politik og strategi.....	9
Kvalitetskriterier.....	9
Politik.....	9
Strategi.....	11
Kvalitetsstandarder	13
Ledelsesinformation	14
Samlet vurdering.....	15
2 Faglig ledelse.....	17
Kvalitetskriterier.....	17
Sparring og videndeling	17
Strategisk kompetenceudvikling	19
Fagligt ledelsestilsyn	20
Samlet vurdering.....	21
3 Sagsbehandling.....	22
Kvalitetskriterier.....	22
Udredning, vurdering og afgørelse	22
Valg af indsats.....	27
Opfølgning.....	28
Samarbejde med borgerne	29
Samlet vurdering.....	32
4 Helhed og sammenhæng.....	34
Kvalitetskriterier.....	34
Overgang fra barn til voksen	34

Tværfagligt samarbejde	34
Samlet vurdering	37
Bilag 1: Juridisk sagsgennemgang	38
Bilag 2: Socialfaglig sagsgennemgang	76
Bilag 3: Oversigt over kommunens tilsendte materialer	87
Bilag 4: Juridisk materialelegennemgang	93

Indledning

Baggrund for taskforce-forløbet

Satspuljepartierne etablerede i 2014 en taskforce på handicapområdet (herefter betegnet taskforcen). Taskforcen er et samarbejde mellem Social- og Boligstyrelsen og Ankestyrelsen. Formålet med taskforcen er at bidrage til en positiv udvikling af kvaliteten i kommunernes sagsbehandling på enten børne- eller voksenhandicapområdet.

Denne rapport præsenterer resultaterne af den analyse, som taskforcen har foretaget af Nyborg Kommunes sagsbehandling på børnehandicapområdet. I analysen peger taskforcen på styrker i kommunens nuværende praksis og kommer med anbefalinger til den videre udvikling af området.

Analysen er en del af et samlet analyse- og udviklingsforløb. Forløbet har til formål at styrke kvaliteten i kommunens sagsbehandling, at understøtte en ensartet og systematisk sagsbehandling og at sikre sammenhæng mellem kommunens styringsgrundlag, ledelse og den konkrete sagsbehandlingspraksis. Analyse- og udviklingsforløbet tager afsæt i en løsningsfokuseret tilgang, hvor der er fokus på at fremme læring og faglig kapacitetsopbygning i kommunen.

Rapportens opbygning

Rapporten indledes med en sammenfatning, der beskriver taskforcens samlede vurdering af Nyborg Kommunes sagsbehandling på børnehandicapområdet. Herefter følger fire temakapitler, som hvert indeholder en beskrivelse af kommunens praksis, en vurdering af kommunens styrker og taskforcens anbefalinger til det videre udviklingsarbejde.

De fire analysetemaer er:

1. Politik og strategi
2. Faglig ledelse
3. Sagsbehandling
4. Helhed og sammenhæng

Hvert temakapitel indledes med en beskrivelse af de kvalitetskriterier, der ligger til grund for taskforcens vurdering. Analysen har fokus på, om kommunens aktuelle praksis afspejler taskforcens kvalitetskriterier, herunder om kommunen har et fælles fagligt grundlag for sagsbehandlingen, fx retningslinjer, metoder og redskaber. Det belyses desuden, om det fælles grundlag ligger til grund for en ensartet og systematisk praksis, det vil sige, at rådgiverne har den samme tilgang, benytter de samme redskaber og metoder, og at borgere kan forvente at få den samme afgørelse, uanset hvem der behandler sagen, jf. figuren nedenfor.

Endelig har analysen fokus på, om der er sammenhæng mellem kommunens styringsgrundlag, ledelse og sagsbehandling. Eksempelvis om der er en rød tråd fra kommunens politiske visioner til afdelingens strategiske fokusområder, kvalitetsstandarder og retningslinjer for sagsbehandlingen.

I slutningen af hvert kapitlet foretager taskforcen en vurdering af, hvor langt kommunen er i forhold til at sikre kvalitet i sagsbehandlingen:

- Kommunens praksis afspejler *i mindre grad* taskforcens kvalitetskriterier med mange udfordringer.
- Kommunens praksis afspejler *i nogen grad* taskforcens kvalitetskriterier med flere udfordringer.
- Kommunens praksis afspejler *i høj grad* taskforcens kvalitetskriterier med enkelte udfordringer.
- Kommunens praksis afspejler *i meget høj grad* taskforcens kvalitetskriterier med ingen eller få udfordringer.

Taskforcens foretager desuden en samlet vurdering på tværs af temakapitlerne i sammenfatningen.

Datagrundlag

Dataindsamlingen og analysen er gennemført i perioden fra april til september 2024. Analyserapporten giver et billede af kommunens praksis, som den var, da data blev indsamlet og gennemgået, i rapporten benævnt "analysetidspunktet".

Analysen bygger på følgende datakilder:

- **Indledende temadag:** Der blev afholdt en indledende temadag med ledere og medarbejdere på børnehandicapområdet i juni 2024.

- **Materialer:** Kommunen har indsendt relevante skriftlige materialer, som er gennemgået af taskforcen.
- **Selvevaluering:** Kommunen har udarbejdet en selvevaluering, der er udfyldt af ledere på børnehandicapområdet.
- **Sagsgennemgang:** Ankestyrelsen har vurderet den juridiske kvalitet af 18 sager på børnehandicapområdet inden for barnets lov §§ 86, 87 og 90, jf. servicelovens § 84 stk. 1¹. VISO har vurderet den socialfaglige kvalitet af fem af de 18 sager. Sagerne er fremsendt af Nyborg Kommune på baggrund af kriterier angivet af Ankestyrelsen, jf. bilag 1.
- **Borgerinterviews:** Interviews med forældre i fire familier til børn og unge med funktionsnedsættelser, hvor familien modtager ydelser fra børnehandicapområdet, gennemført i juni 2024.
- **Interviews i kommunen:** Der er gennemført gruppeinterviews i september 2024 med følgende:
 - Øverste administrative ledelse (i rapporten benævnt "øverste ledelse")
 - Mellemlidelse (i rapporten benævnt "mellemlidelse")
 - Rådgivere fra børnehandicapområdet (i rapporten benævnt "rådgiverne")
 - Rådgivere og ledere fra voksenhandicapområdet (i rapporten benævnt "voksenhandicapområdet")
 - Interne kommunale udførere på børnehandicapområdet (i rapporten benævnt "udførere")
 - Interne kommunale samarbejdspartner (i rapporten benævnt "interne samarbejdspartner")

Det primære fokus i analysen er på sagsbehandlingen vedrørende barnets lov §§ 86, 87, og 90, jf. servicelovens 84, stk. 1.

Overordnet præsentation af kommunen

I Nyborg Kommune er børnehandicapområdet organisatorisk placeret i teamet Unge og Handicap under Myndighedsområdet i afdelingen for Social og Familie sammen med det sociale børneområde og voksenområdet. Fra februar til september 2024 har der været én fælles afdelingsleder med ansvaret for myndighed på det sociale børneområde, unge og børnehandicap. Herefter er der ansat en særskilt afdelingsleder, der har ansvaret for børnehandicap og unge.

¹ Resultatet af Ankestyrelsens sagsgennemgang er ikke nødvendigvis udtryk for hele kommunes praksis på de udvalgte sagsområder, idet 18 sager ikke er et repræsentativt grundlag for at udtale sig om den generelle praksis.

Ifølge kommunens selvevaluering og interviews med øverste ledelse og mellemlidelsen har børnehandicapområdet i Nyborg Kommune været udfordret i en årrække. Kommunen har i 2019 lavet en tilfredshedsundersøgelse blandt forældrene til børn med funktionsnedsættelser i kommunen og har efterfølgende udarbejdet en handleplan for området. Nyborg Kommune har også tidligere haft et taskforceforløb med Socialstyrelsen på børne- og ungeområdet i perioden fra 2016 til 2019.

Kommunen har senest udarbejdet en udviklingsplan for Social og Familie for 2024-2028, der også inkluderer børnehandicapområdet. Udviklingsplanen skal løfte kvaliteten af sagsbehandlingen og omfatter bl.a. udvikling af et administrationsgrundlag, kompetenceudvikling og deltagelse i indeværende forløb med taskforcen på handicapområdet. Udviklingsplanen gennemgås nærmere i næste kapitel.

I forlængelse af udviklingsplanen er der sket en opnormering og styrkelse af den faglige ledelse. På den indledende temadag deltager fire fastansatte rådgivere, der alle er ansat i første halvdel af 2024, samt en rådgiver, der varetager hjælpemidler. På dette tidspunkt har kommunen desuden en række vikarer ansat til at håndtere sager på børnehandicapområdet. Senere på året har kommunen både ansat yderligere rådgivere og haft opsigelser blandt rådgiverne. Afdelingen forventes fulgt bemandet i april 2025.

Fra ultimo 2022 deltog Nyborg Kommune i Social- og Boligstyrelsens projekt "Sammen om familien". På grund af personaleudfordringerne trak kommunen sig dog fra projektet i midten af 2023.

Sammenfatning

Dette afsnit samler op på taskforcens vurdering af Nyborg Kommunes sagsbehandling på børnehandicapområdet på analysetidspunktet. Den samlede vurdering er baseret på vurderingerne i de fire temakapitler om politik og strategi, faglig ledelse, sagsbehandling samt helhed og sammenhæng.

Taskforcen vurderer, at Nyborg Kommune i mindre grad har en praksis, der sikrer en overordnet politisk og strategisk styring af børnehandicapområdet. Kommunen har flere politikker med betydning for børn med funktionsnedsættelser, men der ses ikke en tydelig politisk retning for børnehandicapområdet. Kommunens styringsgrundlag består af en omfattende udviklingsplan for det samlede social- og familieområde, der fremadrettet skal sikre kvalitet i sagsbehandlingen. Der er dog ikke opsat konkrete mål eller udarbejdet en plan specifikt for børnehandicapområdet. Nyborg Kommune har ikke opdaterede kvalitetsstandarder for området. Kommunen indsamler data om den økonomiske udvikling, men i mindre grad data om den faglige udvikling.

Taskforcen vurderer, at kommunens faglige ledelse i mindre grad understøtter god kvalitet i sagsbehandlingen på børnehandicapområdet. Kommunen mangler en struktur for sparring og videndeling, fx afholdelse af faste teammøder. Kommunen har fokus på udvikling af medarbejdernes kompetencer og har intentioner om en fast praksis for oplæring af nye medarbejdere. Kommunen har på analysetidspunktet et nyudviklet koncept for ledelsestilsyn.

Taskforcen vurderer, at kommunen i mindre grad har en praksis, der sikrer en ensartet og systematisk sagsbehandling, der er i overensstemmelse med lovgivningen og praksis på området. Kommunen benytter ICS-metoden og it-systemet DUBU, men mangler opdaterede arbejdsgange, metoder, fraser, skabeloner og kvalitetsstandarder, der kan understøtte sagsbehandlingen. Kommunen har intentioner om at styrke inddragelsen af børnene og familierne, bl.a. ved implementering af it-systemet *Din Stemme*, men har på analysetidspunktet ikke en ensartet tilgang til inddragelsen.

Taskforcen vurderer, at kommunen i nogen grad har en praksis, der sikrer helhed og sammenhæng i sagsbehandlingen på børnehandicapområdet. Børnehandicap har et velfungerende samarbejde med det sociale børneområde og et godt samarbejde med skole- og dagtilbudsområdet. Kommunen bør dog understøtte samarbejdet yderligere gennem egentlige samarbejdsaftaler og retningslinjer. Kommunen har ikke en procedure eller en fast praksis for overgangen fra børnehandicap til voksenhandicap.

Taskforcen vurderer samlet set, at Nyborg Kommune i mindre grad har en praksis, der sikrer kvalitet i sagsbehandlingen på børnehandicapområdet.

1 Politik og strategi

Kvalitetskriterier

Dette kapitel belyser den overordnede styring af børnehandicapområdet. Analysen har fokus på, i hvilken grad:

- Kommunen har en politik, der sætter rammer og retning for sagsbehandlingen på børnehandicapområdet. Politikken er udmøntet i strategier eller fokusområder.
- Kommunen har en strategi, der sætter ledelsesmæssig ramme og retning for arbejdet på børnehandicapområdet, fx strategi eller handleplaner. Strategien er omsat i retningslinjer, udviklingsinitiativer eller kompetenceudvikling, der understøtter god kvalitet i sagsbehandlingen.
- Kommunen har kvalitetsstandarder for børnehandicapområdet.
- Kommunen indsamler systematisk data om den økonomiske og faglige udvikling på børnehandicapområdet. Data anvendes til udvikling og styring af området.

Politik

Nyborg Kommune har fremsendt følgende politikker med relevans for sagsbehandlingen på børnehandicapområdet:

- *Kerneopgaven i Nyborg Kommune*
- *Børne- og ungepolitik*
- *Handicappolitik*
- *Dagtilbuds- og skolepolitik*

Politik for børnehandicapområdet

Kerneopgaven i Nyborg Kommune

Af *Kerneopgaven i Nyborg Kommune* fremgår det, at kommunens opgave er at "understøtte borgere og virksomheders muligheder for at udfolde deres potentiale i et forpligtende samarbejde". Kerneopgaven er yderligere defineret i syv velfærdsopgaver og én organisationsopgave. De syv velfærdsopgaver er:

- understøtte borgernes potentiale til at forsørge sig selv og sikre at virksomhederne har den rette arbejdskraft.
- understøtte borgernes mulighed for at leve et sundt, aktivt og værdigt liv.
- understøtte, at alle børn trives, lærer og udvikles som deltagere i fællesskaber.
- understøtte borgere med særlige behov i at blive så selvhjulpne som muligt.
- understøtte borgernes mulighed for at engagere sig i fritidsliv, kulturliv og kulturarv.

- understøtte borgernes adgang til sunde og gode bo- og leverum.
- understøtte at Nyborg Kommune er et attraktivt sted for borgere og virksomheder at bosætte sig og besøge.

Under velfærdsopgaverne er der desuden defineret myndighedsopgaver og udfordringer, og hvor fokus skal rettes hen. De syv velfærdsopgaver er ligeledes videreført i kommunens politikker.

Børn- og ungepolitik

Børne- og ungepolitikken er gældende fra 2019 til 2023, men er forlænget til 2025. Af politikken fremgår det, at den omfatter alle børn og unge i kommunen. Et centralt tema i politikken er mødet med børn, unge og deres forældre. Desuden defineres der under overskriften "Børn trives, lærer og udvikles som deltagere i fællesskaber" fem temaer, som kommunen skal arbejde med, fx inkluderende fællesskaber og forpligtende samarbejde med familien.

Børne- og ungepolitikken adresserer ikke direkte børn og unge med funktionsnedsættelser.

Handicappolitik

Handicappolitikken er fra 2020 og er ligesom børne- og ungepolitikken forlænget og derfor gældende frem til 2025. Det fremgår af politikken, at fokusområderne blandt andet er valgt ud fra sammenhængen til *Kerneopgaven i Nyborg Kommune*, og politikken tager også udgangspunkt i overskriften "At udfolde potentiale i forpligtende fællesskaber".

Det fremgår af selvevalueringen, og indikeres i kommunens udviklingsplan, at mål og initiativer i handicappolitikken primært er målrettet voksenhandicap.

Dagtilbuds- og skolepolitik

Dagtilbuds- og skolepolitikken er gældende for perioden 2019 til 2023, men er videreført til 2025. Politikken definerer ambitionen for dagtilbud og skoler, som værende, at børn og unge "understøttes i at være livsduelige mennesker".

Børn og unge med funktionsnedsættelser nævnes ikke selvstændigt i politikken.

Nyborg Kommunes politiske ramme for børnehandicapområdet

Det fremgår af handicappolitikken og kommunens selvevaluering, at børn og unge med handicap er omfattet af handicappolitikken, men at børne- og ungepolitikken og dagtilbuds- og skolepolitikken har større indflydelse på familiernes hverdag. Af selvevalueringen fremgår det, at politikkerne ikke eksplicit er omsat strategisk på børnehandicapområdet. Den øverste ledelse fortæller ligeledes, at det ikke altid er tydeligt, hvilken politik der er retningsanvisende for børnehandicapområdet. Det fremgår også af interviewet med den øverste ledelse og af selvevalueringen, at man i stedet tager udgangspunkt i *Kerneopgaven*, når der skal udarbejdes strategier eller udvælges fokusområder for børnehandicap. Man har eksempelvis arbejdet med rådgivernes mindset omkring mødet med borgerne og gennemsigtighed i sagsbehandlingen.

Den øverste ledelse udtrykker, at kommunen med fordel kunne have en tydeligere politisk retning for børnehandicapområdet, og af interviewet med mellemlædelsen fremgår det, at man ikke har arbejdet aktivt med politikkerne. I selvevalueringen skriver kommunen, at man ikke er i mål med at sikre, at politikkerne er retningsgivende for rådgivernes arbejde, selvom der er arbejdet med temaet "Mødet med børn, unge og deres forældre". Det fremgår af interviewet med rådgiverne, at de ikke kender politikkerne for området.

I Udviklingsplan for Social og Familie fremgår det, at der kommer nye politikker for hele social- og familieområdet i 2025/2026. I kommunens materialer og i interviewet med mellemlædelsen udtrykkes det, at det fremadrettet bliver børne- og ungepolitikken, der kommer til at sætte retning for arbejdet på børnehandicapområdet.

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Nyborg Kommune har flere politiske styringsdokumenter, men at de kun i beskedent omfang sætter en retning for børnehandicapområdet.

Det er ligeledes taskforcens vurdering, at kommunens politikker kun i ringe grad er udmøntet i strategier og fokusområder for børnehandicapområdet.

På den baggrund vurderer taskforcen samlet set, at kommunen i mindre grad har en politik, der sætter rammer og retning for sagsbehandlingen på børnehandicapområdet.

Strategi

Nyborg Kommune har fremsendt følgende strategier og styringsdokumenter med relevans for sagsbehandlingen på børnehandicapområdet:

- *Udviklingsplan for Social og Familie 2024-2028*
- *Tidsplan 2024*
- *Tidsplan 2025*

Kommunens materialer

Udviklingsplan for Social og Familie samt tidsplaner

Kommunen har udarbejdet en udviklingsplan for Social- og Familieområdet, gældende for årene 2024 til 2028. Planen dækker hele det sociale område og derfor også børnehandicapområdet.

I forlængelse af udviklingsplanen har kommunen udarbejdet to tidsplaner for 2024 og 2025. Disse er skematiske planer for, hvornår initiativerne i kommunens udviklingsplan skal starte og forløbe.

Udviklingsplanen tager udgangspunkt i kommunens *Kerneopgave* og har visionen, "*Vi vil understøtte borgernes muligheder for at udfolde deres potentiale i et forpligtende samarbejde*". Det beskrives i planen, at den er udarbejdet på baggrund af flere års forsøg på at løfte kvaliteten af sagsbehandlingen i Social og Familie, der imidlertid ikke har båret frugt. Planen er inddelt i otte fokusområder:

1. Politikker og strategier
2. Ledelse og organisering
3. Kvalitetsstandarder og administrationsgrundlag
4. Kvalitet i sagsbehandlingen
5. Ledelsestilsyn og rapportering
6. Digitalisering og it-understøttelse
7. Arbejdsmiljø og kultur
8. Økonomisk styring

Det fremgår af udviklingsplanen, at der er igangsat et arbejde med at udvikle et administrationsgrundlag i form af retningslinjer, procedurer og brevskabeloner for sagsskridt på bl.a. børne- og familieområdet, for tværfagligt samarbejde og overgangen fra barn til voksen. Dette arbejde vil pågå indtil medio 2025. Det fremgår desuden, at der skal ske kompetenceudvikling af medarbejderne som følge af barnets lov.

Af selvevalueringen og interviewet med den øverste ledelse fremgår det, at den store medarbejderomsætning har gjort det vanskeligt at styre og udvikle området.

Det fremgår af interviewet med rådgiverne, at de kender udviklingsplanen, og at flere af dem har nærlæst detaljerne i den.

Udviklingsplanen og tidsplanerne indeholder ikke konkrete mål for børnehandicapområdet. Det fremgår af interviewet med mellemlædsen, at dette skyldes, at man har været nødt til at blive klogere på problemstillingerne i kommunen først.

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Nyborg Kommune har udarbejdet en relevant udviklingsplan for Social- og familieområdet, der også adresserer udfordringerne på børnehandicapområdet, og som tager udgangspunkt i dels kommunens *Kerneopgave* og dels i den vanskelige situation, som kommunens myndighedsområde befinder sig i.

Taskforcen bemærker dog også, at der endnu ikke er blevet opsat konkrete mål for børnehandicapområdet eller udarbejdet en plan specifikt for området. Desuden at man indtil nu kun i begrænset omfang har påbegyndt arbejdet med udviklingsinitiativer fra udviklingsplanen, som skal understøtte god kvalitet i sagsbehandlingen på børnehandicapområdet. Dette kan tilskrives, at man i hele 2024 har fokuseret på at få bemanded børnehandicapområdet og først forventer at være i mål i april 2025.

På den baggrund vurderer taskforcen samlet set, at kommunen i nogen grad har en strategi, der sætter ledelsesmæssig ramme og retning for arbejdet på børnehandicapområdet, men at strategien på analysetidspunktet kun i begrænset omfang er omsat i retningslinjer, kompetenceudvikling eller udviklingsinitiativer, der understøtter god kvalitet i sagsbehandlingen på børnehandicapområdet.

Kvalitetsstandarder

Nyborg Kommune har fremsendt følgende kvalitetsstandarder med relevans for børnehandicapområdet:

- *Kvalitetsstandard – Hjemmetræning*
- *Kvalitetsstandard – Aflastning*
- *Kvalitetsstandard – Ledsagelse*
- *Kvalitetsstandard – Merudgifter*

Kommunen har sendt kvalitetsstandarder for hjemmetræning, afløsning/aflastning, ledsagerordning og merudgifter. Ifølge selvevalueringen er disse ikke opdateret siden 2019, og altså ikke opdateret efter barnets lov. Kommunen oplyser på den indledende temadag, at de ikke har standarder for tabt arbejdsfortjeneste.

Det fremgår af udviklingsplanen, at kommunens kvalitetsstandarder løbende skal revideres og genbehandles i Social- og Handicapudvalget i perioden fra medio 2024 til medio 2025. I selvevalueringen skriver kommunen, at kvalitetsstandarderne for børnehandicapområdet, barnets lov §§ 86, 87, 85 og 89, samt servicelovens § 84, udarbejdes eller revideres i løbet af efteråret 2024 og skal godkendes af udvalget i december 2024.

Af udviklingsplanen fremgår det, at der herefter vil ske implementeringstiltag målrettet medarbejderne. Det fortælles i interviewet med den øverste ledelse, at arbejdet med at opdatere kvalitetsstandarderne er i gang. Det bemærkes også, at standarderne skal være med til at sikre en fælles faglig retning og til at skabe tryghed omkring den måde, man arbejder med børnehandicap på i kommunen, og at der er politisk opbakning til den valgte linje. Det fremgår af interviewet med mellemedelsen, at kvalitetsstandarderne skal hjælpe til med at ensarte sagsbehandlingen i kommunen.

Det fremgår af den juridiske sagsgennemgang, at kommunen i ingen af de 18 gennemgåede sager henviser til en kvalitetsstandard i afgørelserne. Det fremgår ligeledes af selvevalueringen og af interviewet med rådgiverne, at de ikke benytter kvalitetsstandarder i deres sagsbehandling.

Taskforcen gør opmærksom på, at den juridiske materiale gennemgang indeholder kommentarer til kommunens kvalitetsstandarder.

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at kommunens kvalitetsstandarder ikke anvendes systematisk i sagsbehandlingen og ikke er opdaterede efter barnets lov. Kommentarerne i den juridiske materiale gennemgang bør desuden indarbejdes i opdateringen af standarderne.

På den baggrund vurderer taskforcen, at kommunen i mindre grad har brugbare kvalitetsstandarder, som understøtter en systematisk sagsbehandling.

Ledelsesinformation

Taskforcen har modtaget følgende materiale om ledelsesinformation:

- *Ledelsesrapportering*

Indsamling af data

Det fremgår af selvevalueringen, at indsamlingen af ledelsesinformation på analysetidspunktet foregår ad hoc og ikke er systematiseret. Af interviewet med den øverste ledelse fremgår det, at der indsamles information om den økonomiske udvikling på området især i forhold til nødvendige merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste.

Af udviklingsplanen, selvevalueringen og interviewet med den øverste ledelse fremgår det, at der fra sommeren 2024 er ansat to analysekonsulenter i Social og Familie. De skal styrke indsamling af ledelsesinformation for hele myndighedsområdet og lave et system til aktivitets- og økonomistyring.

I udviklingsplanen beskrives det, at it-systemet *Process Suite* indkøbes som styringsredskab. Systemet skal hjælpe til at sikre overholdelse af sagsbehandlingsfrister og sammenhæng mellem sagsstyringen og økonomistyringen. Det fremgår af interviews med den øverste ledelse og med mellemlidelsen, at systemet ligeledes vil kunne tilknyttes DUBU, kommunens kvalitetsstandarder og arbejdsgange, og derfor kan måle på og levere data om, hvorvidt de overholdes. Systemet implementeres fra september 2024.

Ifølge selvevalueringen, interviews med den øverste ledelse og mellemlidelsen vil kommunen anvende it-systemet *Din Stemme* til at understøtte og dokumentere arbejdet med inddragelse af børn og unge. Det fremgår af interviewet med mellemlidelsen, at dette system også kan tilknyttes DUBU, og at rådgiverne er blevet præsenteret for redskabet i efteråret 2024.

Endelig er der planer for kvartalsvis afrapportering af resultaterne af ledelsestilsynet på børnehandicapområdet, hvilket udfoldes i næste kapitel.

Formidling af data

Det fremgår af interviewet med den øverste ledelse, at det er sparsomt, hvad ledelsen selv modtager af information om den konkrete sagsbehandling. Den øverste ledelse og mellemlidelsen fortæller, at den information, der på analysetidspunktet trækkes fra systemerne, ikke er valid.

Formidling af ledelsesinformation til medarbejderne

Det fremgår af interviewet med mellemlidelsen, at de ikke er begyndt at formidle ledelsesinformation til medarbejderne endnu, men at der i efteråret 2024 vil blive igangsat økonomigennemgang med rådgiverne. Det fremgår af interviewet med rådgiverne, at de ikke modtager ledelsesinformation på analysetidspunktet.

Ledelsesrapportering til politisk udvalg

Det fremgår af kommunens materialer, at det politiske udvalg modtager kvartalsvis budgetopfølgning.

I interviewet med den øverste ledelse fortælles det, at det hovedsageligt er økonomisk information omkring nødvendige merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, der kommunikeres til det politiske niveau. Det fremgår også, at der informeres om resultaterne af *Danmarkskortet* over omgørelsesprocenter på handicapområdet.

Styring og udvikling

Af interviews med øverste ledelse og mellemlidelsen fremgår det, at kommunen ikke foretager strategisk styring og udvikling af børnehandicapområdet baseret på data, fordi data på analysetidspunktet ikke er tilstrækkelige eller retvisende.

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at kommunen indsamler viden om den økonomiske udvikling på området, og at denne viden kommunikeres videre til det politiske niveau. Taskforcen vurderer også, at der kun sporadisk indsamles viden om den faglige udvikling, og at denne viden er af en sådan kvalitet, at den ikke kan bruges til styring og udvikling af børnehandicapområdet. Det er dog taskforcens vurdering, at Nyborg Kommune har en ambitiøs plan for brugen af ledelsesinformation fremadrettet.

På den baggrund vurderer taskforcen samlet set, at kommunen i mindre grad indsamler systematisk data om den økonomiske og faglige udvikling på børnehandicapområdet, og at kommunen ikke anvender data til udvikling og styring af området.

Samlet vurdering

Taskforcen vurderer samlet set, at Nyborg Kommune i mindre grad har en praksis, der sikrer en overordnet politisk og strategisk styring af børnehandicapområdet.

I mindre grad

I nogen grad

I høj grad

I meget høj grad

Styrker

Taskforcen peger på følgende styrker ved kommunens politik og strategi på børnehandicapområdet:

Strategi

- Nyborg Kommune har en udviklingsplan for Social- og Familieområdet, der sætter retning for arbejdet på børnehandicapområdet.

Ledelsesinformation

- Kommunen indsamler data om den økonomiske udvikling på området. Kommunen har desuden en plan for fremtidig indsamling og formidling af faglige og økonomiske data, blandt andet i forhold til inddragelse af børn.

Anbefalinger

Taskforcen anbefaler, at kommunen styrker sin politik og strategi på følgende måder:

Politik

- Nyborg Kommune bør sætte en tydelig politisk retning for børnehandicapområdet, fx i den kommende Børne- og Ungepolitik.

Strategi

- Kommunen kan med fordel udarbejde en strategi specifikt for børnehandicapområdet og heri opstille konkrete mål for udviklingen på området.

Kvalitetsstandarder

- Kommunen bør fortsætte arbejdet med at opdatere kvalitetsstandarder for paragrafferne på børnehandicapområdet og indarbejde Ankestyrelsens bemærkninger i de nye standarder.

Ledelsesinformation

- Nyborg Kommune bør fortsætte arbejdet med at styrke indsamlingen og formidlingen af ledelsesinformation, så dette kan benyttes til at sætte faglig og økonomisk retning for området, samt bruges til styring, udvikling og læring i organisationen.

2 Faglig ledelse

Kvalitetskriterier

Dette kapitel belyser, hvordan den faglige ledelse understøtter god kvalitet i sagsbehandlingen. Analysen har fokus på, i hvilken grad:

- Kommunen arbejder systematisk med faglig sparring og videndeling.
- Kommunen arbejder strategisk med udvikling af rådgivernes kompetencer.
- Kommunen løbende følger op på kvaliteten i sagsbehandlingen gennem fagligt ledelsestilsyn.

Sparring og videndeling

Sparring

Taskforcen har ikke modtaget materiale fra Nyborg Kommune om sparring og videndeling.

Ledelsesmæssig retning

Det fremgår af kommunens selvevaluering samt interviews med øverste ledelse, mellemlidelsen og rådgiverne, at der mangler ledelsesmæssig retning for arbejdet på børnehandicapområdet. Som tidligere beskrevet havde den tidligere afdelingsleder både ansvaret for det sociale børneområde og børnehandicapområdet. Det er kommunens vurdering, at denne ledelseskonstruktion ikke i tilstrækkelig grad gav ledelsesmæssigt fokus og retning for børnehandicapområdet. Derfor er der fra efteråret 2024 ansat en afdelingsleder udelukkende med ansvar for børnehandicapområdet og unge.

Teammøder

Det fremgår af kommunens selvevaluering, at der afholdes ugentlige teammøder i børnehandicapgruppen. Ifølge interviews med øverste ledelse, mellemlidelsen og rådgiverne har der dog ikke været afholdt faste teammøder i en længere periode. På de teammøder, der har været afholdt, har rådgiverne kunnet byde ind med sager til drøftelse, men der har ikke været en fast struktur eller dagsorden for møderne.

Ifølge interviews med øverste ledelse og mellemlidelsen er det ambitionen, at den midlertidige afdelingsleder skal bringe struktur til teammøderne. Eksempelvis kan teammøderne have et fast punkt med drøftelse af målgruppevurdering for at sikre en mere ensartet praksis.

Sparring i hverdagen

På den indledende temadag fortalte medarbejderne, at rådgivergruppen tilsammen kun havde få måneders erfaring med sagsbehandling på børnehandicapområdet. Ved interviewtidspunktet var der netop startet to nye rådgivere med flere års erfaring fra

børnehandicapområdet i andre kommuner. Ifølge interviews med mellemlædelsen og rådgiverne bliver de to erfarne medarbejdere brugt flittigt til sparring af de øvrige rådgivere. Rådgiverne bemærker dog, at de to rådgivere kommer med hver sin praksiserfaring fra deres tidligere kommuner. Det risikerer at medføre en uens sagsbehandlingspraksis, så længe der ikke er en fælles faglig retning i afdelingen.

Sparring med ekstern leverandør

Det fremgår af kommunens selvevaluering og interviewet med mellemlædelsen, at der er tilknyttet en ekstern leverandør til tre timers ugentlig skriftlig eller telefonisk sparring til rådgiverne. Ifølge interviewet med rådgiverne benyttes denne sparring ikke længere – eller i mere begrænset omfang – da de i stedet sparrer med deres erfarne kollegaer.

Sparring med jurist

Ifølge kommunens selvevaluering samt interviews med mellemlædelsen og rådgiverne har medarbejderne adgang til sparring med juristen i afdelingen. Ifølge rådgiverne bruges hun blandt andet til at sparre om indholdet i afgørelser. Juristen har også deltaget på teammøder.

Supervision

Det fremgår af udviklingsplanen, kommunens selvevaluering samt interviews med mellemlædelsen og rådgiverne, at rådgiverne modtager ekstern supervision hver tredje måned. Supervisionen foregår i mindre grupper på tværs af det sociale børneområde og børnehandicapområdet. Ifølge rådgiverne fungerer det godt.

Videndeling

Deling af viden om ny lovgivning, principmeddelelser og faglig viden

Det fremgår af kommunens selvevaluering og interviewet med mellemlædelsen, at deling af ny lovgivning, principmeddelelser eller faglig viden sker ad hoc. Ifølge mellemlædelsen er det hensigten, at den midlertidige afdelingsleder skal skabe struktur for videndelingen.

Omgørelser fra Ankestyrelsen

Ifølge kommunens selvevaluering og interviewet med mellemlædelsen er der en fast praksis for håndtering af omgørelser fra Ankestyrelsen, men den er ikke nedskrevet. Aktuelt er der ikke en systematisk opfølgning på omgørelserne med rådgiverne, men det er ambitionen, at relevante omgørelser på sigt skal drøftes på teammøder med henblik på at sikre fælles læring.

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Nyborg Kommune på analysetidspunktet mangler ledelsesmæssig retning på børnehandicapområdet. Der mangler blandt andet en fast praksis for at afholde teammøder med mulighed for sparring og videndeling. Medarbejderne har mulighed for at sparre med to nyansatte erfarne rådgivere og med afdelingens jurist. Rådgiverne får regelmæssigt ekstern supervision.

Taskforcen vurderer endvidere, at der mangler struktur for videndeling. Kommunen har en fast praksis for håndtering af omgørelser fra Ankestyrelsen, men den er ikke nedskrevet, og omfatter ikke fælles drøftelser og læring af omgørelserne.

På den baggrund vurderer taskforcen samlet set, at kommunen i mindre grad arbejder systematisk med faglig sparring og videndeling.

Strategisk kompetenceudvikling

Kompetenceudvikling

Taskforcen har modtaget *Udviklingsplan for Social og Familie 2024-2028*. Det fremgår af udviklingsplanen, kommunens selvevaluering og interviews med mellemlidelsen og øverste ledelse, at der skal ske et kompetenceløft af rådgiverne på børnehandicapområdet. Kompetenceudviklingen skal klæde medarbejderne på til at arbejde efter barnets lov, særligt med fokus på inddragelse af børn og unge.

Ifølge selvevalueringen og interviewet med mellemlidelsen er rådgiverne tilmeldt et to-dages kursus i barnets lov og Ankestyrelses faglige temadag i september 2024. Herudover ses der på muligheden for undervisning ved UCL. Mellemlidelsen bemærker, at der skal ske et fagligt løft med implementering af it-systemet *Din Stemme*, som alle rådgivere på sigt skal anvende i samtalerne. *Din Stemme* behandles nærmere i næste kapitel. Ifølge udviklingsplanen og interviewet med mellemlidelsen vil det løbende blive vurderet, om der er behov for yderligere undervisning, fx om nødvendige merudgifter og tabt arbejdstjeneste.

Ifølge selvevalueringen har rådgiverne adgang til e-læringsportalen *Schultz Campus*, der indeholder en række kurser målrettet børnehandicap. I september 2024 afholdes der kursus for alle rådgiverne i Schultz-programmerne.

Det fremgår af kommunens selvevaluering, at forankring af viden fra kompetenceudvikling fremadrettet skal ske på faglige møder og teammøder. Dette er under udvikling.

Introduktion af nye medarbejdere

Taskforcen har modtaget følgende materiale om introduktion af nye medarbejdere:

- *Introprogram til Social og Familie*
- *Model for introduktion af nye medarbejdere*
- *Tjekliste for introduktion af nye medarbejdere*

Det fremgår af introprogrammet og kommunens selvevaluering, at der lægges en introduktionsplan for nye medarbejdere, og at de får tilknyttet en mentor. Ifølge selvevalueringen følges konceptet ikke helt.

På den indledende temadag og i interviews med rådgiverne blev der givet udtryk for, at oplæringen af nye medarbejdere har været mangelfuld, fx utilstrækkelig introduktion til afdelingens redskaber og metoder. Det skyldes blandt andet, at en del af oplæringen

foregik ved vikarer. Ifølge interviewet med mellemlædelsen fungerer oplæringen bedre nu, hvor den varetages af faste medarbejdere.

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at kommunen har fokus på udvikling af medarbejdernes kompetencer og der ses en klar sammenhæng mellem kommunens udviklingsplan for området og medarbejdernes kompetenceudvikling. Kommunens planer for kompetenceudvikling og forankring af viden er fortsat under udvikling.

Taskforcen vurderer endvidere, at kommunen har et introprogram for nye medarbejdere, og at kommunen er i gang med at udvikle en hensigtsmæssig praksis for oplæring. I den forbindelse bør kommunen have fokus på, at nye medarbejdere får en tilstrækkelig introduktion til afdelingens redskaber og metoder.

På den baggrund vurderer taskforcen samlet set, at kommunen i nogen grad arbejder strategisk med udvikling af rådgivernes kompetencer.

Fagligt ledelsestilsyn

Taskforcen har fået tilsendt følgende materiale om fagligt ledelsestilsyn:

- *Beskrivelse af ledelsestilsyn*
- *Ledelsestilsynsskabelon*
- *Udviklingsplan for Social og Familie 2024-2028*

Det fremgår af kommunens materiale om ledelsestilsyn, udviklingsplanen og interviewet med mellemlædelsen, at ledelsestilsynet skal gennemføres kvartalsvist med afsæt i Social- og Boligstyrelsens koncept for ledelsestilsyn på børneområdet. Skemaet er tilpasset efter kommunens behov.

Ifølge kommunen er der gennemført fagligt ledelsestilsyn på børnehandicapområdet fra andet kvartal af 2024. Der bliver udtrukket en række sager om nødvendige merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, som bliver gennemgået af afdelingslederen. Det er planen, at resultaterne af ledelsestilsynet skal afrapporteres kvartalsvist til ledelsen og det politiske udvalg. Herudover skal resultaterne gennemgås med rådgiverne på et teammøde med henblik på at skabe fælles læring. En tilsvarende procedure for ledelsestilsyn har været afprøvet på det sociale børneområde.

Herudover fremgår det af interviewet med mellemlædelsen, at afdelingslederen løbende vil gennemgå rådgivernes sagsstammer og efterfølgende give individuel opfølgning til rådgiverne. Sagsgennemgangene skal understøtte den faglige sparring og hjælpe rådgiverne med at prioritere deres sager.

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Nyborg Kommune har et nyudviklet koncept for fagligt ledelsestilsyn. På den baggrund vurderer taskforcen, at kommunen i nogen grad følger løbende op på kvaliteten i sagsbehandlingen gennem fagligt ledelsestilsyn.

Samlet vurdering

Taskforcen vurderer samlet set, at Nyborg Kommunes faglige ledelse i mindre grad understøtter god kvalitet i sagsbehandlingen på børnehandicapområdet.

I mindre grad

I nogen grad

I høj grad

I meget høj grad

Styrker

Taskforcen peger på følgende styrker ved kommunens faglige ledelse på børnehandicapområdet:

Sparring og videndeling

- Rådgiverne har muligheder for sparring med erfarne kollegaer og jurist.
- Kommunen har en fast praksis for håndtering af omgørelser fra Ankestyrelsen.

Strategisk kompetenceudvikling

- Kommunen har fokus på, at der skal ske et kompetenceløft af rådgiverne på børnehandicapområdet.

Anbefalinger

Taskforcen anbefaler, at kommunen styrker den faglige ledelse på følgende måder:

Sparring og videndeling

- Kommunen bør sikre en klar ledelsesmæssig retning for sagsbehandlingen på børnehandicapområdet.
- Kommunen bør etablere en fast praksis for afholdelse af teammøder med mulighed for sparring og videndeling.
- Kommunen kan med fordel skabe en struktur for deling af lovgivning, principmeddelelser og ny faglig viden.
- Kommunen kan med fordel udvikle en praksis, der sikrer fælles læring af omgørelser fra Ankestyrelsen.

Strategisk kompetenceudvikling

- Kommunen bør fortsætte arbejdet med at sikre en systematisk oplæring af nye medarbejdere, herunder introduktion til kommunens redskaber og metoder.

Fagligt ledelsestilsyn

- Kommunen bør fortsætte arbejdet med at implementere konceptet for fagligt ledelsestilsyn.

3 Sagsbehandling

Kvalitetskriterier

Dette kapitel belyser kommunens sagsbehandlingspraksis. Analysen har fokus på, i hvilken grad:

- Kommunen har retningslinjer, metoder og redskaber, der understøtter udredning, vurdering og afgørelser. Kommunen arbejder systematisk og helhedsorienteret med udredninger, vurderinger og afgørelser. Kommunens sagsbehandling og afgørelser er i overensstemmelse med lovgivning og praksis.
- Kommunen har retningslinjer, metoder og redskaber, der understøtter valg af indsats og barnets plan/ungeplan. Kommunen arbejder systematisk med valg af indsats. Udredningen er omsat i en bestilling og en barnets plan/ungeplan, når det er relevant. Der er formuleret konkrete mål for indsatsen.
- Kommunen har retningslinjer, metoder og redskaber, der understøtter opfølgningen. Kommunen følger løbende og systematisk op på indsatsen, herunder om indsatsen fortsat er den rette.
- Kommunen har retningslinjer, metoder og redskaber, der understøtter samarbejdet med familien. Kommunen systematisk inddrager forældrene og barnet i sagsbehandlingen. Kommunen tilrettelægger indsatsen i samarbejde med familien og med udgangspunkt i borgerens/familiens ressourcer, ønsker og behov. Der er fokus på, at barnet kan deltage i almene fællesskaber.

Udredning, vurdering og afgørelse

Retningslinjer, redskaber og metoder

Taskforcen har modtaget følgende materiale om udredning, vurdering og afgørelser:

- *Sagsbehandlingsfrister i Nyborg Kommune*
- *Arbejdsgangsbeskrivelse for tabt arbejdsfortjeneste SL § 42*
- *Skabelon afgørelse delvis - tabt arbejdsfortjeneste*
- *Skabelon afgørelse fuld - tabt arbejdsfortjeneste*

Det fremgår af selvevalueringen og af interviews med rådgivere og mellemlidelse, at rådgiverne i kommunen arbejder med ICS-metoden og bruger it-systemet DUBU. Det fremgår dog også af interviewet med rådgiverne, at de har forskellige forudsætninger og kompetencer til at arbejde med ICS, og i selvevalueringen bemærkes det, at der ikke er lokale retningslinjer for brugen af ICS og DUBU. Det fremgår af selvevalueringen og interviewet med mellemlidelsen, at nogle rådgivere benytter Signs of Safety. Af selvevalueringen fremgår det desuden, at kommunen ønsker at udbrede brugen heraf til hele rådgivergruppen i efteråret 2024.

Arbejdsgange

Det fremgår af interviews med den øverste ledelse, mellemlidelsen og rådgiverne, at der ikke er aktuelle arbejdsgange for sagsbehandlingen på børnehandicapområdet.

Kommunen har tilsendt en arbejdsgangsbeskrivelse for tabt arbejdsfortjeneste, som ikke er opdateret efter barnets lov. Taskforcen gør desuden opmærksom på, at der i den juridiske materiale gennemgang er en række anbefalinger til opdatering af arbejdsgangen.

Det fremgår af kommunens materialer, at der er igangsat et arbejde med at udvikle et administrationsgrundlag i form af retningslinjer, procedurer og brevskabeloner. Ifølge kommunens materialer vil arbejdet pågå indtil medio 2025. Det fremgår desuden af interviews med den øverste ledelse og mellemlidelsen, at der er planer om, at arbejdsgangene skal ligge i it-systemet *Process Suite*.

Det blev fortalt på den indledende temadag og i interviewet med mellemlidelsen, at kommunen ikke benytter *Udredningsværktøjet*, men at man gerne vil gøre det i fremtiden.

Skabeloner og fraser

Kommunen har tilsendt eksempler på afgørelsesskabeloner, men ifølge den juridiske materiale gennemgang og interviewet med rådgiverne er disse ikke anvendt eller opdateret efter barnets lov.

Det fremgår også af interviewet med rådgiverne, at der ikke er udarbejdet fraser til arbejdet på børnehandicapområdet. Den øverste ledelse og mellemlidelsen fortæller imidlertid, at der ligger fraser og brev- og afgørelsesskabeloner i DUBU, men mellemlidelsen bemærker også, at meget af materialet ikke er opdateret, og at materialet skal flyttes til it-systemet *Dynamic Template*.

På den indledende temadag og af selvevalueringen fremgår det, at der arbejdes på afgørelsesskabelonerne frem til efteråret 2024, mens det fremgår af interviewet med den øverste ledelse, at denne proces forventes at pågå indtil sommeren 2025.

Systematik og kvalitet

I den socialfaglige sags gennemgang ses ingen eksempler på screening eller afdækning. Det bemærkes, at der i flere sager med fordel kunne være foretaget en afdækning. Det fremgår heller ikke af sagerne, hvorfor en afdækning er fravalgt. Det fremgår ligeledes af den socialfaglige sags gennemgang, at der er flere eksempler på sager, hvor der bruges uforholdsmæssig lang tid på at vurdere, om der skal laves en børnefaglig undersøgelse.

Rådgiverne, mellemlidelsen og den øverste ledelse vurderer ikke, at der er en fælles praksis for arbejdet med udredninger og målgruppevurderinger. På den indledende temadag, fortalte rådgiverne at de savner retningslinjer og arbejdsgange. Dette bekræftes af den socialfaglige sags gennemgang, hvor der ikke ses en fast praksis for at målgruppevurdere eller en fast metode hertil. Ifølge interviewet med rådgiverne er det heller ikke altid, at der overhovedet udarbejdes en målgruppevurdering. Ifølge selvevalueringen fremgår målgruppevurderingen nogle gange selvstændigt i afgørelserne, mens den andre gange er skrevet sammen med afgørelsen.

I borgerinterviewet fremgår det, at familierne oplever, at der mangler oplysninger og notater på sagerne, hvilket betyder, at de ofte skal starte forfra, fx ved rådgiverskift. I den socialfaglige sagsgennemgang vurderes det ligeledes, at der med fordel kan oparbejdes en systematik omkring løbende at notere sagsskridt og socialfaglige vurderinger i sagerne. Derved sikres den løbende viden til brug for sagsbehandlingen fremadrettet samt den røde tråd i sagsbehandlingen.

Det fremgår af den socialfaglige sagsgennemgang, at der i sagerne er en uensartet, og i flere tilfælde, ukorrekt, behandling af ansøgninger om ydelser. Det fremgår af borgerinterviews, at familierne oplever, at der er forskel på, hvad de kan få bevilliget fra rådgiver til rådgiver. Det fremgår ligeledes, at afgørelserne i flere tilfælde helt mangler eller er uigennemskuelige for familierne.

Som beskrevet i forrige kapitel mangler der ledelsesmæssig retning for sagsbehandlingen på børnehandicapområdet. Sammen med manglen på retningslinjer kommer det til udtryk i en uensartet sagsbehandlingspraksis. Det fremgår af interviewet med den øverste ledelse, at den kommende myndighedsleder for børnehandicap skal sikre en fælles faglig tilgang. Den øverste ledelse bemærker desuden, at man i en periode har en snæver egenkompetence, så alle målgruppevurderinger enten skal på teammøder eller visitationsmøder for at ensrette sagsbehandlingen. Ifølge interviews med rådgivere og mellemlidelse er det med til at skabe ensartethed, at afgørelser ofte drøftes med juristen i afdelingen. Dette fremhæves også i den socialfaglige sagsgennemgang.

Sagsoplysning

Det fremgår af den juridiske sagsgennemgang, at kommunen i flere tilfælde ikke har oplyst sagerne tilstrækkeligt. Der er både eksempler på, at kommunen i en sag om merudgifter ikke har indhentet objektive oplysninger, der kan afdække, om der reelt er tale om nødvendige merudgifter for familien, og eksempler på, at kommunen ikke har indhentet tilstrækkelige oplysninger om familiernes forhold forud for afgørelsen.

I interviewet med rådgiverne beskriver de, at de altid indhenter oplysninger fra læge og statusudtalelser fra skoler. Det vurderes ligeledes i selvevalueringen og interviewet med mellemlidelsen, at rådgiverne systematisk får indhentet oplysninger. Det bekræftes af den socialfaglige sagsgennemgang, at der gennemgående indhentes oplysninger fra skoler, børnehaver og læger. Det fremgår dog også af den socialfaglige sagsgennemgang, at der ikke er en systematik i at målrette indhentningen af oplysninger, for eksempel gennem specifikke spørgsmål. Dette betyder, at der i flere tilfælde må indhentes oplysninger af flere omgange, hvilket forhaler sagsbehandlingen.

Det fremgår af borgerinterviews, at familierne i flere tilfælde har svært ved at gennemskue, hvordan de forventes at bidrage til oplysningen af sagerne, og hvilke oplysninger de skal indsende.

Begrundelse

Det fremgår af den juridiske sagsgennemgang, at kommunen i flere af de sager, hvor sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst, heller ikke opfylder begrundelseskravet. Det bemærkes i sagsgennemgangen, at den mangelfulde begrundelse ofte hænger sammen med en utilstrækkelige oplysning af sagen.

Ifølge den socialfaglige sagsgennemgang er de skriftlige afgørelser ikke proportionelle med kompleksiteten i sagerne og de ansøgte ydelser, således at afgørelserne fremstår unødigt lange og komplekse. Det påpeges desuden, at beregningsgrundlaget ikke fremgår af afgørelserne om tabt arbejdsfortjeneste. Endelig ses der ikke en systematik eller faste standarder i beregningsgrundlaget for nødvendige merudgifter.

Hjemmelsmangel

I den juridiske sagsgennemgang fremgår det, at der blandt de 18 sager i Nyborg Kommune ses ét eksempel på en sag, hvor afgørelsen lider af hjemmelsmangler. De resterende sager har ikke hjemmelsmangler.

Partshøring

Blandt de 18 sager, som er gennemgået i den juridiske sagsgennemgang, ses ét eksempel på manglende partshøring af oplysninger med væsentlig betydning for sagens udfald, som forældrene ikke kan antages at være bekendt med.

Det fremgår ligeledes af den socialfaglige sagsgennemgang, at forældrene bliver partshørt og får oplyst svarfrist.

Skøn under regel

Ifølge den juridiske sagsgennemgang ses der blandt de 18 sager fra Nyborg Kommune ingen eksempler på sager, hvor kommunen i afgørelsen har sat skøn under regel.

Forkert vurdering

I den juridiske sagsgennemgang vurderes det, på baggrund af sagernes oplysninger, at der i tre sager er foretaget en forkert vurdering af Nyborg Kommune. I seks øvrige sager er det ikke muligt at vurdere, om Nyborg Kommune har foretaget en forkert vurdering, da sagerne i deres helhed ikke er tilstrækkeligt oplyst.

Kvalitetsstandarder

Det fremgår af den juridiske sagsgennemgang, at kommunen i ingen af de 18 gennemgåede sager henviser til en kvalitetsstandard i afgørelserne. Det fremgår ligeledes af selvevalueringen og af interviewet med rådgiverne, at de ikke benytter kvalitetsstandarder i deres sagsbehandling.

Klagevejledning

Det fremgår af den juridiske sagsgennemgang, at kommunen i alle sager giver en klagevejledning, der opfylder kravene i forvaltningslovens § 25. Kommunen har også givet klagevejledning i de sager, hvor der er givet fuldt ud medhold, selvom det ikke er et krav.

Det fremgår dog af den socialfaglige sagsgennemgang, at der i én sag rådgives omkring borgerens klagemulighed. Selve samtalen burde i sig selv have været behandlet som en klage.

Sagsbehandlingsfrister

Det fremgår af den juridiske sagsgennemgang, at kommunen har offentliggjort sagsbehandlingsfrister tydeligt på deres hjemmeside, men at de i flere af sagerne ikke overholder disse. I disse sager er sagsbehandlingsfristen overskredet med 2-44 uger. Den gennemsnitlige overskridelse af sagsbehandlingsfristen er 15,4 uger. I de fleste af sagerne har kommunen undladt at orientere borgeren skriftligt om, hvornår borgeren kan forvente en afgørelse.

Helhedssyn

Det fremgår af selvevalueringen, at rådgiverne har fokus på at inddrage forældre, børn og unge, samt dagtilbud og skoler. Det fremgår dog også, at det er et udviklingspunkt at have øje for familiens samlede situation og at inddrage netværket.

I interviewet med mellemlidelsen vurderes det, at de erfarne rådgivere har en systematik omkring helhedssyn, men at dette ikke i samme grad ses hos de mindre erfarne medarbejdere. Ifølge interviewet med rådgiverne arbejdes der med barnets og familiernes samlede behov, ved at man spørger ind til og kommer hele vejen rundt om familien samt at man arbejder ud fra et helhedssyn.

Af både den juridiske og den socialfaglige sagsgennemgang fremgår det, at der i flere sager ikke er foretaget en helhedsvurdering af familiens samlede behov for hjælp og støtte. I den socialfaglige sagsgennemgang bemærkes det, at der optræder eksempler på uens kvalitet i vejledningen af familierne om andre relevante ydelser end den ansøgte.

Ifølge borgerinterviewene oplever familierne ikke at få en helhedsorienteret rådgivning. Familierne oplever eksempelvis, at de ikke får tilstrækkelig information og vejledning i opstarten af deres sager, og at det betyder, at de først efter lang tid bliver opmærksomme på de fulde muligheder for støtte gennem serviceloven og barnets lov.

Det fremgår dog også af den socialfaglige sagsgennemgang, at rådgiverne varetager hele sagsbehandlingen omkring barnet, og at der derved er potentiale for at arbejde helhedsorienteret.

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Nyborg Kommune benytter ICS-metoden som sagsbehandlingsmetode på børnehandicapområdet, og at dette understøttes af it-systemet DUBU. Taskforcen vurderer, at kommunen mangler opdaterede arbejdsgange, fraser, skabeloner og kvalitetsstandarder, der kan understøtte et ensartet arbejde med udredning, vurdering og afgørelse.

Taskforcen vurderer, at Nyborg Kommune ikke har en ensartet og systematisk praksis for udredning, vurdering og afgørelse, herunder screening, afdækning, målgruppevurdering og helhedsvurdering af sagerne.

Det er taskforcens vurdering, at kommunen generelt sikrer, at afgørelserne har korrekt hjemmel i lovgivningen, at familierne bliver partshørt, og at familierne bliver oplyst om deres klagemuligheder.

Kommunen bør styrke arbejdet med sagsoplysning, begrundelse, vurdering, overholdelse af sagsbehandlingsfrister, orientering af familierne ved fristoverskridelse og helhedsvurderingen på familiernes samlede behov.

På den baggrund vurderer taskforcen samlet set, at kommunen i mindre grad har retningslinjer, metoder og redskaber, der understøtter udredning, vurdering og afgørelser. Desuden at kommunen i mindre grad arbejder systematisk og helhedsorienteret med udredninger, vurderinger og afgørelser, og at kommunens sagsbehandling og afgørelser i mindre grad er i overensstemmelse med lovgivning og praksis.

Valg af indsats

Taskforcen har ikke modtaget materiale om valg af indsats.

Barnets plan

Ifølge selvevalueringen og interviews med rådgiverne og mellemlædelsen arbejder rådgiverne i Nyborg Kommune ikke med barnets plan eller ungeplaner ved børnehandicapparagrafferne.

Formål og indsatsmål

Rådgiverne og mellemlædelsen fortæller, at der opstilles formål og indsatsmål i afgørelserne. Ifølge rådgiverne bruges disse i opfølgningerne. Mellemlædelsen bemærker dog, at målene ikke altid bliver konkrete nok til at kunne bruges effektivt i opfølgningerne.

Det fremgår af den socialfaglige sagsgennemgang, at der i sager, hvor det er relevant, ikke ses en systematik i forhold til at beskrive formål og mål med indsatserne i kommunens afgørelser.

Ifølge interviewet med mellemlædelsen overvejes det at arbejde med barnets plan for de handicapkompenserende ydelser i fremtiden, hvor målene kan gøres mere konkrete og adresseres mere direkte til barnet. Mellemlædelsen fortæller, at it-systemet *Din Stemme* vil kunne understøtte arbejdet med børne- og ungeplaner.

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at kommunen ikke benytter barnets plan eller ungeplaner på børnehandicapområdet, men at man har fokus på at beskrive formål og mål med indsatserne i afgørelserne. Det er dog ikke taskforcens vurdering, at der ses en ensartet praksis herfor.

På den baggrund vurderer taskforcen samlet set, at Nyborg Kommune i mindre grad har retningslinjer, metoder og redskaber, der understøtter valg af indsats. Desuden at kommunen i mindre grad arbejder systematisk med valg af indsats. Kommunen formulerer i nogen grad formål for indsatsen.

Opfølgning

Retningslinjer, redskaber og metoder

Det fremgår af interviews med rådgivere og mellemedelse, at kommunen ikke har retningslinjer, metoder og redskaber, der understøtter opfølgningen, men at opfølgningstidspunkterne fastsættes på visitationsmøder, og at forældrene oplyses om tidspunktet for opfølgning. Af selvevalueringen fremgår det, at kommunen ikke har lokale retningslinjer for opfølgning.

Løbende og systematisk opfølgning

I selvevalueringen vurderer kommunen, at der følges løbende og systematisk op på sagerne på børnehandicapområdet. Det fremgår endvidere, at der er fokus på at afholde opfølgningsskemaer og skrive opfølgningsdatoen i afgørelserne. På den indledende temadag blev det fortalt, at kommunen følger op årligt.

Rådgiverne og mellemedelsen beskriver, at rådgiverne selv holder styr på opfølgningstidspunkterne.

Det fremgår af den juridiske sagsgennemgang, at der blandt de 18 sager er 11 eksempler på sager, hvor det fremgår tydeligt, at der er foretaget tilstrækkelig opfølgning. I to af sagerne er der ikke oplysninger om opfølgning, mens det i fem sager ikke er relevant med opfølgning, idet der er tale om afslag eller ophør af støtte.

Det fremgår af den socialfaglige sagsgennemgang, at det er familierne selv, der har taget initiativ til opfølgningen i de undersøgte sager.

Indhentning af oplysninger og inddragelse af udfører

Ifølge selvevalueringen samt interviews med rådgivere og mellemedelse er der ikke en systematik for indhentning af oplysninger eller samarbejde med udfører ved opfølgning, fx igennem indhentning af statusrapporter. Det fremgår af selvevalueringen, at der reelt er en praksis for indhentning af oplysninger, men at denne praksis ikke er systematiseret. Mellemedelsen fortæller, at der er et godt samarbejde med udførerne, men at samarbejdet ikke sker systematisk.

Det fremgår af interviewet med udfører, at det er forskelligt fra sag til sag, i hvor høj grad de inddrages i opfølgningerne, og at det ikke opleves, at der er systematik i opfølgningerne.

På den indledende temadag fortalte kommunen, at de bruger skabelonen i ICS ved indhentning af status og dette bekræftes i den socialfaglige sagsgennemgang. Rådgiverne fortæller imidlertid, at der ikke er retningslinjer for, hvad en status skal indeholde.

Opfølgning på om indsatsen fortsat tjener sit formål

Det fremgår af interviewet med rådgiverne, at der ikke systematisk samles op på, om indsatsene fortsat tjener deres formål. Det fremgår ligeledes af interviewet med mellemedelsen, at opfølgningen på formål med indsatsene har været mangelfuld.

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at kommunen har fokus på at følge op på sagerne og i den forbindelse at få indhentet oplysninger og inddraget udfører. Det er dog også taskforcens vurdering, at der ikke er retningslinjer, redskaber og metoder, der understøtter opfølgningen, og at opfølgningen ikke fremstår systematisk og ensartet i de undersøgte sager og for samarbejdsparterne.

På den baggrund vurderer taskforcen samlet set, at kommunen i mindre grad har retningslinjer, metoder og redskaber, der understøtter opfølgningen, og at kommunen i nogen grad følger løbende og systematisk op på indsatsen, herunder om indsatsen fortsat er den rette.

Samarbejde med borgerne

Retningslinjer, metoder og redskaber

Taskforcen har modtaget følgende materiale om samarbejde med familierne:

- *Materialer til inddragelse af børn*

Det fremgår af selvevalueringen og interviewet med rådgiverne, at kommunen ikke har faste metoder til inddragelse af børn og deres familier. Af selvevalueringen og kommunens materialer fremgår det, at rådgiverne har adgang til en række hjælpemidler til inddragelse, fx børnekuffert, *De tre Huse* og materialer fra *Videnscenter om børneinddragelse og udsatte børns liv* (Laura Lundys model for børneinddragelse). Ifølge interviewet med rådgiverne ligger der desuden et børnebrev i DUBU, men da dette er udarbejdet til børnefaglige undersøgelser, skal det tilrettes, hvis det skal bruges ved børnehandicapydelse.

Af kommunens materialer, selvevalueringen og interviewene med mellemlidelsen og rådgiverne fremgår det, at it-systemet *Din Stemme* skal bidrage til inddragelsen af børn og familier. Det fremgår af interviewet med mellemlidelsen, at *Din Stemme* bl.a. kan genere et referat til børnene efter samtalen.

På den indledende temadag blev der givet udtryk for, at der mangler et fælles mindset og tilgange til inddragelse og kommunikation med familierne.

Systematisk samarbejde

Inddragelse af forældrene

Det fremgår af kommunens selvevaluering, at inddragelse af forældrene sker systematisk ved møder og telefonisk kontakt.

Ifølge den juridiske sags gennemgang er forældrene inddraget tilstrækkeligt i sagsbehandlingen i alle de gennemgåede sager.

Af den socialfaglige sags gennemgang fremgår det, at familierne inddrages i sagsbehandlingen ved nyansøgninger og i opstarten af indsatser. Dette gøres gennem møder og telefonisk. Det fremgår dog også, at der ikke ses en ensartet metode eller systematik i inddragelsen af forældrene.

Ifølge den socialfaglige sagsgennemgang gengives og benyttes familiernes perspektiver i sagsbehandlingen, og forældrene inddrages i et vist omfang ved målgruppevurdering i forhold til at beskrive, hvordan barnet er påvirket af sin funktionsnedsættelse. I gennemgangen bemærkes det dog også, at forældrenes stemme i nogle tilfælde ser ud til at blive tillagt mindre vægt end de fagprofessionelles. Det fremgår endvidere, at familierne selv skal være opsøgende for at få information i forløbene.

Det fremgår af borgerinterviews og af interviewet med interne samarbejdsparter, at samarbejdet med afdelingen kan være udfordrende for familierne, og at de kan have svært ved at komme i kontakt med deres rådgiver, fx i starten af et forløb eller i forbindelse med rådgiverskift. Familierne giver dog også udtryk for, at samarbejdet fungerer fint, når forløbet er godt i gang, eller når de har haft den samme rådgiver i nogen tid.

Det bemærkes både i den socialfaglige sagsgennemgang og i borgerinterviews, at rådgivernes kontakt til familierne er god og venlig, og at journalnotater er i en venlig, ordentlig og respektfuld tone.

Dagsorden og referat

Det fremgår af interviewet med mellemlædelsen, at rådgiverne laver dagsordener inden møder med familierne, og at de sender referater efterfølgende. Det fremgår dog af interviewet med rådgiverne, at der ikke er en fælles praksis for at sende en skriftlig dagsorden til forældrene, men at de ofte får en mundtlig dagsorden forud for møderne.

Af interviewet med rådgiverne fremgår det ligeledes, at der ikke er en praksis for at sende referat til forældrene efter opfølgingsmøder. Ifølge den socialfaglige sagsgennemgang ligger der ofte et referat eller noter fra møderne med familierne, men det fremgår ikke tydeligt, om disse er officielle og sendt til mødedeltagerne efterfølgende, eller om de blot er til rådgivernes eget brug.

Rådgiverskift

Det fremgår af borgerinterviews, at familierne oplever, at de ikke oplyses ved rådgiverskift. De oplever ligeledes, at der ved rådgiverskift er tab af momentum i sagsbehandlingen, og at oplysninger ikke overdrages mellem rådgiverne.

I den socialfaglige sagsgennemgang ses det gennemgående, at familierne ikke oplyses om rådgiverskift, og at der i flere tilfælde genindhentes oplysninger fra familierne ved rådgiverskift.

Inddragelse af barnet/den unge

Det fremgår af den socialfaglige sagsgennemgang, at der i de gennemgåede sager ikke er eksempler på direkte inddragelse af børnene, og at børnenes perspektiv ligeledes ikke er repræsenteret. Det fremgår også af borgerinterviews, at børnene ikke har været inddraget.

Selvevalueringen, den øverste ledelse og mellemlædelsen beskriver, at man ikke systematisk har inddraget børnene tidligere, men at det er et fokuspunkt for afdelingen. Rådgiverne fortæller, at de altid inddrager børnene i sagsbehandlingen. På den

indledende temadag blev det dog bemærket, at det er svært for rådgiverne at få tid til at inddrage børnene.

Det fremgår af kommunens materialer, selvevalueringen og interviews med mellemlidelsen og rådgiverne, at kommunen fremadrettet skal bruge it-systemet *Din Stemme* i arbejdet med inddragelse. Det påpeges dog af rådgiverne, at systemet ikke tager højde for børn, der har kommunikationsudfordringer. Det fremgår af interviewet med mellemlidelsen, at man forsøger at inddrage børn med kommunikationsvanskeligheder på anden vis, fx gennem observationer eller gennem udtalelser fra folk tæt på barnet, men at der ikke er en systematisk praksis for det.

Det fremgår af selvevalueringen, at børnene orienteres om retten til bisidder. Desuden har rådgiverne fået udleveret informationspostkort til børnene om "Til møde med kommunen" som er udarbejdet af Social- og Boligstyrelsen.

Fokus på familiens ønsker og ressourcer

Det vurderes i interviewet med mellemlidelsen, at rådgiverne har fokus på familiernes ønsker og ressourcer, blandt andet i de faglige drøftelser. Dog at de er mindre gode til at få dette dokumenteret i sagerne. Det fremgår desuden af selvevalueringen og interviewet med rådgiverne, at de har fokus på familiernes ønsker og ressourcer.

Ifølge interviewet med mellemlidelsen er kommunen ikke gode nok til at arbejde med, at børnene kan deltage i almene fællesskaber ud over skolen. Det fremgår af selvevalueringen, at dette er et fokusområde, og det fremgår af interviewet med rådgiverne, at de er opmærksomme på børnenes deltagelse i almene fællesskaber, men at de ofte, på grund af målgruppen, ikke vil presse unødigt på.

Det fremgår af den socialfaglige sagsgennemgang, at der ikke er eksempler på inddragelse af det private netværk i forbindelse sagsbehandling eller indsatser.

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at der grundlæggende er fokus på og engagement omkring at inddrage børn, unge og familierne i sagsbehandlingen på børnehandicapområdet, men at kommunen på nuværende tidspunkt hverken har fælles retningslinjer eller en ensartet tilgang til inddragelse.

Det er taskforcens vurdering, at implementeringen af *Din Stemme* har potentiale til at styrke og sikre en fælles praksis for inddragelse af børn, unge og forældrene. Kommunen bør dog også udarbejde retningslinjer, der definerer principperne for inddragelse, herunder hvornår og hvordan inddragelsen skal ske, så det ikke er familierne selv, der skal tage initiativ til kontakten med kommunen. Kommunen kan understøtte implementeringen af retningslinjerne og sikre en fælles tilgang til inddragelse gennem sparring, faglige drøftelser, videndeling eller kompetenceudvikling.

Endelig kan kommunen med fordel sætte fokus på, at sagsbehandlingen inddrager barnets og familiernes ressourcer og understøtter barnets deltagelse i almene fællesskaber, såsom skole, dagtilbud og fritidsaktiviteter.

På den baggrund vurderer taskforcen samlet set, at kommunen i nogen grad har retningslinjer, metoder og redskaber, der understøtter samarbejdet med familien, fokus

på families ønsker og ressourcer, samt børnenes deltagelse i almene fællesskaber. Desuden at kommunen i nogen grad inddrager forældrene og barnet systematisk i sagsbehandlingen.

Samlet vurdering

Taskforcen vurderer samlet set, at kommunen i mindre grad har en praksis, der sikrer en ensartet og systematisk sagsbehandling, der er i overensstemmelse med lovgivningen og praksis på området.

I mindre grad I nogen grad I høj grad I meget høj grad

Styrker

Taskforcen peger på følgende styrker ved kommunens sagsbehandling på børnehandicapområdet:

Udredning, vurdering og afgørelse

- Rådgiverne anvender ICS og arbejder i DUBU.
- Kommunen har en fast praksis for at partshøre familierne ved oplysninger med væsentlig betydning for deres sags udfald og har en fast praksis for at oplyse familierne om klagemuligheder.

Samarbejde med borgerne

- Rådgiverne inddrager generelt forældrene i sagsbehandlingen og har fokus på at styrke inddragelsen af børn og unge fremover.

Anbefalinger

Taskforcen anbefaler, at kommunen styrker sagsbehandlingen på følgende måder:

Udredning, vurdering og afgørelse

- Nyborg Kommune bør udarbejde retningslinjer, procedurer og arbejdsgange, der understøtter en ensartet og systematisk udredning, vurdering og afgørelse, herunder arbejdsgange for screening og afdækning.
- Kommunen kan med fordel udarbejde opdaterede skabeloner og fraser til udredning, vurdering og afgørelse.
- Kommunen bør sikre, at sagerne er tilstrækkeligt oplyst og begrundet, samt at der foretages korrekte vurderinger i sagerne.
- Kommunen kan med fordel sikre, at rådgiverne anvender kommunens kvalitetsstandarder i deres sagsbehandling og henviser til kvalitetsstandarderne i afgørelserne.

- Kommunen bør sikre, at sagsbehandlingsfristerne overholdes, og at familierne orienteres ved fristoverskridelse.
- Kommunen bør styrke helhedssynet i sagsbehandlingen.

Valg af indsats

- Kommunen bør etablere en fast praksis for at formulere formål med indsatserne.

Opfølgning

- Nyborg Kommune bør udarbejde og implementere retningslinjer, redskaber og metoder, der understøtter opfølgningen, herunder indhentning af oplysninger ved opfølgning.
- Kommunen bør udarbejde retningslinjer og procedurer for inddragelse af udfører ved opfølgning, i de sager, hvor det er relevant.
- Kommunen bør have fokus på, at der følges op på formålet med indsatserne under opfølgning.

Samarbejde med borgerne

- Nyborg Kommune bør udarbejde retningslinjer, der definerer principperne for inddragelse, herunder hvornår og hvordan inddragelsen skal ske.
- Kommunen kan med fordel fortsætte arbejdet med at implementere *Din Stemme* og følge op på, om der er behov for andre redskaber til inddragelse af børn med funktionsnedsættelser.
- Kommunen bør sikre en fælles praksis for inddragelse gennem sparring, faglige drøftelser, videndeling eller kompetenceudvikling.
- Kommunen kan med fordel sætte fokus på barnets og familiens ressourcer i sagsbehandlingen, samt fokus på, at barnet inddrages i almene fællesskaber.

4 Helhed og sammenhæng

Kvalitetskriterier

Dette kapitel belyser, hvordan kommunen sikrer helhed og sammenhæng i sagsbehandlingen på børnehandicapområdet. I analysen er der fokus på, i hvilken grad:

- Kommunen har en procedure for håndtering af overgangen fra børnehandicap til voksenhandicap. Overgangen sker systematisk og i overensstemmelse med lovgivning og praksis.
- Kommunen har et samarbejde mellem børnehandicapområdet og andre fagområder i kommunen, der bidrager til at sikre en helhedsorienteret sagsbehandling. Samarbejdet bygger på retningslinjer og faste mødefora.

Overgang fra barn til voksen

Taskforcen har ikke modtaget en procedure for overgangen fra børnehandicap til voksenhandicap. Kommunens selvevaluering samt interviews med øverste ledelse, mellemlidelsen, rådgiverne og voksenhandicap bekræfter, at kommunen ikke har en procedure for overgangen fra barn til voksen.

Det fremgår endvidere, at overgangen aktuelt koordineres ad hoc. Der mangler en klar rollefordeling, eksempelvis for hvem der vejleder om værgemål, et fælles overblik over de unge, der forventes at overgår til voksenområdet, samt en fast praksis for at forberede forældrene og den unge på overgangen.

Det fremgår af udviklingsplanen og interviews med mellemlidelsen og voksenhandicap, at kommunen har igangsat et arbejde med at udvikle en procedure for overgangen fra barn til voksen. Proceduren vil bygge på månedlige samarbejdsudvalgsmøder med repræsentanter fra børnehandicapmyndighed, voksenmyndigheder og den kommunale ungeindsats (KUI). Lignende samarbejdsudvalgsmøder har tidligere været afholdt i kommunen.

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer samlet set, at Nyborg Kommune i mindre grad har en procedure eller fast praksis for håndtering af overgangen fra barn til voksen.

Tværfagligt samarbejde

Børnehandicapområdet og det sociale børneområde

Taskforcen har ikke modtaget materialer om samarbejdet mellem børnehandicapområdet og det sociale børneområde. Selvevalueringen og interview med mellemlidelse bekræfter, at der ikke er retningslinjer for samarbejdet.

Det fremgår af selvevalueringen samt interviews med mellemliderne og rådgiverne, at der er et fint samarbejde, og at rådgiverne er gode til at samarbejde og sparre på tværs af teams, fx om underretninger, børnefaglige undersøgelser og søskendesager.

Børnehandicapteamet og det sociale børneteam er en del af den samme afdeling, sidder på samme gang og spiser frokost sammen, hvilket understøtter kendskabet til hinanden og samarbejdet mellem de to teams. Der afholdes månedlige gruppemøder og kvartalsvis supervision på tværs af afdelingen, som beskrevet i kapitel 2.

Ifølge kommunens selvevaluering samt interviews med mellemliderne og rådgiverne er der delvis klarhed om roller og ansvar på tværs af børnehandicapteamet og det sociale børneteam. Det er hovedreglen, at en sag fordeles til det team, hvor den primære udfordring ligger. Det konstateres dog, at det ikke altid er ligetil at fordele sagerne i praksis. Der arbejdes derfor på, at de to teams bliver mere skarpe på, hvornår en sag skal til handicapteamet eller socialteamet.

Børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet

Taskforcen har modtaget følgende materiale om samarbejdet mellem børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet:

- *CFP*

Selvevalueringen og interviews med mellemliderne og samarbejdsparter bekræfter, at der ikke er faste mødefora eller retningslinjer for samarbejdet mellem børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet.

Det fremgår endvidere, at medarbejderne på børnehandicap- og skole- og dagtilbudsområdet inddrager hinanden efter behov, fx ved indhentning af status eller deltagelse på netværksmøder. Mellemlidelsen oplever, at der er stor villighed til samarbejde fra begge sider, men at samarbejdet nogle gange går skævt grundet manglende aftaler. Rådgiverne bemærker, at der er et godt samarbejde med skoler og dagtilbud, men at der kan være udfordringer i samarbejdet med PPR om samtykke til indhentning af oplysninger.

Det fremgår af den socialfaglige sags gennemgang, at der er forskel på samarbejdet med de forskellige skoler og dagtilbud. Eksempelvis er det forskelligt, hvor hurtigt skolerne svarer på en anmodning om en udtalelse, samt hvor nemt og fleksibelt det er at koordinere en mødedato. Der ses også gode eksempler på tværfagligt samarbejde, koordinering af indsatser og afholdelse af netværksmøder.

Kommunen angiver i selvevalueringen, at der ikke er klarhed om roller og ansvar på tværs af børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet. Det var ønsket, at kommunens deltagelse i projektet *Sammen om familien* kunne styrke samarbejdet, men som tidligere nævnt måtte projektet afbrydes før tid. Ifølge interviewet med rådgiverne er der oftest klarhed om roller og ansvar. Der kan dog forekomme uklarheder i konkrete sager, fx om snitfladen mellem merudgifter og befordring.

Ifølge interviews med øverste ledelse, mellemlidelsen og samarbejdsparter vil der fremadrettet være fokus på at skabe et mere struktureret samarbejde mellem børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet. Samarbejdspartnerne og kommunens materialer bemærker, at der fra 1. oktober 2024 etableres et nyt center;

Center for Fællesskabende Pædagogik, der omfatter PPR og andre understøttende funktioner, hvor der blandt andet vil være fokus på det tværfaglige samarbejde omkring barnet og familien.

Børnehandicapområdet og hjælpemidler

Som tidligere beskrevet omfatter børnehandicapområdet en ergoterapeut, der arbejder med hjælpemidler til børn. På den indledende temadag og i interviewet med den øverste ledelse blev det bemærket, at det understøtter et godt samarbejde.

Ifølge interviewet med rådgiverne forekommer der en sjælden gang sager, hvor de skal samarbejde med hjælpemiddelafdelingen, fx om snitfladen mellem merudgifter og kropsbårne hjælpemidler. Det kan give udfordringer, da der ikke er retningslinjer herfor.

Nyborgmodellen

Det fremgår af udviklingsplanen samt interviews med øverste ledelse, mellemlidelsen og samarbejdsparter, at der er igangsat et arbejde med at udvikle en ny tværfaglig samarbejdsmodel, der skal erstatte den nuværende *Trivsel på tværs – Nyborgmodellen*. Samarbejdsmodellen skal omfatte tidlige forebyggende indsatser, sundhedsplejen og lettere behandlingstilbud.

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at der er et velfungerende samarbejde mellem børnehandicapområdet og det sociale børneområde, som understøttes af den fælles organisering, fysiske placering, fælles møder og supervision. Samarbejdet og rolle- og ansvarsfordelingen mellem de to teams kan understøttes yderligere ved, at de to teams udarbejder skriftlige retningslinjer for samarbejdet, herunder om fordeling af sager.

Taskforcen vurderer desuden, at der er et godt samarbejde mellem børnehandicapområdet, skoler og dagtilbud, et samarbejde der omfatter netværksmøder, indhentning af statusser og koordinering af indsatser. Samarbejdet er dog ikke understøttet af nedskrevne samarbejdsaftaler eller faste mødefora, hvilket kan medføre samarbejdsudfordringer eller en uklar rolle- og ansvarsfordeling.

Endelig vurderer taskforcen, at kommunen understøtter sammenhængen til hjælpemiddelområdet ved at have en ergoterapeut i børnehandicapteamet, der arbejder med hjælpemidler til børn.

På den baggrund vurderer taskforcen samlet set, at kommunen i høj grad har et samarbejde mellem børnehandicapområdet og andre fagområder i kommunen, der bidrager til at sikre en helhedsorienteret sagsbehandling. Samt at samarbejdet i mindre grad bygger på retningslinjer og faste mødefora.

Samlet vurdering

Taskforcen vurderer samlet set, at Nyborg Kommune i nogen grad har en praksis, der sikrer helhed og sammenhæng i sagsbehandlingen på børnehandicapområdet.

I mindre grad

I nogen grad

I høj grad

I meget høj grad

Styrker

Taskforcen peger på følgende styrker i helhed og sammenhæng i sagsbehandlingen:

Tværfagligt samarbejde

- Børnehandicapområdet har et velfungerende samarbejde med det sociale børneområde, som understøttes af den fælles organisering, fysiske placering og fælles aktiviteter.
- Børnehandicapområdet samarbejder med skole- og dagtilbudsområdet om afholdelse af netværksmøder, indhentning af statusser og koordinering af indsatser.
- Børnehandicapområdet sikrer sammenhæng til hjælpemiddelområdet gennem en ergoterapeut i børnehandicapteamet.

Anbefalinger

Taskforcen anbefaler, at kommunen styrker helhed og sammenhæng i sagsbehandlingen på følgende måder:

Overgang fra barn til voksen

- Nyborg Kommune bør udarbejde en overgangsprocedure og etablere en systematisk praksis for håndtering af overgangen fra børnehandicap til voksenhandicap, fx ved at afholde månedlige samarbejdsudvalgsmøder.

Tværfagligt samarbejde

- Kommunen kan med fordel tydeliggøre rolle- og ansvarsfordelingen mellem børnehandicapområdet og det sociale børneområde, fx ved at formulere retningslinjer for fordeling af sager mellem de to teams.
- Kommunen bør formalisere samarbejdet mellem børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet, fx ved at etablere faste mødefora og udarbejde retningslinjer for samarbejdet mellem de to afdelinger.

Bilag 1: Juridisk sagsgennemgang

Resultater af Ankestyrelsens sagsgennemgang i analyseforløb

Børnehandicapområdet i Nyborg Kommune, 1. halvår 2024

Bilag 1: Juridisk sagsgennemgang	38
Resultater af Ankestyrelsens sagsgennemgang i analyseforløb	38
Indledning	40
Formål og afgrænsning	40
Sagskarakteristik	40
Vurderingskriterier	41
Rapportens struktur	41
Centrale konklusioner	42
Retlige mangler	44
Hjemmelsmangel	44
Manglende sagsoplysning – Officialprincippet	45
Begrundelsesmangel	46
Forkert vurdering	47
Partshøringsmangel	47
Skøn under regel	48
Inddragelse af barnet/den unge	48
Andre relevante sagsbehandlingsregler – handicapkompenserende regler	49
Klagevejledning	49
Kvalitetsstandard	49
Frist for sagens behandling	50
Inddragelse af forældrene og eventuelle pårørende	50
Helhedsvurdering	51
Opfølgning	52
Metode, sagsindkaldelse og anvendte skalaer	53

Kriterier for sagsindkaldelse.....	53
Vurdering af sagerne.....	54
Regel- og praksisoversigt.....	55
Retlige mangler	55
Andre relevante sagsbehandlingsregler	57
Handicapkompenserende ydelser i barnets lov	59
Principmeddelelser.....	62
Principmeddelelse 7-24.....	62
Principmeddelelse 8-24.....	63
Principmeddelelse C-11-03.....	64
Principmeddelelse C-23-03.....	65
Principmeddelelse C-40-06.....	65
Principmeddelelse 92-12.....	65
Principmeddelelse 85-13.....	66
Principmeddelelse 43-15.....	66
Principmeddelelse 49-16.....	67
Principmeddelelse 69-16.....	67
Principmeddelelse 18-17.....	68
Principmeddelelse 22-17.....	70
Principmeddelelse 23-17.....	70
Principmeddelelse 70-17.....	71
Principmeddelelse 3-18.....	72
Principmeddelelse 25-19.....	72
Principmeddelelse 84-19.....	74
Principmeddelelse 43-22.....	75

Indledning

Som led i samarbejdet mellem Taskforce – Handicap og Nyborg Kommune om et længerevarende forløb på handicapområdet har Ankestyrelsen gennemgået 18 sager på børnehandicapområdet fra Nyborg Kommune.

Formål og afgrænsning

Sagsgennemgangen har til formål at give en pejling af den aktuelle kvalitet i sagsbehandlingen på udvalgte områder. Gennemgangen bidrager dermed til at kvalificere taskforcens samlede analyserapport og anbefalinger i forhold til, hvilke styrker og udfordringer Nyborg Kommune kan arbejde videre med i et længerevarende udviklingsforløb. Ved gennemgangen af sagerne foretager vi ikke en prøvelse af den eller de afgørelser, der er truffet i den enkelte sag, og vi vurderer ikke på den enkelte sags rigtighed.

Resultatet af Ankestyrelsens sagsgennemgang er ikke nødvendigvis udtryk for hele Nyborg Kommunes praksis på de udvalgte sagsområder, idet 18 sager ikke er et repræsentativt grundlag for at udtale sig om den generelle praksis. Sagsgennemgangen giver eksempler på sagspraksis i Nyborg Kommune uden at kunne udtale sig om udbredelsen af denne praksis.

Sagerne er vurderet ud fra det foreliggende skriftlige materiale. Hvis sagerne var blevet behandlet i Ankestyrelsen, ville vi have haft en klage, kommunens genvurdering samt supplerende oplysninger indhentet af kommunen eller Ankestyrelsen.

Sagskarakteristik

På baggrund af en indledende dialog med Nyborg Kommune indkaldte Ankestyrelsen i 2. kvartal 2024 20 sager på børnehandicapområdet. Nyborg Kommune fremsendte i alt 18 sager, som Ankestyrelsen har gennemgået. De 18 sager fordeler sig på:

- 6 sager, hvor der er truffet afgørelse om merudgifter efter barnets lov § 86,
- 10 sager, hvor der er truffet afgørelse om tabt arbejdsfortjeneste efter barnets lov § 87, og
- 2 sager, hvor der er truffet afgørelse om aflastning og afløsning efter barnets lov § 90, jf. servicelovens § 84, stk. 1.

De 18 sager består af tre sager, hvor der er givet fuldt afslag og otte sager, hvor der er givet delvist afslag samt syv sager, som er bevillinger. Hvordan sagerne om fuldt afslag, delvist afslag og bevilling fordeler sig efter henholdsvis barnets lov § 86 og § 87 samt barnets lov § 90, jf. servicelovens § 84, stk. 1, ses i tabel 1.

Tabel 1 Fordeling af sager på ydelsesområder og afgørelsens resultat

	Fuldt afslag	Delvist afslag	Bevilling	I alt
Barnets lov § 86 – merudgifter	3	2	1	6
Barnets lov § 87 – tabt arbejdsfortjeneste	0	6	4	10
Barnets lov § 90, jf. servicelovens § 84, stk. 1. – aflastning og afløsning	0	0	2	2
I alt	3	8	7	18

Kriterierne for sagsudvælgelsen og de tidsmæssige perioder, vi har indhentet sager og akter fra, fremgår af kapitel 5 om metoden for denne sagsgennemgang.

Vurderingskriterier

Vi har i sagsgennemgangen foretaget en vurdering af, om de kriterier, som Nyborg Kommune har lagt vægt på i den enkelte afgørelse, er lovlige set i lyset af:

- den relevante lovbestemmelse
- bestemmelsens lovbemærkninger
- Ankestyrelsens praksis
- formålsbestemmelserne i barnets lov.

Vi beskriver løbende vurderingskriterierne i rapporten, som også uddybes i kapitel 6, hvor der er en regel- og praksisoversigt.

Rapportens struktur

Efter dette indledende kapitel præsenterer vi de centrale konklusioner af Ankestyrelsens gennemgang af sager på børnehandicapområdet i kapitel 2. Dernæst beskriver vi resultaterne af sagsgennemgangen mere detaljeret i kapitel 3 og 4 med fokus på de handicapkompenserende ydelser. I de resterende kapitler beskriver vi blandt andet metoden for sagsgennemgangen, giver en regel- og praksisoversigt og fremhæver de principmeddelelser, der er relevante for de gennemgåede sager.

Centrale konklusioner

I det følgende præsenterer vi de centrale konklusioner fra gennemgangen af de 18 sager.

Retlige mangler

Sagsgennemgangen viser, at Nyborg Kommune i de sager, som vi har gennemgået, er opmærksom på, at afgørelserne har hjemmel i lovgivningen, at partshøre, at foretage en konkret og individuel vurdering samt at inddrage barnet eller den unge i sagen.

Sagsgennemgangen viser dog også, at kommunen i nogen af de gennemgåede sager har udfordringer med at begrunde sagen tilstrækkeligt og oplyse sagen tilstrækkeligt.

- **Hjemmelsmangel:** I Ankestyrelsens gennemgang af 18 sager i Nyborg Kommune ses ét eksempel på en sag, hvor afgørelsen lider af hjemmelsmangler. De resterende sager har ikke hjemmelsmangler.
- **Manglende sagsoplysning:** Blandt de 18 sager, som Ankestyrelsen har gennemgået, har Nyborg Kommune foretaget tilstrækkelig sagsoplysning i 11 af sagerne. I seks ud af syv sager, hvor sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst, opfylder sagen heller ikke begrundelseskravet. Den mangelfulde begrundelse vil ofte hænge tæt sammen med den utilstrækkelige oplysning af sagen.
- **Begrundelsesmangel:** I syv af de 18 sager, Ankestyrelsen har gennemgået, har Nyborg Kommune givet fuldt medhold. I disse sager er der derfor ikke et krav om begrundelse. Blandt de 11 sager, hvor kommunen har givet fuldt eller delvist afslag, ser vi syv eksempler på sager, hvor afgørelsen ikke er tilstrækkeligt begrundet.
- **Forkert vurdering:** I seks af de 18 sager, Ankestyrelsen har gennemgået, kan vi ikke vurdere, om Nyborg Kommune har foretaget en forkert vurdering. Det skyldes, at sagerne i sin helhed ikke er tilstrækkeligt oplyst. I tre af de øvrige sager vurderer Ankestyrelsen, at Nyborg Kommune har foretaget en forkert vurdering på baggrund af sagens oplysninger.
- **Partshøringsmangel:** Blandt de 18 sager, som vi har gennemgået, ses ét eksempel på manglende partshøring af oplysninger med væsentlig betydning for sagens udfald, som forældrene ikke kan antages at være bekendt med.
- **Skøn under regel:** Blandt de 18 sager fra Nyborg Kommune ser vi ingen eksempler på sager, hvor kommunen i afgørelsen har sat skøn under regel.
- **Inddragelse af barnet/den unge:** I gennemgangen af de 18 sager fra Nyborg Kommune ser Ankestyrelsen ingen eksempler på sager, hvor barnet/den unge ikke er blevet inddraget og hørt tilstrækkeligt i egen sag.

Andre sagsbehandlingsregler

Sagsgennemgangen viser, at Nyborg Kommune i de sager, Ankestyrelsen har gennemgået, er opmærksom på at give forældrene en skriftlig klagevejledning og inddrage forældrene i sagsbehandlingen. Sagsgennemgangen viser dog også, at kommunen i nogle af de gennemgåede sager har udfordringer med at overholde sagsbehandlingsfrister og sikre en tilstrækkelig helhedsorienteret hjælp i sagen.

- **Afgørelsens klagevejledning:** Nyborg Kommune giver i alle 18 sager en klagevejledning, der opfylder kravene i forvaltningslovens § 25. Kommunen har også givet klagevejledning i de sager, hvor der er givet fuldt ud medhold, selvom det ikke er et krav.
- **Kvalitetsstandard:** I ingen af de 18 gennemgåede sager henviser Nyborg Kommune til en kvalitetsstandard i afgørelserne.
- **Sagsbehandlingsfrister:** Nyborg Kommune har offentliggjort sagsbehandlingsfrister tydeligt på deres hjemmeside, men overholder ikke disse i 10 af de sager, Ankestyrelsen har gennemgået. I disse sager er sagsbehandlingsfristen overskredet med 2-44 uger. Den gennemsnitlige overskridelse af sagsbehandlingsfristen er 15,4 uger. Nyborg Kommune har i ni af de sager undladt at skriftligt orientere borgeren om, hvornår borgeren kan forvente en afgørelse.
- **Forældreinddragelse:** I gennemgangen af de 18 sager ser vi ingen eksempler på sager, hvor det ser ud til, at Nyborg Kommune ikke har inddraget forældrene tilstrækkeligt i sagsbehandlingen.
- **Helhedsvurdering:** I Ankestyrelsens gennemgang af de 18 sager fra Nyborg Kommune ser vi otte eksempler på sager, hvor kommunen ikke har foretaget en helhedsvurdering af familiens samlede behov for hjælp og støtte.
- **Opfølgning:** Blandt de 18 sager, Ankestyrelsen har gennemgået, ser vi 11 eksempler på sager, hvor det fremgår tydeligt, at der er foretaget tilstrækkelig opfølgning. Imidlertid er der i to af sagerne ikke oplysninger om opfølgning. I fem sager er oplysninger om opfølgning ikke relevant, idet der er tale om eller afslag eller ophør af støtte.

Retlige mangler

I retssikkerhedsloven og forvaltningsloven er der fastsat regler om hvilke krav, der er til sagsbehandlingen og den afgørelse, som kommunen skal træffe. Kommunen skal også sikre sig, at den anvender den gældende praksis på et bestemt område. Gældende praksis kan være udmøntet i en principmeddelelse².

Der er samlet set ti sager, hvori der er truffet afgørelse efter de handicapkompenserende bestemmelser fra Nyborg Kommune, som lider af en eller flere retlige mangler.

Problemstillingerne i sagerne koncentrerer sig om følgende retlige mangler:

- Hjemmelsmangel
- Utilstrækkelig sagsoplysning
- Begrundelsesmangel Forkert vurdering
- Manglende partshøring.

Der er blandt de 18 gennemgåede sager ingen eksempler på sager, der lider af følgende retlige mangler:

- Skøn under regel
- Inddragelse af barnet/den unge.

Nedenfor gennemgår vi de retlige mangler, vi ser i de 18 sager fra Nyborg Kommune.

Hjemmelsmangel

Kommunens afgørelse skal have hjemmel i lovgivningen. En hjemmelsmangel kan for eksempel være, at kommunen har anvendt en regel forkert, eller at kommunen har anvendt et ulovligt kriterium for afgørelsen.

Blandt de 18 sager ser vi ét eksempel på en sag, hvor afgørelsen lider af hjemmelsmangler. De resterende 17 sager har ikke hjemmelsmangler.

Nedenfor beskriver vi et eksempel på en sag fra kommunen, som lider af hjemmelsmangler.

² En principmeddelelse er en bindende retskilde, som kommunerne og andre myndigheder skal bruge, når de afgør tilsvarende sager. Ankestyrelsens principmeddelelser er en rettesnor for senere afgørelser i kommuner.

Sag, hvori kommunen ikke har hjemmel til sin afgørelse.

Sagen handler om dækning af nødvendige merudgifter. Kommunen bevilger dækning af nødvendige merudgifter til produkter, der er så nært knyttet til et behandlingsredskab, at udgiften skal dækkes af sundhedssektoren.

Der kan ikke bevilges hjælp efter reglerne om merudgifter, hvis reglerne inden for andre sektorer gør udtømmende op med muligheden for hjælp, eller hvis udgiften kan dækkes af den anden sektor eller hører hjemme der. Kommunen har derfor ikke hjemmel til træffe den pågældende afgørelse.

I kan læse mere om reglerne om hjemmelsmangel i kapitel 6.

Manglende sagsoplysning – Officialprincippet

Kommunen har ansvaret for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at de kan træffe en korrekt afgørelse. Det betyder, at de oplysninger, som kommunen lægger til grund for afgørelsen, skal være relevante og korrekte.³ Kommunen skal indhente oplysninger om væsentlige forhold, der har betydning for sagen. Det er kommunens ansvar at sikre en afklaring, inden kommunen afgør sagen, hvis:

- der er tvivl om sagens oplysninger,
- forælderen/forældrene kommer med væsentlige oplysninger, der for eksempel anfægter oplysningsgrundlaget, eller
- der i øvrigt er et mangelfuldt oplysningsgrundlag.

Det er desuden kommunens ansvar at inddrage den nødvendige fagkundskab, hvis der er et behov for det.

Blandt de 18 sager, Ankestyrelsen har gennemgået, ser vi syv eksempler på sager, hvor afgørelsen ikke er tilstrækkeligt oplyst. Det skyldes for eksempel, at kommunen ikke har indhentet objektive oplysninger, der er egnede til at foretage en sammenligning af behovet for dækning af merudgifter, og således kvalificere om der er tale om en egentlig merudgift. Kommunen ses ligeledes ikke at have indhentet oplysninger om familiens egne forhold, herunder oplysninger om behovet for de ansøgte merudgifter. I en sag om tabt arbejdsfortjeneste ses kommunen ikke at have indhentet oplysninger om forældrenes forsørgelsesgrundlag.

³ Det er det retsgrundlag, som afgørelsen træffes efter, der er afgørende for, hvilke typer af oplysninger der skal lægges til grund for afgørelsen. Er der spørgsmål i sagen, der forudsætter særlig fagkundskab, følger det af officialprincippet, at kommunen har ansvaret for, at den nødvendige fagkundskab inddrages i den konkrete sag. Herudover kan det være nødvendigt at indhente oplysninger fra relevante fagpersoner med kendskab til barnets nedsatte funktionsevne, der kan udtale sig om forhold, som er af betydning for vurderingen af, om betingelserne for at yde hjælp er opfyldt. Det beror på en konkret og individuel vurdering i hver enkelt sag, hvilke oplysninger der er nødvendige for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

I ovenfor nævnte sager kunne Nyborg Kommune have indhentet oplysninger fra henholdsvis:

- statistikker
- forældrene
- fagpersoner med kendskab til barnet

Nedenfor er et eksempel på en sag, hvor kommunen ikke har belyst sagen tilstrækkeligt.

Sag, hvori kommunen mangler at indhente oplysninger om forældrenes faktiske driftsudgifter.

Sagen handler om nødvendige merudgifter. Kommunen træffer afgørelse om delvis afslag på transport til og fra barnets behandlingssted. Kommunen beregner forældrenes driftsudgift ud fra statens lave kørselstakst.

Kommunen ses ikke, at have indhentet oplysninger om forældrenes faktiske driftsudgifter. Vurderingen heraf afhænger af bilens brændstofforbrug og brændstoftype. Kommunen kan vælge at tage udgangspunkt i statens lave kørselstakst. Det afgørende er i den forbindelse, at taksten afspejler borgers faktiske driftsudgifter. Kommunen burde derfor have indhentet oplysninger herom.

Sagsgennemgangen viser også, at afgørelsen i seks ud af de syv sager ikke opfylder begrundelseskravet samtidig med, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst. Den mangelfulde begrundelse vil ofte hænge tæt sammen med den utilstrækkelige oplysning af sagen.

Begrundelsesmangel

Kommunen skal begrunde en afgørelse, hvis forælderen/forældrene ikke får fuldt ud medhold i det ansøgte. Begrundelsen skal indeholde en henvisning til de retsregler, som afgørelsen er truffet efter. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen også angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Begrundelsen skal også beskrive de faktiske forhold, som er tillagt væsentlig betydning i afgørelsen. Desuden gælder der et krav om en særligt uddybende begrundelse ved afgørelser om hel eller delvis frakendelse af en tidligere tilkendt ydelse. Læs mere om begrundelsesmangel i kapitel 6.

I syv af de 18 sager, Ankestyrelsen har gennemgået, har Nyborg Kommune givet fuldt ud medhold. I disse sager er der derfor ikke et krav om begrundelse.

Blandt de 11 sager, hvor kommunen har givet fuldt eller delvist afslag, ser vi syv eksempler på sager, hvor afgørelsen ikke er tilstrækkeligt begrundet. Det skyldes for eksempel, at kommunen i flere af sagerne ikke angiver i afgørelsen, hvilke faktiske forhold, for eksempel om familiens egne forhold, herunder behovet for det ansøgte, der ligger til grund for kommunens vurdering af, at der ikke er tale om en nødvendig merudgift for familien.

Nedenfor beskriver vi et eksempel på en sag om dækning af tabt arbejdsfortjeneste fra kommunen, som lider af en begrundelsesmangel.

Sag, hvori kommunen ikke har begrundet deres afgørelse tilstrækkeligt.

Sagen handler om dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Forælderen ansøger om tabt arbejdsfortjeneste i december 2023. Kommunen bevilger dækning af tabt arbejdsfortjeneste fra februar 2024 med henvisning til, at forælders behov for tabt arbejdsfortjeneste først opstår fra denne dato.

Kommunen beskriver imidlertid ikke de faktiske forhold i sagen, som har været bestemmende for kommunens vurdering af, at forælderen ikke har ret til dækning af tabt arbejdsfortjeneste med virkning tilbage fra ansøgningstidspunktet.

Kommunen har som følge heraf ikke begrundet afgørelsen tilstrækkeligt.

Forkert vurdering

Ankestyrelsen kan have en anden vurdering end kommunen på baggrund af sagens oplysninger. Blandt de 18 sager ser vi eksempler på sager, hvor Nyborg Kommune har foretaget en forkert vurdering.⁴

Nyborg Kommune har i tre af de 18 sager, som Ankestyrelsen har gennemgået, foretaget en forkert vurdering på baggrund af sagens oplysninger. I en sag vurderer kommunen, at produkter til brug for behandling med insulin er en nødvendig merudgift. Ankestyrelsen er ikke enige i kommunens vurdering af, at produkterne kan dækkes efter reglerne om merudgifter. I en anden sag vurderer kommunen, at familiens merudgifter ikke overstiger det lovfastsatte minimumsbeløb. Kommunen har ved denne vurdering ikke forholdt sig til søskendes merudgifter. I en tredje sag vurderer kommunen, at familien har ret til tabt arbejdsfortjeneste med henvisning til, at skolen ikke har de fornødne ressourcer til at imødekomme barnets særlige behov. Det er ikke muligt at bevilge tabt arbejdsfortjeneste, hvor behovet er opstået som følge af skolens manglende ressourcer

I seks ud af de 18 sager kan vi ikke vurdere, om Nyborg Kommune har foretaget en forkert vurdering. Det skyldes, at de seks sager i sin helhed ikke er tilstrækkeligt oplyst.

Partshøringsmangel

Kommunen skal partshøre over oplysninger, hvis oplysningerne:

- vedrører faktiske forhold,
- er af væsentlig betydning for sagens udfald,
- oplysningerne er til ugunst for parten, eller
- det må antages, at parten ikke er bekendt med, at oplysningerne indgår i sagen.

⁴ En forkert vurdering kan for eksempel være, hvis kommunen på baggrund af sagens oplysninger vurderer, at et barn/en ungs lidelse ikke er langvarig eller indgribende, og vi på baggrund af de samme sagsoplysninger vurderer, at barnet/den unges lidelse er langvarig og indgribende.

Blandt de 18 sager ser vi ét eksempel på manglende partshøring af oplysninger med væsentlig betydning for sagens udfald, som forældrene ikke kan antages at være bekendt med. I denne sag er der tale om, at Nyborg Kommune indhenter oplysninger fra sygehuset, som forældrene ikke partshøres over.

Nedenfor beskriver vi et eksempel på en sag med manglende partshøring.

Sag, hvori en kommune mangler at høre forældrene.

Sagen handler om nødvendige merudgifter.

Kommunen har i forbindelse med behandlingen af forældrenes ansøgning indhentet oplysninger fra sygehuset, som danner grundlag for kommunens afslag på dækning af nødvendige merudgifter.

Det ses ikke af sagens oplysninger, at kommunen har partshørt forældrene over oplysningerne. Forældrene er derfor ikke gjort bekendt med, at kommunen er i besiddelse af disse oplysninger, og dermed indholdet heraf, der er af væsentlig betydning for sagens resultat.

Skøn under regel

Kommunen må ikke i sin afgørelse sætte skøn under regel. Skøn under regel betyder, at kommunen ikke har foretaget en konkret og individuel vurdering i forhold til den ansøgte hjælp. Det kan for eksempel være ved, at kommunen udelukkende henviser til kommunens kvalitetsstandarder.

Blandt de 18 sager ser vi ingen eksempler på sager, hvor Nyborg Kommune i afgørelsen har sat skøn under regel.

Inddragelse af barnet/den unge

Barnet eller den unge har ret til at blive inddraget og hørt i egen sag. Der skal ske løbende inddragelse af barnet/den unge. Tilvejebringelse af barnets/den unges perspektiver vil kunne ske både ved samtaler og gennem anden direkte kontakt ud fra en konkret vurdering af barnet/den unges behov og ønsker samt forholdene i sagen i øvrigt.

Blandt de 18 sager ser Ankestyrelsen ingen eksempler på sager, hvor barnet/den unge ikke er blevet inddraget og hørt tilstrækkeligt i egen sag.

Andre relevante sagsbehandlingsregler – handicapkompenserende regler

Ud over de regler, der kan føre til, at en afgørelse lider af en retlig mangel, indgår der i sagsgennemgangen også regler, der ikke har betydning for afgørelsens rigtighed, men som er af betydning for kvaliteten af sagsbehandlingen. I vores vurdering af, om andre sagsbehandlingsregler er overholdt, fokuserer vi på:

- Klagevejledning
- Kvalitetsstandard
- Sagsbehandlingsfrister
- Forældreinddragelse
- Helhedsvurdering
- Opfølgning

Klagevejledning

Kommunen skal give forældrene en skriftlig afgørelse, hvis forældrene ikke får fuldt ud medhold, og hvis forældrene kan klage over afgørelsen til anden forvaltningsmyndighed. I sådanne tilfælde skal kommunen desuden give forældrene en skriftlig klagevejledning. Læs mere om klagevejledning i kapitel 6.

Kommunen har i alle 18 sager opfyldt kravene i forvaltningslovens § 25, jf. retssikkerhedslovens § 67. Kommunen giver i alle 18 sager en klagevejledning, der opfylder kravene i forvaltningslovens § 25.

Kommunen har også givet klagevejledning i de sager, hvor der er givet fuldt ud medhold, selvom dette ikke er et krav.

Kvalitetsstandard

I ingen af de 18 gennemgåede sager henviser kommunen til en kvalitetsstandard i afgørelserne.

Hvis en kommune offentliggør kvalitetsstandarder på de målte områder på dens hjemmeside, skal kvalitetsstandarderne være udformet på en sådan måde, at de ikke begrænser forældrenes ret til hjælp efter gældende regler og praksis. Kvalitetsstandarderne skal også formuleres sådan, at forældrenes ikke er i tvivl om, at disse kan fraviges efter en konkret og individuel vurdering.

Kvalitetsstandarden er omfattet af begrundelseskravet om, at der skal henvises til de retsregler, som afgørelsen er truffet efter⁵. Kommunen skal derfor oplyse forældrene, hvis afgørelsen er truffet i henhold til en kvalitetsstandard eller begrunde, hvorfor kvalitetsstandarden fraviges. Dette gælder dog ikke, hvis forældrene har fået fuldt ud medhold.

Frist for sagens behandling

Det fremgår af reglerne i retssikkerhedsloven, at kommunen skal fastsætte frister for sagsbehandlingen på de enkelte sagsområder. Fristerne for afgørelser efter barnets lov skal offentliggøres på og fremgå tydeligt af kommunens hjemmeside. Fristerne gælder også ved kommunens behandling af afgørelser efter barnets lov, som er hjemvist af Ankestyrelsen. Læs mere om tidsfrister i kapitel 6.

Kommunen har offentliggjort sagsbehandlingsfrister tydeligt på deres hjemmeside, men overholder ikke denne i flere af de gennemgåede sager. I 10 af de 18 sager har kommunen ikke behandlet ansøgningen inden for den oplyste frist på hjemmesiden. I disse sager er sagsbehandlingsfristen overskredet med 2-44 uger. Den gennemsnitlige overskridelse af sagsbehandlingsfristen er 15,4 uger, hvor kommunens afgørelse i fire ud af de ti sager vedrører merudgifter, i fire ud af de ti sager vedrører tabt arbejdsfortjeneste og i to ud af de ti sager vedrører aflastning og afløsning. Nyborg Kommune har i én af disse sager skriftligt orienteret borgeren om, hvornår borgeren kan forvente en afgørelse, samt begrundet, hvorfor fristen er overskredet.

Inddragelse af forældrene og eventuelle pårørende

Kommunen skal inddrage forældrene og eventuelle pårørende i sagen. Vi bemærker, at resultaterne alene er baseret på, om det fremgår af sagens akter, at Nyborg Kommune har inddraget og forholdt sig til forældrenes oplysninger og forhold, inden kommunen har truffet afgørelse i sagen. Vi forholder os derimod ikke til, hvordan mødet mellem sagsbehandleren i Nyborg Kommune og forældrene folder sig ud i praksis, herunder om forældrene oplever at føle sig inddraget i sagsbehandlingen. Resultaterne er desuden alene baseret på en vurdering af forældreinddragelse i forhold til de handicapkompenserende ydelser. Læs mere om forældre i kapitel 6.

I gennemgangen af de 18 sager ser vi ingen eksempler på sager, hvor Nyborg Kommune ikke har inddraget forældrene tilstrækkeligt i sagsbehandlingen.⁶

Vi vil i det følgende gennemgå et eksempel på en sag, hvor Nyborg Kommune har inddraget forældrene.

⁵ Forvaltningslovens § 24.

⁶ Inddragelsen af forældrene er kun vurderet i forhold til de handicapkompenserende ydelser og ikke i forhold til servicelovens kapitel 11.

Inddragelse af forælderen/forældrene

I en sag har Ankestyrelsen vurderet, at forældrene har været inddraget undervejs i sagsbehandlingen.

Dette skyldes, at Nyborg Kommune og forældrene til barnet er i tæt, løbende kontakt forud for kommunens afgørelse. Kontakten foregår via telefon og fysiske møder.

Helhedsvurdering

Kommunen skal ved sagsbehandlingen sikre en helhedsorienteret hjælp, hvor familiens samlede situation bliver vurderet i forhold til hele den sociale lovgivning. Det kan eksempelvis være, at kommunen ved behandlingen af en ansøgning om afløsning i hjemmet bliver opmærksom på, at familien er hårdt presset i hverdagen, og derfor har et udækket behov for eksempelvis rengøringshjælp. Kommunen skal som kravet om helhedsorienteret hjælp i et sådant tilfælde tage stilling til forældrens/forældrenes behov for praktisk hjælp i hjemmet. Det følger videre af pligten til at sikre en helhedsorienteret hjælp, at kommunen også skal være opmærksom på, om forældrene kan søge om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning, fx hjælp efter sundhedsloven. Læs mere om helhedsvurdering i kapitel 6.

I sagsgennemgangen har vi derfor også undersøgt, om Nyborg Kommune har behandlet ansøgninger og spørgsmål om hjælp efter alle de relevante muligheder, der findes for at give hjælp efter hele den sociale lovgivning,⁷ og om kommunen under hele sagsforløbet har haft et tilstrækkeligt fokus på en helhedsorienteret indsats i forhold til familiens samlede situation.

Blandt de 18 sager ser vi otte eksempler på sager, hvor Nyborg Kommune ikke har foretaget en helhedsvurdering af familiens samlede behov for hjælp og støtte. I de sager, hvori Nyborg Kommune ikke har foretaget en helhedsvurdering, skyldes det ét eller flere af disse forhold:

- Kommunen ses ikke at forholde sig til, om forældrenes ansøgning kan behandles efter andre bestemmelser i den sociale lovgivning.
- Kommunen ses ikke at have vejledt forældrene om, at der kan søges hjælp hos anden myndighed.
- Kommunen ses ikke at forholde sig til forældrenes oplysninger om et udækket behov for hjælp.

Nedenfor er et eksempel på en sådan manglende helhedsvurdering nærmere beskrevet.

⁷ Begrebet "den sociale lovgivning" henviser til lovgivning på hele det sociale område; der kan eksempelvis være tale om foranstaltninger efter serviceloven, aktivloven, beskæftigelsesindsatsloven, sygedagpengeloven, pensionsloven m.v.

Sager, hvori en kommune har ikke har foretaget en helhedsvurdering af familiens samlede behov for hjælp.

Sagen handler om afløsning i hjemmet.

Kommunen træffer afgørelse om bevilling af afløsning i hjemmet. Forud for kommunens afgørelse er familien til et møde, hvor familien oplyser, at de gerne vil have hjælp til rengøring.

Det ses ikke af sagen, at kommunen har forholdt sig til, om der kan iværksættes yderligere støtte til familien på denne baggrund. Kommunen har som følge heraf ikke foretaget en helhedsvurdering af familiens samlede hjælpebehov.

Opfølgning

Kommunen skal løbende følge op på de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Læs mere om opfølgning i kapitel 6.

Blandt de 18 sager, Ankestyrelsen har gennemgået, ser vi 11 eksempler på sager, hvor det fremgår tydeligt, at der er foretaget tilstrækkelig opfølgning.

Imidlertid er der i to sager ikke oplysninger om opfølgning. I fem sager er oplysninger om opfølgning ikke relevant, idet der er tale om ophør af støtte eller afslag.

I de to sager, hvor vi vurderer, at kommunen ikke har fulgt op på hjælpen, har kommunen bevilget en løbende ydelse uden at angive et opfølgningstidspunkt for hjælpen i afgørelsen.

Vi vil i det følgende gennemgå nogle af de sager, hvor der enten er oplysninger om opfølgning, hvor der ikke er oplysninger om opfølgning, eller hvor det ikke er relevant med en opfølgning.

Manglende opfølgning

I en sag træffer kommunen afgørelse om, at familien har ret til afløsning i hjemmet. Det fremgår ikke af afgørelsen eller de øvrige oplysninger i sagen, at der vil blive fulgt op på bevillingen.

Tilstrækkelig opfølgning

I en sag træffer kommunen afgørelse om, at familien har ret til dækning af nødvendige merudgifter, fx til medicin og ekstra vask. Det fremgår af afgørelsen, at kommunen vil følge op på bevillingen om ét år.

Ikke relevant opfølgning

I en sag træffer kommunen afslag på forældrenes ansøgning om hjælp. Det er derfor ikke relevant, at kommunen følger op, da der er givet afslag på den ansøgte hjælp.

Metode, sagsindkaldelse og anvendte skalaer

I det følgende præsenteres de kriterier, vi har bedt Nyborg Kommune om at indsende sager efter, og centrale metodiske valg med relevans for sagsgennemgangen.

Kriterier for sagsindkaldelse

Vi har på baggrund af en indledende dialog med Nyborg Kommune indkaldt de sager, der indgår i sagsgennemgangen, efter følgende kriterier:

20 sager, der vedrører barnets lov § 86 og § 87 samt § 90, jf. servicelovens § 84, stk. 1, herunder:

- Otte sager, hvori der er truffet afgørelse om afslag på personkredsen for dækning af merudgifter og/eller tabt arbejdsfortjeneste. Det vil sige afgørelser efter barnets lov §§ 86 og/eller 87, hvor kommunen vurderer, at barnets helbredsmæssige betingelser ikke er opfyldt.
- Fire sager, hvori der er truffet afgørelse om udmåling, beregning, nedsættelse eller ophør af tabt arbejdsfortjeneste.
- Fire sager, hvori der er truffet afgørelse om udmåling, beregning, nedsættelse eller ophør af merudgifter.
- Fire sager, hvori der er truffet afgørelse om afslag på aflastning eller afløsning.
- Op til tre af de 20 sager kan være udtryk for, at ansøgningen imødekommes fuldt ud (bevillingssager). Det betyder, at der skal være en klar overvægt af afgørelser, hvor kommunen giver helt eller delvist afslag på en ansøgning eller træffer afgørelse om nedsættelse eller ophør af en ydelse i forbindelse med opfølgning.

Nyborg Kommune blev desuden bedt om, at sagerne så vidt muligt skulle have en vis kompleksitet. Det indebærer, at der er oplyst om et støtte- eller pasningsbehov hos barnet af et vist omfang.

Nyborg Kommune derudover er blevet bedt om at indsende kopi af samtlige sagsakter for kommunens seneste afgørelse i sagen, herunder hele journalen samt sagsakter, der ligger forud for måleperioden. Kommunen er ligeledes blevet bedt om at sende akter vedrørende screening, afdækning og den børnefaglige undersøgelse samt evt. udredningsværktøjet. Desuden akter vedrørende inddragelse af barnet og den unge, og brugen af barnets plan/ungeplan.

I forlængelse af ovenstående har vi gjort kommunen bekendt med, at vi i forbindelse med sagsgennemgangen vil lægge til grund, at vi har modtaget alle relevante sagsakter i de

18 sager i måleperioden. Vi forudsætter derfor, at der ikke foreligger yderligere relevante akter i de enkelte sager.

Endelig gælder det kriterium, at den afgørelse, som vi vurderer på i sagsgennemgangen, ikke tidligere må have været behandlet i Ankestyrelsen. Vi har desuden instrueret kommunen i ikke at selekttere i sagerne udover ovennævnte kriterier.

Det har ikke været muligt for Nyborg Kommune samlet set at fremskaffe 20 sager, som opfylder ovenstående kriterier, herunder det ønskede antal sager, hvor kommunen giver helt eller delvist afslag på en ansøgning eller træffer afgørelse om nedsættelse eller ophør af en ydelse i forbindelse med opfølgning. Fordelingen af sager på de forskellige områder fremgår i kapitel 1.

Det har ligeledes ikke været muligt for kommunen udelukkende at indsende sager, hvor afgørelsen er truffet inden for den angivne måleperiode. I disse sager har vi ved udløbet af klagefristen eftersat hos kommunen, at sagerne ikke er påklaget og dermed kan indgå i den juridiske sagsgennemgang.

Vurdering af sagerne

I det interne spørgeskema, der ligger til grund for Ankestyrelsens sagsgennemgang, er der anvendt en sontring mellem svarkategorierne "ja", "nej" og "ikke relevant".

Der knytter sig et bemærkningsfelt, som Ankestyrelsen har anvendt til at notere yderligere væsentlige forhold for sagsgennemgangen med relation til det spørgsmål, som det konkrete bemærkningsfelt vedrører.

Med henblik på at sikre en ensartet besvarelse af de 18 analyseskemaer har vi foretaget en løbende sammenligning af de enkelte svar på tværs af de 18 sager.

Et eksempel på, hvordan kategorierne er defineret i forhold til at besvare et spørgsmål fra spørgeskemaet, ses her:

"Er der oplysninger om opfølgning?"

- "Ja", dækker over de situationer, hvor der i sagen er oplysninger om opfølgning.
- "Nej", dækker over de situationer, hvor der ikke er oplysninger om opfølgning.
- "Ikke relevant", dækker over de situationer, hvor spørgsmålet ikke har betydning, fordi der for eksempel er tale om et afslag eller ophør af en bevilling.

Regel- og praksisoversigt

Dette kapitel indeholder en samlet regel- og praksisoversigt af de relevante lovbestemmelser, som enten er anvendt i sagsgennemgangen eller er henvist til i denne rapport.

Retlige mangler

Materielle regler drejer sig om afgørelsens indholdsmæssige rigtighed. Formelle regler er blandt andet forvaltningslovens krav til myndighedernes sagsbehandling. Hvis de formelle regler ikke er overholdt, kan det føre til, at en afgørelse er ugyldig, også selvom den materielle afgørelse i sagen er rigtig.

En afgørelse lider af en retlig mangel, hvis en eller flere af de formelle sagsbehandlingsregler (garantiforskrifter), der har til formål at sikre, at afgørelsen får et materielt korrekt indhold, ikke er overholdt (formalitetsmangel).

En afgørelse lider også af en retlig mangel, hvis en eller flere af de materielle regler ikke er overholdt (indholdsmangel). Det er således et krav, at afgørelsen skal være indholdsmæssigt korrekt.

Oplysning af sagen

Det er som udgangspunkt kommunens ansvar at sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, før der træffes afgørelse, jf. retssikkerhedslovens § 10. Det er det retsgrundlag, som afgørelsen søges truffet efter, der bestemmer, hvilke typer af oplysninger, der skal lægges til grund for afgørelsen.

Er der spørgsmål i sagen, der forudsætter særlig fagkundskab, følger det af officialprincippet, at kommunen har ansvaret for, at den nødvendige sagkundskab inddrages i den konkrete sag. Herudover kan det være nødvendigt, at indhente oplysninger fra relevante fagpersoner med kendskab til borgerens nedsatte funktionsevne, der kan udtale sig om forhold, som er af betydning for vurderingen af, om borgeren henholdsvis opfylder eller ikke opfylder betingelserne i den pågældende bestemmelse.

Det beror på en konkret og individuel vurdering i hver enkelt sag, hvilke oplysninger, der er nødvendige for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

Kommunen kan bede borgerne om, at bidrage til sagens oplysning, enten i form af et samtykke til indhentelse af oplysninger, i det omfang et samtykke er påkrævet, eller ved, at borgeren medvirker til, at få de oplysninger frem, som er nødvendige for at kunne afgøre, hvilken hjælp den pågældende er berettiget til. Hvis borgeren ikke ønsker at medvirke til sagens oplysninger eller samtykke til indhentelse af oplysninger, skal kommunen behandle sagen på det foreliggende grundlag. Kommunen skal forinden den træffer afgørelse på det foreliggende grundlag, skriftligt give borgerne besked om konsekvensen af den manglende medvirken.

Partshøring

Efter forvaltningslovens § 19 er der som hovedregel pligt til partshøring, hvis parten ikke kan antage, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger, der vedrører sagens faktiske omstændigheder, som er til ugunst for parten og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Det er alene væsentlige oplysninger, der er til ugunst for borgeren, som er omfattet af pligten til at partshøre.

Der kan under sagen være tilvejebragt eller modtaget oplysninger, som borgeren ikke er bekendt med. I dette tilfælde er betingelsen om, "at parten ikke kan antages at vide, at oplysningerne indgår i sagen" opfyldt. Betingelsen om, "at parten ikke kan antages at vide, at oplysningerne indgår i sagen", er også opfyldt i de situationer, hvor parten kender oplysningerne, men ikke ved, at de benyttes i den konkrete sammenhæng.

Kravet om partshøring omfatter kun oplysninger om sagens faktiske omstændigheder. Der skal ikke partshøres over selve lovgrundlaget.

Hjemmelsmangler

En hjemmelsmangel er i forbindelse med Ankestyrelsens sagsgennemgang udtryk for, at kommunens afgørelse ikke har hjemmel i lovgivningen. Kommunen skal have hjemmel i lovgivningen for at kunne bevilge en bestemt ydelse.

Eksempler på hjemmelsmangler kan være, at kommunen har

- inddraget ulovlige kriterier i afgørelsen
- anvendt en forkert lovbestemmelse (fx bevilget aflastning efter § 41 om merudgifter i stedet for § 44, jf. § 84, stk. 1, om afløsning/aflastning, når denne bevilges af hensyn til den øvrige familie).

Konkret og individuel vurdering af borgerens behov

Det følger af barnets lov § 1, stk. 3, at hjælp efter barnets lov skal tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af det enkelte barns eller unges og families behov, forhold og forudsætninger.

Først når sagen er tilstrækkeligt oplyst, kan kommunen foretage en konkret og individuel vurdering af borgerens behov.

Begrundelse for den trufne afgørelse

Det følger af forvaltningslovens § 24, stk. 1, at en begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Det følger videre af § 24, stk. 2, at begrundelsen desuden om fornødent skal indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen.

Der gælder et krav om en særligt uddybende begrundelse ved afgørelser om hel eller delvis frakendelse af en tidligere tilkendt ydelse. Folketingets Ombudsmand har i FOU 2011-16-1 udtalt, at begrundelsen i tilfælde, hvor der sker frakendelse af en tidligere

tilkendt ydelse, dels skal indeholde årsagen til, at borgeren ikke længere opfylder betingelserne for ydelsen, dels en særskilt begrundelse for, hvorfor ydelsen frakendes borgeren. Begrundelsen bør blandt andet indeholde oplysning om årsagen til, at myndigheden har ændret sin vurdering. Det bør desuden fremgå af begrundelsen, hvis det skyldes fejl eller misforståelser, at borgeren tidligere er blevet anset for berettiget til ydelsen. Det bør også fremgå af afgørelsen, hvis den ændrede vurdering skyldes, at der er sket ændringer i lovgivning, administrativ praksis og/eller kommunens serviceniveau.

Inddragelse af barnet/den unge

Det følger af barnets lov § 5, stk. 2, at børn og unge med behov for særlig støtte, herunder børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, har ret til indflydelse på de forhold, som vedrører dem. Det følger videre af barnets lov § 5, stk. 3, at barnets eller den unges holdning og synspunkter skal tilvejebringes og inddrages løbende ved samtaler og anden direkte kontakt, inden der træffes beslutninger eller afgørelser efter loven om barnets eller den unges forhold. Inddragelse og samtaler kan finde sted uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til barnets eller den unges bedste taler herfor.

Endelig følger det af barnets lov § 5, stk. 4, at kravet om samtaler og anden direkte kontakt i stk. 3 i helt særlige tilfælde helt eller delvis kan fraviges, hvis barnets eller den unges alder eller andre forhold i afgørende grad taler imod det. Barnets eller den unges holdning og synspunkter skal i disse tilfælde tilvejebringes på anden vis.

Kommunernes anvendelse af barnets lov § 5 vil ikke selvstændigt kunne indbringes for Ankestyrelsen, men spørgsmålet om, hvorvidt barnet eller den unge er blevet hørt og inddraget eller barnets eller den unges synspunkter er tilvejebragt i fornødent omfang vil indgå i forbindelse med den materielle prøvelse i en eventuel klagesag. (lovbemærkninger til lov nr. 721 af den 13. juni 2023 (barnets lov))

Andre relevante sagsbehandlingsregler

Klageadgang

Det følger af forvaltningslovens § 25, at afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal, når de meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om en eventuel tidsfrist. Det gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Efter retssikkerhedslovens § 67 skal klage til Ankestyrelsen ske inden fire uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. I særlige tilfælde kan der ses bort fra, at fristen ikke er overholdt, når der er en særlig grund til det.

Tidsfrister

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, at kommunen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Kommunen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen i en konkret sag ikke overholdes, skal ansøgeren have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse.

Fristerne efter § 3 skal for afgørelser efter lov om social service offentliggøres på og fremgå tydeligt af kommunens hjemmeside. Fristerne gælder også ved kommunens behandling af afgørelser efter lov om social service, som er hjemvist af Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen har i principmeddelelse 49-16 fastslået, at Ankestyrelsen kan efterprøve, om kommunen har offentliggjort en frist for sagsbehandling, og om borgeren har fået rettidig besked, hvis fristen ikke kan overholdes i den konkrete sag.

Forældreinddragelse

Det følger blandt andet af retssikkerhedsloven § 1, at formålet med retssikkerhedsloven er at sikre borgeren rettigheder og indflydelse, når de sociale myndigheder behandler sager, samt at de sociale myndigheder har pligt til at tilrettelægge en tidlig og helhedsorienteret hjælp.

Forælderen/forældrene skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sagen. Kommunen skal tilrettelægge sagen på en sådan måde, at dette er muligt. Det følger af retssikkerhedslovens § 4.

Herudover skal hjælpen efter barnets lov tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af familiens samlede behov for hjælp og støtte.

Kvalitetsstandarder - § 154 i barnets lov

Kommunernes serviceniveau er en kommunalpolitisk beslutning, som blandt andet indebærer, at kommunalbestyrelsen i den enkelte kommune mindst én gang årligt udarbejder en kvalitetsstandard på visse sociale ydelser. Kvalitetsstandarderne skal være offentligt tilgængelige og kan for eksempel kommunikeres til borgerne gennem kommunens hjemmeside.

Det skal fremgå af den enkelte kommunes kvalitetsstandard, hvilken hjælp borgerne kan forvente fra kommunen, hvis der opstår et behov for hjælp. Derudover skal kvalitetsstandarderne indeholde en beskrivelse af det serviceniveau, som kommunen har fastsat.

Som en del af kvalitetsstandarderne er kommunen forpligtet til at stille kvalitetskrav til leverandørerne af de forskellige ydelser. Hvis kommunen beslutter at ændre serviceniveauet, og det ændrede serviceniveau medfører ændringer i en borgers ret til ydelser, har den pågældende borger krav på en ny afgørelse baseret på en konkret og individuel vurdering af behovet for hjælp.

Formålet med kvalitetskravene er at sikre, at kommunens borgere får en professionel, værdig og kvalificeret behandling, hvis de får behov for hjælp og støtte. Derudover kan kommunen gennem kvalitetskravene sikre at alle, der modtager hjælp af kommunen, får den hjælp, de har fået tildelt, samt at leverandørerne lever op til de målsætninger, kommunen har sat for fx arbejdsmiljø.

Kommunen har desuden pligt til at føre tilsyn med, at den hjælp borgerne har fået tildelt, leveres i overensstemmelse med den afgørelse, kommunen har truffet, og i henhold til kommunens kvalitetsstandarder. Kommunerne skal også fravige disse, hvis borgerens behov for hjælp tilsiger dette.

Helhedsvurdering

Kommunen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning, jf. retssikkerhedslovens § 5. Kommunen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

Den sociale lovgivning skal forstås bredt. Det vil sige, at det ikke kun er et spørgsmål om alle muligheder for hjælp efter serviceloven, men også sygedagpengeloven, aktivloven, integrationsloven osv.

Opfølgning

Det fremgår af barnets lov § 156, at kommunen løbende skal følge op i de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Kommunen skal samtidig være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp. Opfølgningen skal ske ud fra barnets og den unges forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med dennes familie.

I forhold til merudgifter følger det af bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn og unge med handicap eller langvarig sygdom § 6, stk. 1, at hvis der er sket ændringer i de sandsynliggjorte merudgifter, som ligger til grund for kommunens fastsættelse af det udbetalte tilskud, skal tilskuddet ændres i overensstemmelse hermed. Det følger videre af bekendtgørelsens § 6, stk. 2, at uanset stigninger i de sandsynliggjorte merudgifter, kan personen, der modtager merudgiftsydelse dog ikke kræve at få tilskuddet fastsat på ny, før der er forløbet et år regnet fra den seneste fastsættelse.

Efter denne bestemmelse er der et egentligt retskrav på omberegning og opfølgning, hvis der sker stigninger i de sandsynliggjorte merudgifter, når der mindst er forløbet et år fra seneste fastsættelse af merudgiftsydelsen.

Handicapkompenserende ydelser i barnets lov

Når kommunen træffer afgørelse efter en specifik lovbestemmelse, skal denne lovbestemmelse også fortolkes i overensstemmelse med den generelle formålsbestemmelse i barnets lov § 1.

Det følger af barnets lov § 1, at formålet med loven er at tilbyde børn og unge og deres familier rådgivning, hjælp og støtte for at forebygge sociale problemer, samt at tilgodese særlige behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer hos et barn eller en ung. Hjælp og støtte efter barnets lov bygger på forældrenes ansvar for deres børn, og tilrettelægges efter en konkret og individuel vurdering af det enkelte barns eller den enkelte unges og families behov, forhold og forudsætninger.

Formålet med de handicapkompenserende ydelser på børneområdet er, at familier med børn med handicap så vidt muligt skal kompenseres for følgerne af barnets nedsatte funktionsevne. De skal derfor have mulighed for at leve så almindeligt som muligt, selvom om de har et handicappet barn. Dette kaldes også kompensationsprincippet.

Når kommunen træffer afgørelse efter en specifik lovbestemmelse, skal denne lovbestemmelse også fortolkes i overensstemmelse med den generelle formålsbestemmelse i barnets lov § 1.

Endelig indgår lovbemærkninger, relevante bekendtgørelser, Ankestyrelsens praksis og vejledninger i fortolkningen af bestemmelserne i barnets lov.

Vi har i sagsgennemgangen foretaget en vurdering af, om de kriterier, som Nyborg Kommune har lagt vægt på i den enkelte afgørelse, er lovlige set i lyset af:

- Den relevante lovbestemmelse
- Bestemmelsens lovbemærkninger
- Ankestyrelsens praksis
- Servicelovens formålsbestemmelser
- Generelle forvaltningsretlige principper

Merudgifter

Kommunen skal efter barnets lov § 86 (tidligere servicelovens § 41) dække nødvendige merudgifter ved forsørgelsen i hjemmet af et barn eller en ung under 18 år, som har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

I forhold til merudgifter er formålet med bestemmelsen at tilgodese børn og unge med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med indgribende kroniske eller langvarige lidelser, der har nogle særlige behov, som kan give merudgifter ved forsørgelsen af barnet eller den unge i hjemmet.

Bestemmelsen giver hjemmel til at dække de udgifter, som familien ikke ville have haft, hvis barnet eller den unge ikke havde haft en betydelig og varigt nedsat funktionsevne eller en kronisk eller langvarig indgribende lidelse.

Det er en betingelse, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i denne lov eller efter anden lovgivning.

Udmålingen af ydelsen sker på grundlag af de sandsynliggjorte merudgifter for det enkelte barn eller unge, fx merudgifter til individuel befordring og fritidsaktivitet.

Beløbet til dækning af de nødvendige merudgifter kan ydes, når de skønnede merudgifter udgør mindst 4.596 kr. pr. år (2015-niveau). Ydelsen fastsættes ud fra de skønnede merudgifter pr. måned og afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100.

Behovet for merudgifter skal vurderes i forhold til ikke-handicappede børn eller unge på samme alder og i samme livssituation. Familien skal selv afholde den del af udgifterne, som svarer til de udgifter, familien normalt ville have afholdt.

Tabt arbejdsfortjeneste

Kommunen kan efter barnets lov § 87 (tidligere servicelovens § 42) yde hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til forældre, der i hjemmet forsørger et barn eller en ung under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Ydelsen er betinget af, at det er en nødvendig konsekvens af den nedsatte funktionsevne, at barnet eller den unge passes i hjemmet, og at det er mest hensigtsmæssigt, at det er moderen eller faderen, der passer det.

Formålet med bestemmelsen om tabt arbejdsfortjeneste er at tilgodese, at børn og unge med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med indgribende kroniske eller langvarige lidelser har nogle særlige behov, som også kan medføre tabt arbejdsfortjeneste, når barnet eller den unge bliver forsørgt i hjemmet. Bestemmelsen giver hjemmel til at dække et indtægtstab, der er nødvendigt på grund af barnets eller den unges handicap som følge af, at barnet skal passes i hjemmet.

Dækningen af tabt arbejdsfortjeneste kan ske både i forbindelse med et løbende fravær fra arbejdet og i forbindelse med fravær på enkelt dage.

Kompensationsprincippet medfører, at forældre til et barn eller en ung med nedsat funktionsevne i videst muligt omfang skal kompenseres for følgerne af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne. Det vil sige, at forælderen/forældrene skal kompenseres for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med det fravær, der er en følge af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne. Der kompenseres ikke for fravær og dermed indtægtstab, som svarer til det fravær, som forældre til børn uden nedsat funktionsevne på samme alder også kan have. Fraværet skal have et betydeligt omfang.

Personkredsen for merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste

Forældre, der forsørger et barn eller en ung i hjemmet med nedsat funktionsevne, kan få dækket merudgifter ved forsørgelsen af barnet eller den unge og compensation for tabt arbejdsfortjeneste til pasning af barnet eller den unge. Hjælpen er betinget af, at behovet for hjælp er en følge af den nedsatte funktionsevne.

Retten til merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste er også betinget af, at barnet har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Der kan først bevilges merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, når det er tilstrækkelig godtgjort, at barnet eller den unge har en indgribende lidelse eller betydelig funktionsnedsættelse, som er længerevarende og dermed ikke er af mere forbigående karakter.

Forældrene til et barn eller en ung med nedsat funktionsevne, kan have ret til merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, selv om barnet eller den unge endnu ikke har en diagnose. Det er ikke diagnosen i sig selv, der er afgørende, men følgerne af lidelsen eller den nedsatte funktionsevne i barnets eller den unges daglige tilværelse. Hvis det er tilstrækkelig godtgjort, at barnet eller den unge har en betydelig funktionsnedsættelse, som der i lang tid frem over vil være behov for at kompensere for følgerne af, er det ikke afgørende, om barnet eller den unge har fået en egentlig diagnose.

Aflastning

Efter servicelovens § 84, stk. 1, skal kommunen tilbyde afløsning i hjemmet eller aflastning uden for hjemmet til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Barnets lov § 90 (tidligere servicelovens § 44) fastslår, at bestemmelsen i servicelovens § 84, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse for børn eller unge, der har behov herfor.

Formålet med bestemmelsen om afløsning og aflastning er at tilgodese, at forældre eller andre nære pårørende, der passer et barn eller en ung med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, har mulighed for at eksempelvis at have tid til eventuelle søskende uden, at barnet eller den unge med funktionsnedsættelse er til stede. Aflastning eller afløsning efter barnets lovens § 90, jf. servicelovens § 84, stk. 1, forudsætter ikke, at forældrene er omfattet af personkredsen i barnets lov §§ 86 og 87. Det er alene en betingelse, at barnet har en funktionsnedsættelse. Det er uden betydning, om funktionsnedsættelsen er betydelig og varig.

Afløsning og aflastning for børn og unge skal tilbydes efter barnets lov § 90, jf. servicelovens § 84, stk. 1, når behovet for afløsning eller aflastning er opstået alene på grund af barnets ellers den unges funktionsnedsættelse, og når afløsningen eller aflastningen sker af hensyn til den øvrige familie.

Er der tale om et støtteophold på grund af barnets eller den unges særlige behov for støtte, skal aflastningen finde sted efter barnets lov § 32.

Barnets lov § 86, om nødvendige merudgifter, er subsidiær i forhold til reglerne om aflastning efter barnets lov § 90, jf. servicelovens § 84, stk. 1, og støtteophold efter barnets lov § 32. Det vil sige, at der alene kan ydes hjælp til dækning af nødvendige merudgifter til afløsning i hjemmet, hvis en af de øvrige afløsning- og aflastningsordninger ikke i tilstrækkeligt omfang kan løse behovet.

Dette har Ankestyrelsen fastslået i principmeddelelse 85-13.

Principmeddelelser

Principmeddelelse 7-24

Principmeddelelsen fastslår, at vurderingen af, hvilke personer der kan være berettiget til hjælp efter de handicapkompenserende bestemmelser i barnets lov, skal foretages på baggrund af de kriterier, der følger af den enkelte bestemmelse.

Ny rammebestemmelse

Pr. 1. januar 2024 er reglerne om indsatser målrettet børn og unge med behov for særlig støtte samlet i barnets lov. Reglerne om hjælp til børn og unge med nedsat funktionsevne og deres familier er samlet i lovens kapitel 8.

Som en ny bestemmelse i forhold til servicelovens regler fremgår det af barnets lov § 80, stk. 1, at kommunen skal tilbyde særlig hjælp og støtte efter kapitel 8 til børn og unge

under 18 år med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse og deres familier.

Personkredsbeskrivelsen i denne bestemmelse er en rammebestemmelse, og har ikke selvstændig betydning for vurderingen af, hvilke personer der er berettiget til hjælp efter de materielle bestemmelser i kapitel 8.

I den konkrete sag søgte en forælder om dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter barnets lov § 87 i forbindelse med, at barnet havde svært ved at komme afsted i skole og på den baggrund havde meget fravær fra skolen.

Ankestyrelsen stadfæstede kommunens afgørelse om, at forælderen ikke var omfattet af den personkreds, der kunne have ret til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, da barnets funktionsevne ikke vurderedes at være betydelig nedsat.

Bestemmelsen i barnets lov § 80, stk. 1, hvorefter kommunen skal tilbyde særlig hjælp og støtte efter reglerne i kapitel 8 (herunder dækning af tabt arbejdsfortjeneste) til børn og unge under 18 år med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse og deres familier, udvider ikke personkredsen i de materielle bestemmelser i kapitel 8, og denne bestemmelse havde derfor ikke betydning for Ankestyrelsens vurdering af sagen.

Principmeddelelse 8-24

Principmeddelelsen fastslår, at barnets lov § 90 oplister en række bestemmelser om hjælp og støtte i serviceloven, der finder tilsvarende anvendelse vedrørende børn og unge, der har behov herfor. Fx bestemmelsen om afløsning og aflastning.

Kommunen skal således tilbyde afløsning og aflastning til en forælder eller andre nære pårørende, der passer et barn eller en ung med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Afgørelser vedrørende børn og unge om de typer af hjælp, der er nævnt i § 90, træffes efter barnets lov. Det betyder, at de procesregler, der fremgår af barnets lov, herunder bl.a. reglerne om inddragelse, også gælder.

Kompensationsprincippet

Reglerne bygger på et kompensationsprincip, hvorefter familier med børn eller unge med en funktionsnedsættelse så vidt muligt skal kompenseres for følgerne af barnets nedsatte funktionsevne. Der kompenseres imidlertid ikke for behov, som modsvarer de behov, som andre familier til børn og unge uden funktionsnedsættelser på samme alder må påregne.

Ved vurderingen af behovet for hjælp i sager om afløsning af aflastning, foretages der derfor en sammenligning af behovene i en familie med børn/unge uden en funktionsnedsættelse på samme alder.

Hvad kan tillægges vægt ved udmålingen af hjælp til afløsning og aflastning

Kommunen kan ved udmålingen af afløsning og aflastning blandt andet inddrage følgende:

- Barnets alder: med afsæt i kompensationsprincippet foretages en objektiv skønsmæssig vurdering/sammenligning af, hvad børn på samme alder uden en funktionsnedsættelse blandt andet har af færdigheder herunder selvhjulpethed, hvilke pasningsbehov de har, kan de være alene hjemme, og i givet fald hvor længe, kan de helt eller delvist være uden opsyn eller lege alene i større eller mindre omfang. Dette for at vurdere om barnet med funktionsnedsættelse og dermed forælderen har et behov, der ligger ud over, hvad der må forventes, at andre familier med børn og unge uden funktionsnedsættelse har.
- Funktionsnedsættelsen, herunder hvilken betydning og følger den har i det daglige for barnet og forælderen.
- Familiesammensætningen, herunder om der er en eller to forældre i hjemmet, samvær med en anden forælder, eller øvrige børn/søskende i hjemmet.
- Er barnet ude af hjemmet i nogle faste tidsrum, så forældrene dermed har mulighed for pusterum, tid til søskende mv.
- Er familien bevilget anden hjælp, der helt eller delvist kan tilgodese behovet.

Ovenstående beskrivelse af hensyn og kriterier er ikke udtømmende.

Afgørelsens hjemmel

Barnets lov § 90 er en videreførelse af servicelovens § 44 som hjemmel til handicapkompenserende ydelser til børn og unge. Afgørelser om de typer af hjælp, der er nævnt i § 90, træffes efter barnets lov. De procesregler, der fremgår af barnets lov, herunder reglerne om inddragelse, gælder derfor også. Ved vurderingen af, om der kan ydes hjælp efter bestemmelsen, skal betingelserne i de relevante bestemmelser i serviceloven være opfyldt

Principmeddelelse C-11-03

Ankestyrelsen fandt, at det i henhold til sektoransvarlighedsprincippet påhviler folkeskolen at yde støtte til børn i skole og skolefritidsordning.

Ankestyrelsen fandt imidlertid, at et forældrepar, på baggrund af en konkret vurdering af sønnens lidelse og nødvendigheden af deres lejlighedsvis tilstedeværelse i særlige tilfælde, eventuelt kunne være berettiget til at få hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Det var herved forudsat, at det var udelukket at opfylde det lejlighedsvis konkrete behov ved personalet i skole og skolefritidsordning, og at hjælpen ikke var nødvendiggjort på grund af manglende ressourcer og/eller personale i skole og skolefritidsordning.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at der kan ydes hjælp til tabt arbejdsfortjeneste såfremt det er en nødvendig følge af barnets nedsatte funktionsevne at barnet passes i hjemmet og at det er mest hensigtsmæssigt at der er moderen eller faderen der passer det. Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på Ankestyrelsens praksis hvorefter der i visse situationer kan ydes hjælp til tabt arbejdsfortjeneste i tilfælde, hvor der ikke er tale om pasning i selve hjemmet.

Ankestyrelsen fandt ikke, at forældrene, på baggrund af de foreliggende oplysninger, var berettiget til at få hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste i efterårsferien.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at det følger af sektoransvarlighedsprincippet, at folkeskolen er forpligtet til at yde den fornødne støtte til de børn, der opholder sig i skolefritidsordningen i ferieperioder og at støtten i skolefritidsordningen, ifølge det oplyste, var af samme omfang i ferieperioder.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at det beskrevne behov, herunder det forhold at de fleste forældre alene har 5 uges ferie årligt samt at forældrene ikke havde andre pasningsmuligheder, ikke kan begrunde hjælp til tabt arbejdsfortjeneste.

Principmeddelelse C-23-03

Ankestyrelsen fandt, på baggrund af en konkret vurdering, at der kunne ydes hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste i en afgrænset periode indtil en handicappet søn kunne blive optaget i en center-skolefritidsordning.

Ankestyrelsen fandt dog ikke, at der kunne ydes hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste alene med henvisning til, at der var ventetid på optagelse i skolefritidsordningen. Ankestyrelsen lagde vægt på, at kommunen ikke havde peget på et alternativ til den nødvendige voksenstøtte til sønnen.

Ankestyrelsen lagde herefter vægt på kompensationsprincippet, hvorefter familier med børn med handicap skal kompenseres for følgerne af barnets nedsatte funktionsevne og at sønnen, ifølge udtalelser fra psykolog og psykiater, ikke – uanset sin alder – ville kunne være alene uden voksenstøtte.

Principmeddelelse C-40-06

Ankestyrelsen fandt, at ansøger ikke var berettiget til hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste under sit fuldtidsstudium.

Begrundelsen var, at det ikke var tilstrækkelig godtgjort, at ansøger havde et indtægtstab.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at ansøger modtog SU, og at hun ikke herudover havde en lønindtægt.

Principmeddelelse 92-12

Principmeddelelsen fastslår, at det er den samlede nedsættelse af funktionsevnen, der skal lægges til grund ved vurderingen af, om et barn er omfattet af personkredsen og har ret til merudgifter. Et barn med flere lidelser behøver således ikke være omfattet af personkredsen for hver enkel lidelse for, at merudgifter ved forsørgelsen af barnet i hjemmet kan dækkes. Det er den samlede funktionsevne, der skal være betydeligt nedsat eller indgribende. Det er dog en forudsætning, at den enkelte lidelse, og den deraf følgende nedsættelse af funktionsevnen, er varig, langvarig eller kronisk, og at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og der er tale om nødvendige merudgifter ved forsørgelsen af barnet i hjemmet.

Principmeddelelse 85-13

Principmeddelelsen fastslår, at aflastning for børn skal tilbydes efter servicelovens § 84, stk. 1, jf. § 44, når behovet for aflastning er opstået alene på grund af barnets funktionsnedsættelse, og når aflastningen sker af hensyn til den øvrige familie.

Er der tale om et behov for aflastning på grund af barnets særlige behov for støtte, skal aflastningen finde sted efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 5.

Servicelovens § 41, om nødvendige merudgifter er subsidiær i forhold til servicelovens regler om aflastning i § 84, stk. 1, jf. § 44 og § 52, stk. 3, nr. 5. Det vil sige, at der alene kan ydes hjælp til dækning af nødvendige merudgifter til aflastning i eget hjem, hvis en af de øvrige aflastningsordninger ikke i tilstrækkeligt omfang kan løse behovet.

Principmeddelelse 43-15

Principmeddelelsen fastslår, at kommunen skal dække nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år, som har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er en betingelse, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i denne lov eller anden lovgivning. Udgangspunktet for vurderingen er en konkret og individuel helhedsorienteret vurdering af barnets funktionsnedsættelse eller lidelse og det deraf afledte hjælpebehov.

Barnets funktionsniveau skal vurderes med brug af hjælpemidlet. Hvis barnet bruger et hjælpemiddel, skal vurderingen af, om barnet har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, foretages ud fra barnets funktionsniveau med brug af hjælpemidlet. Ved medicinsk behandling skal vurderingen af, om betingelserne om varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i servicelovens bestemmelse om merudgifter er opfyldt, også foretages ud fra situationen med medicin. Dette gælder dog ikke i de tilfælde, hvor ophør med den medicinske behandling ville være akut livstruende eller medføre umiddelbar risiko for varig eller væsentlig funktionsnedsættelse. I de situationer skal vurderingen foretages uafhængigt af den løbende eller varige behandling, som barnet modtager til afhjælpning af sin lidelse. Denne undtagelse gælder kun ved medicinsk behandling og ikke i de situationer, hvor barnet bruger et hjælpemiddel.

Det er den samlede vurdering af funktionsnedsættelsen i forhold til den daglige tilværelse, der er afgørende. Selv om årsagen til den nedsatte funktionsevne ofte vil være en lægelig diagnosticeret lidelse, er det en konkret vurdering af funktionsnedsættelsen, der er afgørende. I denne vurdering vil bl.a. kunne indgå funktionsnedsættelsens betydning i relation til barnets eller den unges aktivitetsniveau, skole- og uddannelsesforhold, personlige forhold, helbredsforhold m.v.

Principmeddelelse 49-16

Principmeddelelsen fastslår, at kommunen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt. Kommunen skal på de enkelte sagsområder offentliggøre frister for, hvor lang tid sagsbehandlingen må tage. Hvis fristen i en konkret sag ikke kan overholdes, skal borgeren have besked.

Ankestyrelsen kan behandle en klage over manglende overholdelse af offentliggjorte sagsbehandlingsfrister, men først når der er truffet afgørelse i den konkrete sag. Der kan klages over den manglende overholdelse af sagsbehandlingsfristen, selv om der ikke klages over afgørelsen i den konkrete sag. Klagen skal indgives inden for klagefristen for denne afgørelse.

Borgeren kan således begrænse sin klage til alene at vedrøre manglende overholdelse af den offentliggjorte sagsbehandlingsfrist. Ankestyrelsen kan almindeligvis tage stilling til alle dele af en sag, selv om der ikke er klaget herover. Ankestyrelsen vil dog normalt respektere borgerens klageafgrænsning.

Ankestyrelsen kan alene efterprøve, om der er offentliggjort en frist, og om borgeren har fået rettidig besked, hvis fristen ikke kan overholdes i den konkrete sag.

Ankestyrelsen kan ikke behandle klager over manglende overholdelse af retssikkerhedslovens § 3, stk. 1, det såkaldte "hurtighedsprincip". Princippet vil indgå i vurderingen af, om sagsbehandlingstiden har været så uforholdsmæssig lang, at der er tale om passivitet, som kan sidestilles med et afslag. Ankestyrelsen kan heller ikke behandle klager over længden af de offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.

Ankestyrelsen behandler klager over konkrete afgørelser. Det er Statsforvaltningen, der fører det almindelige tilsyn med, at kommuner og regioner overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder.

Principmeddelelse 69-16

Kommunen kan yde hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til forældre, der i hjemmet forsørger et barn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Dækningen af tabt arbejdsfortjeneste kan ske både i forbindelse med et løbende fravær fra arbejdet og i forbindelse med fravær på enkelt dage.

Inden for serviceloven gælder et kompensationsprincip. Kompensationsprincippet medfører, at forældre til et barn eller en ung med nedsat funktionsevne i videst muligt omfang skal kompenseres for følgerne af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne. Det vil sige, at forældrene skal kompenseres for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med det fravær, der er en følge af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne. Der kompenseres ikke for fravær og dermed indtægtstab, som modsvarer det fravær, som også forældre til børn uden nedsat funktionsevne på samme alder må påregne. Fraværet skal have et betydeligt omfang.

Tabt arbejdsfortjeneste på enkelt dage kan ydes i forbindelse med de møder, undersøgelser, kontroller m.v., som er en nødvendig følge af barnets

funktionsnedsættelse. Der ydes kun tabt arbejdsfortjeneste til det fravær, der er nødvendiggjort af mødet, undersøgelsen eller kontrollen, og ikke nødvendigvis til hele arbejdsdage. Der ydes eksempelvis ikke tabt arbejdsfortjeneste til et fravær, der er begrundet i krav fra forælderen om, at der kun kan bevilges fravær på hele dage. Der ydes kun tabt arbejdsfortjeneste i det omfang møderne, undersøgelserne, kontrollerne m.v. ikke kan placeres uden for forældrenes arbejdstid.

Kommunen skal i den forbindelse undersøge, om ansøgeren har mulighed for en fleksibel tilrettelæggelse af arbejdstiden, så det ikke er nødvendigt for ansøgeren at være fraværende fra arbejdet med lønreduktion. I det omfang ansøgeren har mulighed for en fleksibel tilrettelæggelse af arbejdstiden, kan der som udgangspunkt ikke ydes tabt arbejdsfortjeneste.

Kommunen kan ikke stille krav om, at der anvendes ferie eller særlige feriedage.

Der kan kun ydes tabt arbejdsfortjeneste, hvis der er tale om fravær i betydeligt omfang. Det afhænger af en konkret vurdering, om der er tale om fravær i betydeligt omfang. Et fravær svarende til sammenlagt 2-3 arbejdsdage om året anses normalt ikke for at være et fravær i betydeligt omfang. Ved vurderingen af, om fraværet overstiger 2-3 arbejdsdage om året, skal der lægges vægt på det sandsynliggjorte forventede fravær. Udbetalingen af tabt arbejdsfortjeneste på enkelt dage sker, efterhånden som fraværet og lønreduktionen dokumenteres.

I vurderingen af fraværets omfang indgår begge forældres samlede fravær. Både løbende fravær og fravær på enkelt dage. Hvis der er flere børn i familien med en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, er det forældrenes samlede fravær – både løbende fravær og fravær på enkelt dage – vedrørende alle børnene, der lægges vægt på ved vurderingen af, om der er tale om fravær i betydeligt omfang. Endelig indgår varigheden af de enkelte kontrolbesøg i vurderingen, ligesom det også indgår i vurderingen, om begge forældres tilstedeværelse er nødvendig.

Principmeddelelse 18-17

Principmeddelelsen fastslår, at når et barn lider af fødevareallergi, herunder mælkeallergi og laktoseintolerans, kan det ikke i sig selv begrunde, at forældrene er omfattet af personkredsen for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste. Det er ikke diagnosen, der er afgørende, men den samlede vurdering af, om lidelsen for det enkelte barn har alvorlige følger i den daglige tilværelse.

Forældre, der forsørger et barn i hjemmet med nedsat funktionsevne, kan få dækket merudgifter ved forsørgelsen af barnet og compensation for tabt arbejdsfortjeneste til pasning af barnet.

Retten til merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste er blandt andet betinget af, at barnet har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk og langvarig lidelse.

Indgribende lidelse

Indgribende lidelse betyder, at lidelsen skal have alvorlige følger i den daglige tilværelse. Det beror på en konkret og individuel vurdering, om en lidelse har alvorlige følger i barnets daglige tilværelse. I vurderingen indgår oplysninger om barnets helbredsmæssige forhold, samt hvordan barnet fungerer i skole, dagtilbud, til fritidsaktiviteter, i sociale sammenhænge og i hjemmet.

Det er ikke tilstrækkeligt, at en lidelse er langvarig. Den skal også være indgribende.

Medicinsk behandling

Vurderingen af, om en lidelse er indgribende, skal som udgangspunkt foretages med den medicinske behandling, som barnet modtager.

I de tilfælde, hvor barnet uden medicinsk behandling vil være akut livstruet, skal vurderingen foretages uafhængig af en løbende medicinsk behandling. Det samme gælder, hvis ophør af den medicinske behandling vil betyde en umiddelbar risiko for væsentlig og varigt nedsat funktionsevne.

Hvis der er tale om en anden form for behandlingsforløb end medicinsk behandling, gælder det samme, hvis den konkrete behandling kan sidestilles med medicinsk behandling.

Diætbehandling

Vurderingen af, om en lidelse er indgribende, når barnet er i diætbehandling, skal som udgangspunkt foretages med diætbehandlingen.

Som udgangspunkt gælder dette også, selvom barnet uden diætbehandling vil være akut livstruet. Det gælder også, hvis ophør af diætbehandlingen vil betyde en umiddelbar risiko for væsentlig og varigt nedsat funktionsevne.

Hvis diætbehandlingen kan ligestilles med medicinsk behandling, skal barnet dog vurderes uden diætbehandling, hvis barnet uden diætbehandling vil være akut livstruet, eller hvis ophør af diætbehandlingen vil betyde en umiddelbar risiko for væsentlig og varigt nedsat funktionsevne.

En diætbehandling kan sidestilles med medicinsk behandling, hvis der er tale om en lægelig ordineret behandling med godkendte ernæringspræparater. Diætbehandling, som ikke er iværksat efter lægelig ordination, kan ikke sidestilles med medicinsk behandling. Det kan heller ikke sidestilles med medicinsk behandling, at borgeren følger en diætkost, der består i at undgå visse fødevarer og/eller erstatte dem med andre fødevarer.

I sag nr. 1 skulle kommunen behandle sagen igen og tage konkret stilling til, om det har alvorlige følger i den daglige tilværelse for barnet, at det lider af laktoseintolerans.

I sag nr. 2 skulle kommunen behandle sagen igen og tage konkret stilling til, om det har alvorlige følger i den daglige tilværelse for barnet, at det lider af mælkeallergi.

Principmeddelelse 22-17

Kommunen skal efter serviceloven dække nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år, som har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Kommunen skal også dække nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til personer mellem det fyldte 18. år og folkepensionsalderen, som har en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Det er en betingelse, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i denne lov eller anden lovgivning.

Sektoransvarlighedsprincippet

Det følger af princippet om sektoransvarlighed, at en myndighed eller sundhedsvæsenet som hovedregel er ansvarlig for, at de ydelser, der leveres af myndigheden eller sundhedsvæsenet, kan bruges af borgerne.

Behandlingsredskaber

Der kan ikke ydes støtte til behandlingsredskaber efter serviceloven. Behandlingsredskaber er redskaber, som patienten forsynes med som led i behandling i sundhedsvæsenet, eller som fortsættelse af den iværksatte behandling.

Det udstyr og tilbehør, der er nødvendigt for at holde et behandlingsredskab på plads, og som dermed er nødvendigt for brugen af redskabet, er så nært knyttet til behandlingsredskabet, at det må anses for at være en integreret del af behandlingsredskabet.

Behandlingsudgifter, herunder udgifter til behandlingsredskaber, skal afholdes af sundhedsvæsenet efter reglerne i sundhedslovgivningen. Efter sektoransvarlighedsprincippet skal udgifter til behandlingsredskaber eller tilbehør til behandlingsredskaber ikke dækkes efter reglerne i den sociale lovgivning.

Den omstændighed, at en udgift ikke kan afholdes efter sundhedslovgivningen, kan ikke begrunde, at hjælpen kan ydes efter reglerne i den sociale lovgivning.

Det skyldes, at behovet for udstyret ikke er opstået som en direkte følge af en nedsat funktionsevne, men derimod som følge af en iværksat behandling. Udgiften hører efter sin art ikke under den sociale lovgivning.

I den konkrete sag havde borgeren ikke ret til dækning af udgiften til tilbehør til en insulinpumpe efter reglerne om nødvendige merudgifter. Ankestyrelsen vurderede, at der var tale om en behandlingsudgift.

Principmeddelelse 23-17

Principmeddelelsen fastslår, at forældre, der forsørger et barn i hjemmet med nedsat funktionsevne, kan få dækket merudgifter ved forsørgelsen af barnet og kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Retten til hjælp er blandt andet betinget af, at barnet har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk og langvarig lidelse.

Risiko for en lidelse er ikke nok

Barnets lidelse skal både være langvarig og indgribende.

Ved langvarig forstås, at lidelsen normalt skønnes at vare et år eller mere. Med indgribende lidelse forstås, at lidelsen skal være af en sådan karakter, at den har alvorlige følger i den daglige tilværelse.

Der skal konstateres en lidelse eller funktionsnedsættelse hos barnet, før det kan vurderes, om lidelsen er langvarig og indgribende. Det er derfor ikke tilstrækkeligt, at barnet er i en særlig risikogruppe for at blive ramt af en lidelse.

For tidligt fødte

Den generelle risiko for, at for tidligt fødte børn kan få udviklingsmæssige senfølger, er ikke tilstrækkelig til, at forældrene har ret til dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste.

Spædbørn, der er disponeret for allergi

Spædbørn, der er disponeret for allergi, men hvor allergien ikke er brudt ud, har ikke en langvarig og indgribende lidelse. Det gælder, selv om begge forældre har den samme allergi, og barnet derfor er dobbeltdisponeret. Forældrene har derfor ikke ret til dækning af merudgifter.

I den konkrete sag havde en mor ikke ret til dækning af merudgifter til mælkeerstatningspræparater, da barnet ikke havde en langvarig og indgribende lidelse. Det forhold, at barnet var arveligt disponeret for mælkeallergi, og der således var en risiko for, at barnet ville udvikle allergi, var ikke nok, til at moren var omfattet af den personkreds, der har ret til dækning af merudgifter.

Principmeddelelse 70-17

Principafgørelsen fastslår 1

Kommunen skal efter serviceloven dække nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne (handicap).

Kommunen skal også dække de nødvendige merudgifter, som forældre, der forsørger et barn med et handicap, har.

Borgeren skal selv afholde udgifter, som andre borgere uden et handicap på samme alder og i samme livssituation har. Udgifter herudover kan efter en konkret vurdering dækkes efter reglerne om merudgifter.

Når kommunen skal vurdere, om borgeren har merudgifter til drift af bil, skal kommunen først tage stilling til, om borgeren uden sit handicap ville have haft bil. Kommunen skal også overveje, om det er en nødvendig følge af borgerens handicap at anvende bil.

Den samme vurdering skal ske, når der er flere biler i husstanden.

Kommunen skal også vurdere, om borgerens bil er særlig stor og driftsmæssig dyr, eller om den er en personbil af almindelig størrelse.

Kommunen skal dernæst skelne mellem borgerens forskellige typer af kørsel.

Først efter disse vurderinger kan kommunen beregne en borgers eventuelle nødvendige merudgifter til drift af bil.

Principmeddelelse 3-18

Principafgørelsen fastslår, at Kommunen efter serviceloven skal tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefæller, forældre og andre pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Denne hjælp kan bestå af hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, og af personlig hjælp, pleje og omsorg. Afløsning eller aflastning kan gives uafhængigt af, om betingelserne i serviceloven for at få den nævnte hjælp i øvrigt er opfyldt. Der kan ikke som betingelse for afløsning eller aflastning stilles krav om omfanget eller karakteren af pasningen.

Principmeddelelse 25-19

Forældre, der forsørger og passer et barn i hjemmet med nedsat funktionsevne, kan få dækket merudgifter ved forsørgelsen af barnet og tabt arbejdsfortjeneste til pasning af barnet efter serviceloven.

Det er en betingelse, at behovet for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Undervisningssektorens ansvar

Det følger af princippet om sektoransvarlighed, at den offentlige sektor, der udbyder en ydelse eller en service, også er ansvarlig for, at den pågældende ydelse er tilgængelig for mennesker med nedsat funktionsevne. Sektoransvarlighedsprincippet er udgangspunktet for afgrænsningen af, i hvilket regi et opgaveområde hører hjemme.

Det betyder, at det er undervisningssektorens ansvar at sørge for, at børn kan komme til og fra skole. Det er derfor ikke et ansvar for den sociale sektor at dække merudgifter, hvis forældrene har udgifter til at følge barnet til og fra skole. Det er heller ikke et ansvar for den sociale sektor at dække tabt arbejdsfortjeneste, hvis forældrene har et indtægtstab forbundet med at følge barnet til og fra skole.

Der kan ikke gives hjælp efter serviceloven til transport til og fra skole

Hjælp til transport af elever til og fra skole, herunder elever med nedsat funktionsevne, er reguleret i folkeskolelovens regler.

Det er alene transport mellem skole og bopælsadressen, der kan gives hjælp til efter folkeskolelovens regler. Der kan ikke gives hjælp til transport mellem skole og en samværsforælders adresse efter folkeskolelovens regler. Folkeskoleloven gør udtømmende op med muligheden for hjælp til transport til og fra skole. Det skyldes, at folkeskoleloven udtrykkeligt angiver, hvornår der skal gives hjælp til transport.

Transport til og fra en heldagsskole, hvor fritidslignende aktiviteter er en integreret del af det samlede undervisningstilbud, er også transport til og fra skole.

Der kan ikke bevilges merudgifter eller tabt arbejdsfortjeneste til transport til og fra skole efter serviceloven.

Der kan gives hjælp efter serviceloven til transport til og fra skolefritidsordning

Hjælp til transport til og fra skolefritidsordning er ikke reguleret i folkeskoleloven, men i befordringsbekendtgørelsen, som ikke udtrykkeligt angiver, hvornår der kan gives hjælp til transport til og fra skolefritidsordning. Bekendtgørelsen angiver alene, hvornår hjælp til transport undtagelsesvist kan gives efter folkeskolelovens regler. Reglerne i bekendtgørelsen gør derfor ikke udtømmende op med muligheden for at få hjælp til transport til og fra skolefritidsordning.

Hjælpen kan kun gives efter befordringsbekendtgørelsen, hvis transporten kan ske uden etablering af en særskilt transportordning, det vil sige uden merudgift for undervisningssektoren.

Muligheden for at få hjælp til dækning af udgifter til transport efter reglen om nødvendige merudgifter i serviceloven er subsidiær i forhold til muligheden for at få hjælp efter reglerne i anden lovgivning. Det betyder, at det først skal afklares, om der er mulighed for at dække transportudgiften efter befordringsbekendtgørelsens regler.

Kommunen kan ikke give afslag på at give hjælp til dækning af merudgiften til transport med henvisning til, at hjælpen kan dækkes af undervisningssektoren, medmindre det er afklaret, at hjælpen faktisk kan dækkes efter befordringsbekendtgørelsen.

Kommunen skal derfor tage stilling til, om der kan bevilges hjælp af undervisningssektoren.

Forældrene til et barn med nedsat funktionsevne kan herefter få dækket udgiften til transport til og fra skolefritidsordning, i det omfang udgiften overstiger den udgift forældre i samme livssituation har til transport af børn uden funktionsnedsættelser på samme alder.

Hvis der ikke kan gives hjælp til transporten efter reglerne i befordringsbekendtgørelsen kan forældrene til et barn med nedsat funktionsevne have ret til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, hvis de øvrige betingelser herfor er opfyldt, herunder at det er en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse, at forældrene transporterer barnet frem og tilbage, og at forældrene derved har et indtægtstab.

Principmeddelelse 84-19

Principmeddelelsen omhandler personkredsen for merudgifter, og ikke spørgsmålet om udmålingen af merudgifterne.

Kommunen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige tilværelse til borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Der skal være tale om en langvarig lidelse af indgribende karakter i den daglige tilværelse, som medfører, at der ofte må sættes ind med ikke uvæsentlige hjælpeforanstaltninger.

Langvarig lidelse

Det er en betingelse for at være omfattet af den personkreds, der har ret til dækning af nødvendige merudgifter, at borgeren har en varigt nedsat funktionsevne.

Det følger af bekendtgørelse om nødvendige merudgifter ved den daglige tilværelse (merudgiftsbekendtgørelsen), at der med varigt nedsat funktionsevne forstås en langvarig lidelse. Det betyder, at der ikke inden for overskuelig fremtid vil være udsigt til bedring af den nedsatte funktionsevne, og der derfor i lang tid fremover vil være behov for at afhjælpe følgerne af den nedsatte funktionsevne.

Det skal indgå i vurderingen af, om der er tale om en varigt nedsat funktionsevne, hvorvidt der er behandlingsmuligheder. Behandlingen må dog ikke indeholde væsentlig risiko for borgerens liv og førlighed. Der kan desuden ikke lægges vægt på muligheden for et operativt indgreb, hvis borgeren ikke vil medvirke, da operation kan indebære risiko for liv og førlighed. Behandlingen skal efter al erfaring med rimelig sikkerhed kunne medføre en forbedring af funktionsevnen.

Lidelse af indgribende karakter

Konsekvenserne af lidelsen skal også være af indgribende karakter i den daglige tilværelse.

Ved vurderingen af, om borgerens funktionsnedsættelse er indgribende i hverdagen, skal der foretages en konkret og individuel helhedsvurdering af borgerens nedsatte funktionsevne, og hvilke konsekvenser den nedsatte funktionsevne har for borgerens daglige tilværelse og borgerens hjælpebehov.

I vurderingen kan der blandt andet indgå funktionsnedsættelsens betydning i relation til borgerens aktivitetsniveau, boligforhold, erhvervsforhold, helbredsforhold og personlige forhold, herunder om borgeren er forælder m.v. Det vil sige borgerens evne til at klare den personlige pleje, deltage i almindelig husholdning, klare praktiske opgaver i hjemmet, deltage i socialt samvær, færdes inde og ude, anvende offentlige transportmidler, deltage i fritidsinteresser m.v.

Det er følgerne af funktionsnedsættelsen, der er afgørende, og ikke den lægelige diagnose. Man kan derfor godt have en indgribende funktionsnedsættelse uden at have en diagnose.

Da der er tale om en helhedsvurdering, må der ikke udelukkende lægges vægt på enkelte elementer af borgerens funktionsnedsættelse, fx om borgeren er i stand til at varetage den personlige pleje. Omvendt skal det også indgå i vurderingen, om borgeren er stort set selvhjulpen med de bevilgede hjælpeforanstaltninger.

Det er ikke tilstrækkeligt til, at der er tale om en indgribende lidelse, at borgeren er lettere begrænset i sin dagligdag, og at almindelige aktiviteter foretages i nedsat tempo og med pauser.

Principmeddelelse 43-22

Principmeddelelsen præciserer, hvornår forældre til et barn med nedsat funktionsevne er omfattet af personkredsen for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, når der er mulighed for, at medicinsk behandling og/eller støttetiltag kan afhjælpe følgerne af barnets funktionsnedsættelse eller lidelse inden for kortere tid.

Retten til dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste er betinget af, at barnet har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk og langvarig lidelse. Hvis der er udsigt til, at medicinsk behandling og/eller støttetiltag inden for kortere tid kan afhjælpe følgerne af barnets funktionsnedsættelse eller lidelse, kan det begrunde, at funktionsnedsættelsen ikke er betydelig, eller at lidelsen ikke er indgribende.

Principmeddelelsen har til formål at uddybe den skønsmæssige vurdering, som kommunerne skal foretage, når de vurderer, om medicinsk behandling og/eller støttetiltag kan afhjælpe følgerne af barnets funktionsnedsættelse eller lidelse inden for kortere tid.

Bilag 2: Socialfaglig sagsgennemgang

Formål

VISO's socialfaglige sagsgennemgang består i en vurdering af den socialfaglige kvalitet i sagsbehandlingen, som den er dokumenteret i sagsmaterialet i 5 af de 20 sager, der er indsendt af Nyborg Kommune. Vurderingen foretages på baggrund af hele sagsforløbet to år tilbage fra indkaldelsestidspunktet.

Socialfaglig kvalitet i sagsbehandlingen indebærer, at der er arbejdet systematisk og analytisk, samt at sagen er underbygget ved eksempelvis indhentelse af relevant dokumentation fra andre instanser.

VISO's socialfaglige gennemgang tager med udgangspunkt i ovenstående afsæt i de 4 pejlemærker for kvalitet i sagsbehandlingen:

- Inddragelse af barnet, den unge, forældre og netværk
- Faglig udredning / målgruppevurdering
- Valg af indsats
- Opfølgning på indsats, herunder overgang fra barn til voksen

Udvælgelseskriterier

Den socialfaglige sagsgennemgang er foretaget i juni 2024. VISO har foretaget socialfaglig sagsgennemgang af sagerne med nummer: 4, 7, 8, 12 og 16. Børnene i sagerne er mellem 6 og 14 år gamle. VISO har dermed ikke haft anledning til, at gennemgå sager omhandlende overgangen til voksentilværelsen.

Sagerne fordeler sig således:

To ud af fem sager vedrører barnets lov § 86; merudgifter.

Fire ud af fem sager vedrører barnets lov § 87; kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

En ud af fem sager vedrører barnets lov § 90 jf. servicelovens § 84; afløsning.

Herudover er der bevilget tidligt forebyggende indsatser og støttende indsatser efter henholdsvis barnets lov § 30 og § 32 i 3 ud af 5 sager. Der er ligeledes i en enkelt sag gennemført et VISO-forløb. De forebyggende og støttende indsatser

samt VISO-forløbet er dog udenfor VISOs fokusområde og vil derfor ikke indgå i den socialfaglige gennemgang.

Samlet vurdering

I det følgende fremhæves VISOs hovedkonklusioner med fokus på henholdsvis styrker og udviklingspunkter. I de efterfølgende afsnit fremgår hele den socialfaglige sagsgennemgang, som danner grundlag for disse hovedkonklusioner.

Samlede styrker i sagsbehandlingen:

- Der foreligger i alle sager afgørelsesskrivelser vedr. økonomiske ydelser, som er udarbejdet ud fra en fælles systematik.
- Der gennemføres i flere sager uddybende samtale med forældrene i forbindelse med ny-ansøgning af ydelser via den digitale selvbetjeningsløsning.
- Der indhentes systematisk udtalelser og andet materiale fra andre fagpersoner omkring barnet i forbindelse med oplysning af sagen; både ved ny-ansøgninger og ved opfølgninger.
- Ved forældresamtale og til dels ved indhentelse af udtalelser, stilles der relevante og konkrete spørgsmål.
- Der er god praksis for at indhente skriftlig samtykke fra forældrene til indhentelse af oplysninger.
- Der er god systematik og praksis for at partshøre forældrene i de indhentede udtalelser og materiale.
- Rådgiverne står til rådighed for deltagelse i netværksmøder vedr. barnet.
- Det ses i sagerne, at rådgiveren varetager hele sagsbehandlingen omkring barnet ift. kapitel 3 og 4 i barnets lov. Dermed er der potentiale for, at arbejde helhedsorienteret ift. barnet og familien.
- Der er mulighed for juridisk sparring ift. de skriftlige afgørelser.

Samlede udviklingspunkter i sagsbehandlingen:

- At der anvendes en ensartet tilgang i forbindelse med udarbejdelse af målgruppevurderinger. Herunder at problemstillingen trages og det dermed tydeliggøres, hvad der er nødvendigt at belyse, så man ikke risikerer at overbelyse sagen.

- At der arbejdes aktivt med, hvordan barnets perspektiv inddrages løbende i sagsbehandlingen. Dvs. både hvordan man bedst fremskaffer perspektivet, hvad man lægger vægt på i perspektivet, og hvordan dette kommer til udtryk i valg af indsats/omfang af indsats.
- At der anvendes metoder til systematisk inddragelse af netværket.
- At der oparbejdes en systematik ift. løbende at notere sagsskridt og socialfaglige vurderinger i sagen. Derved sikres den løbende viden til brug for sagsbehandlingen fremadrettet samt den røde tråd.
- At udvikle en ensartet praksis ift. at vurdere støttebehovet ud fra en helhedsorienteret betragtning. Fx om andre ydelser og eller indsatser ville kunne afhjælpe støttebehovet og ikke kun, at man forholder sig til det konkret ansøgte.
- At afgørelser i højere grad begrundes tilstrækkeligt, således at det bliver tydeligere, hvorfor der bevilges, som der gør. Herunder, at det fremgår tydeligt i sagerne, hvordan man er nået frem til den præcise udmåling af timer, hvad formålet er og endeligt, hvad man forventer, at støtten skal afhjælpe.
- At der løbende ved opfølgninger vurderes på, om barnet/den unge er i målgruppen for handicapkompenserende ydelser. Dels kan støttebehovet ændre sig ud fra ændring/udvikling i funktionsnedsættelsen, dels kan barnet udvikle sig og ikke længere være i målgruppen.
- At afholdelse af netværksmøder herunder; indhold, form og deltagere systemiseres. Særligt i komplekse sager og sager vedr. skolevægring. Her kan rådgiver med fordel påtage sig en koordinerende rolle.
- At der sættes fokus på et mere forebyggende perspektiv ift. at sætte tidlige og hurtigere ind med indsatser, så massiv mistrivsel forebygges.
- At der arbejdes på et vejledende serviceniveau. Alternativt at man er enige om hvilke kilder, man benytter ift. at beregne merudgiften. Dermed vil rådgiverne nemmere og mere ensartet kunne vurdere, hvad den reelle *merudgift* er.
- At der arbejdes med at gøre afgørelserne mere overskuelige og læsevenlige.
- At sagsbehandlingen i højere grad tilrettelægges ud fra en fast systematik i forhold til kontaktbarhed, tidsfrister og koordinerende funktion – og dermed i højere grad sikre, at forældrene ikke bliver tovholdere i deres barns sag.

- At der arbejdes med at udbrede viden og enighed omkring snittet mellem Børn og Familie og Børnehandicap, så sagerne glider smidigere.
- At forældre orienteres om rådgiverskifte samt informeres om, hvem de kan kontakte indtil ny rådgiver er ansat.

Sagsgennemgang med udgangspunkt i de fire pejlemærker for kvalitet i sagsbehandlingen

Inddragelse

Inddragelse af forældrene

Flere af de gennemgåede sager er opstartede på baggrund af modtaget underretning fra forskellige professionelle instanser som fx. Jobcenter, skole eller læge. I alle tilfælde er forældrene indkaldt til gennemgang af underretningen, hvor de får anledning til at kommentere på de modtagne oplysninger samt fremkomme med deres perspektiv.

Ved ny-ansøgning af handicapkompenserende ydelser via den digitale løsning på Nyborg Kommunes hjemmeside, ses det, at ansøgningerne ikke er specielt uddybede af forældrene. Her ses det i alle tilfælde, at rådgiver kontakter forældrene og giver dem mulighed for at uddybe deres ansøgning enten telefonisk eller ved et møde.

I de tilfælde, hvor der har været afholdt forældresamtale i forbindelse med fx ansøgning af handicapkompenserende ydelser, ses det, at forældrenes udtalelser citeres og der ikke kun laves opsamlende/konkluderende referater af samtalerne.

Det er gennemgående i sagerne, at det er forældrene, der henvender sig til rådgiver med forespørgsler og opdateringer. Forældrene er opsøgende på at få den information, de har krav på. Det ses ikke, at rådgiver løbende orienterer forældrene om væsentlige skridt i sagsbehandlingen eller sagsbehandlingsfrister. Det ses dog, at rådgiver både i besvarelse af mails og i journalnotater svarer i en venlig, ordentlig og respektfuld tone.

I alle de gennemgåede sager sker der op til flere rådgiverskifte, og det er gennemgående, at forældrene ikke informeres forud for rådgiverskifte. I nogle tilfælde orienteres forældrene efterfølgende af den nye rådgiver, som skriver til forældrene og oplyser at vedkommende er ny rådgiver og oplyser sine kontaktinformationer. I et tilfælde beskriver ny rådgiver i et brev, hvor sagen er og hvad ny rådgiver i sagens næste skridt vil være.

Der ses eksempler på, at ny rådgiver beder forældrene komme til møde og uddybe deres ansøgning og fremkomme med oplysninger, som allerede foreligger på sagen.

Undtagelsen fra dette er dog, når sagen skifter rådgiver fra Børn og Familie til rådgiver i Børnehandicap, her ses det, at forældrene orienteres skriftligt forud for skiftet.

Der ses en række eksempler på, at rådgiver sender modtaget information i form af udtalelser fra børnehave, skole og læge i partshøring hos forældrene, inden der træffes afgørelse i sagen. Her angives også en svarfrist ift. eventuelle kommentarer fra forældrene.

Det ses i sagerne, at der er fleksibilitet ift. afholdelse af møde med forældrene, som både foretages telefonisk, ved fremmøde på forvaltningen samt ved hjemmebesøg.

På tværs af sagerne ses en uens kvalitet og ind imellem ukorrekt rådgivning og vejledning til forældrene med børn med funktionsnedsættelser i Nyborg Kommune. I en sag ses, at der skriftligt sendes materiale ud om familievejlederordning, forældrekurser og søskendekurser. Det ses ikke i de øvrige sager. I en sag spørger en forælder til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste og henvises til jobcenteret. I en tredje sag ringer en forælder og spørger til en afgørelse, som de er uforstående overfor, der gives vejledning om, hvordan de kan klage, men selve samtalen burde formentlig have været registreret, som en anke. Et forældrepar rådgives ikke korrekt omkring muligheden for at dele den bevilgede kompensation for tabt arbejdsfortjeneste mellem sig. I flere sager ses, at beregningen af sparrede udgifter til transport til/fra arbejde i forbindelse med bevilling af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste beregnes forkert. Det ændres kun i den sag, hvor der klages over dette. Endeligt ses det, at et forældrepar, der er bevilget kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, ikke vejledes om muligheden for at søge om merudgifter, selvom de formentlig ville være berettigede til dette.

Endeligt kan det konstateres, at der ikke ses anvendt en bestemt metode eller systematik til inddragelse af forældremyndighedsindehaverne til børn med funktionsnedsættelser i sagsgennemgangen.

Inddragelse af barnet/den unge

Der fremgår ikke eksempler på direkte inddragelse af barnet/den unge i de gennemgåede sager. Ligeledes ses det ikke, at barnets perspektiv er forsøgt inddraget på anden vis.

Rådgiver har i en enkelt sag vedr. tidlige forebyggende indsatser afholdt et opstartsmøde, hvor det fremgår af notatet, at barnet deltog. Barnets perspektiv er dog ikke gengivet i notatet.

Det er gennemgående for sagerne, at børnene ikke er inddraget, hverken direkte eller indirekte ift. at fremkomme med deres perspektiv hverken ift. målgruppevurdering, valg af indsatser ift. de handicapkompenserende ydelser eller andet.

Endeligt kan det konstateres, at der i sagerne, ikke noteres faglige vurderinger af, hvorfor barnet ikke er inddraget.

Ud fra de gennemgåede sager vurderes det derfor, at Nyborg Kommune ikke har en systematisk praksis ift. at inddrage børn med funktionsnedsættelser i sagsbehandlingen af deres sag.

Inddragelse af barnets netværk

Sagsgennemgangen giver ikke indblik i, hvordan det private netværk inddrages i sagsbehandlingen, da der ikke fremgår eksempler på dette i sagerne. Det ses ikke, at der afdækkes om familierne har privat netværk, som vil kunne være medvirkende til, at afhjælpe barnets og/eller familiens udfordringer.

Det er gennemgående i sagerne, at der indhentes udtalelser fra læger og speciallæger, børnehaver og skoler. Der anvendes konsekvent ICS statusudtalelser skabelon til børnehaver og skoler samt LÆ121-blanket til lægerne. Ligeledes er det tydeligt angivet, hvad fristen for besvarelsen er. Der er dog ikke en ensartet praksis ift. at stille guidende og uddybende spørgsmål til informanten. I nogle sager stilles der relevante og konkrete uddybende spørgsmål, i andre indføres informanten ikke i, hvilken kontekst denne svarer ind i. Dermed ses det, at rådgiver flere gange henvender sig efter modtagelsen af status for at få uddybet nogle informationer eller stille tillægsspørgsmål.

Der ses et eksempel på at ICS-statusudtalelsen fremsendes (og besvares) tre gange inden for halvanden måned, hvilket forhæler behandlingen af den foreliggende ansøgning. Den faglige begrundelse for dette er ikke noteret på sagen.

Det ses konsekvent, at rådgiverne har sørget for, at der er skriftligt samtykke fra forældrene til, at må indhente oplysninger om barnet.

Dermed vurderes det, at der ikke er en ensartet praksis for systematisk oplysning af sagerne på børnehandicap området i Nyborg Kommune.

I flere af sagerne ses det, at rådgiver deltager i netværksmøder med fx skole/børnehave, psykiatri, PPR m.fl. Det ses ikke, at dette sker systematisk, eller at der anvendes en bestemt metode eller mødeform ved disse møder. Der fremsendes generelt ikke dagsorden forud for møderne, men blot et formål med mødet, fx 'gøre status på barnets trivsel siden opstart i skole'. Af DUBU fremgår ofte mødereferater, men det er utydeligt, om det er et officielt referat, der efterfølgende er sendt ud til mødedeltagerne, eller om det blot er rådgivers noter til sagen. Referaterne bærer præg af at være informationsindhentning til rådgivers sagsbehandling, og dermed fremgår det ikke tydeligt, hvilke aftaler der indgås, hvem der har ansvar for hvad, eller hvordan barnet/familien hjælpes bedst på tværs af forvaltningerne fremadrettet.

Det ses kun i en enkelt sag, at det er rådgiver, der tager initiativ til at afholde netværksmøde, her ses til gengæld at der fremsendes en god og præcis dagsorden forud for mødet.

Det vurderes ikke, at der er en ensartet praksis i Nyborg Kommune for, at rådgiver agerer tovholder i sager med flere fagpersoner og/eller forvaltninger involverede på børnehandicapområdet.

Kvaliteten af samarbejdet på tværs af forvaltninger er af svingende karakter og udefra set vurderes det at være personbåret. Der ses eksempelvis stor forskel på, hvor hurtigt skolerne svarer på anmodning om en udtalelse, samt hvor nemt og fleksibelt det er at koordinere en mødedato. Ligeledes ses det, at der er forskel på, hvad en konkret børnehave udtaler til et netværksmøde, og hvad der efterfølgende står i en skriftlig udtalelse.

Der ses gode eksempler på tværfagligt samarbejde. Fx i en sag, hvor der koordineres indsatser på tværs af forvaltninger med PPR, og efterfølgende fremsendes status på forløb m.m. Der ses ligeledes et eksempel på, at rådgiver informerer praktiserende læge om, hvad der er kommet ud af den underretning, vedkommende indgav. De enkelte gode eksempler ses ikke at være en gennemgående systematisk praksis.

Faglig udredning

Der ses ikke eksempler på screening eller afdækning jf. barnets lov § 18 og § 19 i de gennemgåede sager. Dermed kan VISO ikke udtale sig om kvaliteten af disse ift. Nyborg Kommunens praksis. VISO bemærker dog, at der formentlig i et par af sagerne med fordel kunne have været foretaget en afdækning. Alternativt burde

der have været noteret en faglig vurdering i disse sager, der begrundes, hvorfor afdækningen fraviges.

Der ses ikke nogen eksempler på målgruppeudredninger i de gennemgåede sager.

På baggrund af sagsgennemgangen kan det konstateres, at der ikke er noget, der tyder på, at der anvendes en fast metode ift. vurdering af, om børnene er i målgruppen for handicapkompenserende ydelser eller indsatser, eller til vurdering af omfanget af funktionsnedsættelsen. Hverken udredningsværktøjet, elementer heraf eller anden ensartet tilgang til indhentelse af oplysninger ses anvendt.

Det ses ikke, at børnene inddrages i forbindelse med vurdering af målgruppen. Forældrene inddrages i et vist omfang ift. vurdering af målgruppen, ift. at oplyse om barnets påvirkning af funktionsnedsættelsen i hverdagen. Der ses dog en vis tendens til, at forældrenes oplevelse af barnets funktionsnedsættelse ikke vægtes lige så højt som de professionelle oplevelse. Denne vægtning af oplysninger ses ikke begrundet i sagerne eller afgørelserne. Bl.a. ses det i en sag vedr. et blindt barn, at rådgiver noterer, at hun vurderer, at sagen 'har mere social karakter', det er ikke yderligere begrundet, og det viser sig senere, at det ikke er en korrekt antagelse, da barnet vurderes i målgruppen for handicapkompenserende ydelser.

Målgruppevurderingerne bør være tydeligere ift., hvad funktionsnedsættelsen betyder for det enkelte barn konkret i hverdagen i dets forskellige livsarenaer. Dette bliver særligt vigtigt ift. opfølgning ift. at kunne vurdere, om støttebehovet har ændret sig på baggrund af et ændret funktionsniveau, eller om funktionsniveauet fx er bedret i en grad, så barnet ikke længere vurderes at være i målgruppen.

VISO finder, at det med den nuværende kvalitet af målgruppevurderinger kan være vanskeligt for kommunen at argumentere for, hvorfor et barn eksempelvis senere hen ikke længere er omfattet af målgruppen for ydelser efter barnets lov §§ 86 og 87. Dermed vurderes det, at Nyborg Kommune hverken har en metodisk eller systematisk praksis for, at udarbejde målgruppeudredninger ved ansøgning om handicap-kompenserende ydelser og indsatser.

Når der ikke anvendes en ensartet systematik ift. målgruppevurderinger, ses der især tre faldgruber. Den ene er, at man forholder sig for snævert til barnets udfordringer, funktionsnedsættelse og støttebehov og ikke får øje på, om der er brug for anden støtte end det ansøgte. Den anden er, at man ikke får taget problemstillingen og dermed risikerer at få overbelyst sagen. Den tredje er at afgørelsen dermed kan trække ud.

Det ses i flere af sagerne, som kommer ind på baggrund af underretninger, at der bruges uproportionelt meget tid på at afklare, om der skal udarbejdes børnefaglig

undersøgelse. I én sag tager det op til 8 mdr. at afklare, i en anden helt op til 1,5 år førend man vurderer, at det skal der ikke, og sagen skal overgå til børnehandicap. Dette er uhensigtsmæssig sagsbehandling og familierne, står i de fleste tilfælde uden indsatser mens denne afdækning pågår.

Det vurderes, at være en omfattende proces for familier med et barn med funktionsnedsættelse i Nyborg Kommune, at få bevilget ydelser og indsatser et vurderes på denne baggrund, at Nyborg Kommune hverken har en systematik eller en kendt og anvendt procedure til at afklare, i hvilket team barnet og familien er bedst hjulpet.

Valg af indsats

Det ses ved flere ansøgninger, at der ikke foretages en helhedsvurdering af barnets og familiens støttebehov, men at man alene forholder sig til det konkrete ansøgte. Bl.a. i en sag med flere børn i målgruppen ses det, at sagerne behandles separat og ikke med blik for familiens samlede situation. Endvidere ses det i en sag med et barn i massiv mistriksel og skolevægning, at der bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste med opfølgning et år fra bevillingsdatoen, uden at der iværksættes andre indsatser i hjemmet for at bringe barnet i trivsel og skole.

Der fremgår en uens praksis ift. ansøgninger i eksisterende sager, hvor ansøgningen fx modtages mundtligt på et møde. Det ses flere gange, at der vejledes om, at der skal søges digitalt på kommunens hjemmeside, førend det kan betragtes som en ansøgning oftest sammen med en forklaring på, hvorfor ansøgningen ikke umiddelbart kan imødekommes. Derudover ses der eksempler på, at rådgiver i en anden sag noterer, at der er indgået mundtlig ansøgning, og der anmodes ikke om ansøgning via den digitale løsning.

Det bemærkes, at de skriftlige afgørelser vedr. de handicapkompenserende ydelser, generelt set, er lange og overskuelige, også ved relativt simple bevillinger. Der ses eksempelvis en afgørelse, der er ni sider omhandlende en relativ simpel bevilling af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Derudover bemærkes, at beregnings-grundlaget ikke fremgår af afgørelserne, således har forældrene ikke mulighed for at forholde sig til beregningens rigtighed eller i det hele taget klage over beregningen. Det ses endvidere, at standard tekst fra afgørelsesskabelonen ikke er slettet/tilpasset til den konkrete sag.

Endeligt ses det overvejende tydeligt hvilke oplysninger, der er indhentet og brugt i forbindelse med afgørelsen.

Endvidere bemærkes det, at der kun i nogle afgørelser indskrives formål med den bevilgede kompensation for tabt arbejdsfortjeneste eller afløsning i hjemmet. Der kan med fordel beskrives formål i afgørelserne. Det vil gøre det nemmere ved opfølgninger at forholde sig til, om det er den rette indsats. Det vil ligeledes

gøre det tydeligere for forældrene, hvad der forventes af dem, samt hvordan de kan bruge timerne. Der mangler generelt skriftlig vejledning til forældrene ift., hvordan afløsningen kan bruges.

Det ses i afgørelserne, at rådgiverne ved, hvad der skal lægges vægt på ift. begrundelse af det bevilgede, altså de enkelte tildelingskriterier, muligvis fordi der bruges en standard skabelon til dette. Men ofte bliver det beskrevet for generaliseret og ikke knyttet til det enkelte barn.

Ift. en sag vedr. merudgifter i forbindelse med slid af tøj henvises der i én afgørelse til, at der tages udgangspunkt i Rockwool Fondens Forskningsenhed om børnefamiliers udgifter til beklædning og fodtøj. I en senere afgørelse otte mdr. efter den oprindelige afgørelse, tages der i stedet udgangspunkt i Danmarks Statistiks publikation 'Børns Levevilkår'. Dette tyder på, at der mangler en ensartet systematik ift. beregning af merudgifter og fastsættelse af serviceniveauet i Nyborg Kommune.

I en sag vedr. tidlige forebyggende indsatser ses det, at sagen forløber gnidningsfrit mellem bestiller og udfører. Der udfyldes en indstilling, som sendes til familiehuset. Det ses i sagen, at leder af Familiehuset kontakter rådgiver via mail og oplyser om hvilken familiebehandler, der bliver tilknyttet sagen, og hvornår der kan forventes opstart. Derefter kontakter familiebehandler rådgiver, og der aftales opstartsmøde med barn og forælder, som gennemføres som planlagt. Da der kun ses et eksempel på dette i sagerne kan det ikke vurderes, om dette er udtryk for en fast praksis.

Opfølgning på indsatsen

Af de gennemgåede sager ses et par eksempler på opfølgning på den bevilgede ydelse. Opfølgningerne foretages i begge tilfælde på foranledning af forældrene, idet der er sket ændring i deres situation. I forbindelse med opfølgning indhentes opdateret ICS-udtalelse fra børnenes skole. I en af sagerne indhentes udtalelsen inden samtalen med forældrene, hvilket gør, at rådgiver har mulighed for, at spørge ind til informationerne og få forældrenes perspektiv herpå.

Opfølgningerne tager ikke afsæt i formålet og målene med indsatserne, idet dette ikke har været opstillet fra en start af bevillingerne. Der stilles dog relevante spørgsmål ift. sagens karakter.

Der fremsendes ny skriftlig afgørelse til forældrene efterfølgende opfølgningen.

Den ene opfølgning giver anledning til, at rådgiver tager initiativ til at planlægge et netværksmøde med øvrige fagpersoner omkring barnet, og dermed inddrages helhedsperspektivet.

Ud fra de gennemgåede sager er det ikke muligt at sige noget generelt om Nyborg Kommunes praksis for opfølgning på indsatser og ydelser på

børnehandicapområdet. Det bemærkes dog, at der kan være en tendens til, at når først familierne er vurderet i personkredsen for ydelser og er tildelt disse, så vægtes deres perspektiv højere i sagen, ligesom det kan se ud til, at rådgiver tager en højere del af ejerskab for at understøtte familierne.

Bilag 3: Oversigt over kommunens tilsendte materialer

Materialeliste	
<p>1. Politik og strategi</p> <p>Politikker</p> <ul style="list-style-type: none">• Kommunens handicappolitik• Kommunens sammenhængende børnepolitik• Andre politikker med relevans for børnehandicapområdet. <p>Strategier</p> <ul style="list-style-type: none">• Strategier eller lignende styringsdokumenter der sætter en ledelsesmæssig ramme og retning for arbejdet på børnehandicapområdet – fx handleplaner, udviklingsplaner, strategiplaner eller årsplaner. <p>Kvalitetsstandarder</p> <ul style="list-style-type: none">• Kvalitetsstandarder/service-niveaubeskrivelser på børnehandicapområdet.• Indsats- eller ydelseskataloger eller beskrivelser, der definerer kommunens ydelser eller ydelsespakker.	<p>1.1 Handicappolitik</p> <p>1.2 Børne- og ungepolitik</p> <p>1.3 Udviklingsplanen 2024-2028</p> <p>1.4 Sagsbehandlingsfrister fra 2024</p> <p>1.5 Ledelsesrapportering marts 2024</p> <p>1.6 Kvalitetsstandard – hjemmetræning</p> <p>1.7 Kvalitetsstandard – aflastning</p> <p>1.8 Kvalitetsstandard – ledsagelse</p> <p>1.9 Kvalitetsstandard – merudgifter</p> <p>1.10 Kvalitetsstandard – rådgivning til familier</p> <p><i>Eftersendt 4. juni 2024:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Dagtilbuds- og skolepolitik• Tidsplan 2024• Tidsplan 2025 <p><i>Eftersendt 19. september 2024:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Kerneopgaven i Nyborg Kommune: https://www.nyborg.dk/da/om-kommunen/job-i-nyborg-kommune/medarbejder-i-nyborg-kommune/

<p>Ledelsesinformation</p> <ul style="list-style-type: none">• Procedurer og retningslinjer for indsamling af data om den faglige og økonomiske udvikling på området – fx aktiviteter, målgrupper, økonomi og klager over afgørelser.• Skabeloner og eksempler på indsamling af data om den faglige og økonomiske udvikling på området.• Procedurer og retningslinjer for præsentation og drøftelse af ledelsesinformation for politikere, ledelse og medarbejdere på børnehandicapområdet.• Skabeloner og eksempler på præsentation og drøftelse af ledelsesinformation.	<p>Der er ikke materiale vedr. ledelsesinformation.</p>
--	---

<p>2. Faglig ledelse</p> <p>Sparring og videndeling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funktionsbeskrivelser på ledelses- og medarbejderniveau. • Kompetenceplaner. • Plan for afholdelse af teammøder, faggruppemøder og bevillingsmøder. • Dagsordenskabeloner • Retningslinjer for supervision. • Retningslinjer og redskaber til behandling af klager over afgørelser, herunder omgørelser fra Ankestyrelsen. • Retningslinjer og redskaber der understøtter faglig videndeling – fx procedurer for deling af ny lovgivning, principmeddelelser eller målgruppespecifik viden. <p>Strategisk kompetenceudvikling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategier og planer for medarbejdernes kompetenceudvikling. <p>Fagligt ledelsestilsyn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procedurer og skabeloner for fagligt ledelsestilsyn – fx sagsgennemgang. 	<p>2.1 Beskrivelse af ledelsestilsyn</p> <p>2.2 Ledelsestilsynsskabelon</p> <p><i>Eftersendt 26. maj 2024:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Model for introduktion af nye medarbejdere • Tjekliste for introduktion af nye medarbejdere <p><i>Eftersendt 4. juni 2024:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Introprogram til Social og Familie
--	---

<p>3. Sagsbehandlingen</p> <p>Overordnede retningslinjer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overordnede retningslinjer for sagsbehandlingen – fx værdigrundlag og faglige pejlemærker. <p>Retningslinjer og redskaber der understøtter sagsbehandlingen fra åbning til afslutning af sager inden for følgende paragraffer: Barnets lov §§ 83, 85, 86, 87 og 90, jf. SEL 84</p> <ul style="list-style-type: none"> • Retningslinjer og redskaber der understøtter udredning og målgruppevurdering – fx DUBU, ICS-trekanten, udredningsværktøjet på børnehandicapområdet, arbejdsgangsbeskrivelser, procesbeskrivelser og afgørelsesskabeloner. • Retningslinjer og redskaber der understøtter opfølgningen – fx DUBU, arbejdsgangsbeskrivelser, skabelon til indhentning af status og dagsorden for opfølgningsmøder. • Retningslinjer og redskaber, der understøtter inddragelse og samarbejde med familien – fx dialogværktøjer og dagsorden for møder med familien. 	<p>3.1 Arbejdsgang tabt arbejdsfortjeneste</p> <p>3.2 Skabelon afgørelse delvis</p> <p>3.3 Skabelon afgørelse fuld</p> <p>3.4 Arbejdsgivererklæring</p> <p>3.5 Indberetning af timer § 44</p> <p>3.6 Afslutning af sag</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskrivelse til borgerne om børnehandicap: https://www.nyborg.dk/da/borger-og-selvbetjening/familie-og-born/hjaelp-og-stotte-til-familier-med-born/born-og-unge-med-funktionsnedsaettelse/ <p><i>Eftersendt 26. maj 2024:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientering: Materialer til inddragelse af børn
--	--

<p>4. Helhed og sammenhæng samarbejde</p> <p>Overgang fra barn til voksen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procedurer, aftaler og skabeloner for håndtering af overgangen fra børnehandicap- til voksenhandicapområdet <p>Samarbejde mellem børnehandicapområdet og øvrige områder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Retningslinier for samarbejdet mellem børnehandicapområdet og det sociale børneområde. • Retningslinier for samarbejdet mellem børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet (PPR, det almene børneområde samt specialskoler og –dagtilbud). • Retningslinier for samarbejdet mellem børnehandicapområdet og øvrige relevante områder – fx UU og hjælpemidler. • Retningslinjer for kommunens ungeindsats (KUI). • Oversigt over eller dagsordener for faste møder mellem børnehandicapområdet og kommunens øvrige områder. 	<p>4.1 Den kommunale ungeindsats</p> <p><i>Eftersendt 4. juni 2024:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Samarbejdsudvalg skabelon • Vejledende retningslinjer 2022: Hjælpemidler <p><i>Eftersendt 19. september 2024:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • CFP
<p>5. Organisationsdiagram</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organisationsdiagram for kommunen som helhed • Organisationsdiagram for børnehandicapområdet (myndighed) på afdelings- og teamniveau. 	<p>5.1 Organisationsdiagram Nyborg Kommune</p> <p>5.2 Organisationsdiagram Social og Familie</p>

<p>6. Andre materialer der ikke er nævnt i ovenstående</p> <p>Øvrige retningslinjer og redskaber med relevans for børnehandicapområdet.</p>	<p>6.1 Stillingsopslag børnehandicap maj 2024</p> <p>6.2 Stillingsopslag til myndighedsleder på det specialiserede unge og handicapområde maj 2024</p> <p>6.3 SHU – 20. september 2021</p> <p>6.4 SHU – november 2021</p> <p>6.5 SHU – 2. marts 2022</p> <p>6.6 SHU – 30. november 2022</p> <p>6.7 DIR – 26. januar 2022</p> <p>6.8 Borgerrådgiverens årsrapport 2023</p>
--	---

Bilag 4: Juridisk materiale gennemgang

Juridisk gennemgang af kommunens materialer er foretaget i forbindelse med kommunens forløb med Taskforce-Handicap.

Ankestyrelsen har alene set på, om lovgivning og praksis er overholdt på de sagsområder, som vi har målt på i forbindelse med taskforce forløbet. Vi gør opmærksom på, at gennemgangen ikke betyder, at taskforcen har taget stilling til, om samtlige af kommunens materialer er i overensstemmelse med regler og praksis.

Vi gennemgår ikke følgende materiale i denne juridiske gennemgang, da der ikke er juridiske forhold, som Ankestyrelsen kan tage stilling til:

- 1.1 Handicappolitik.
- 1.2 Børne- og ungepolitik.
- 1.3 Udviklingsplanen 2024-2028.
- 1.4 Sagsbehandlingsfrister fra 2024.
- 1.5 Ledelsesrapportering marts 2024.
- 2.1 Beskrivelse af ledelsestilsynet.
- 2.2 Ledelsestilsynsskabelon.
- 3.4 Arbejdsgivererklæring.
- 3.5 Indberetning af timer § 44.
- 3.6 Afslutning af sag.
- 4.1 Den kommunale ungeindsats.
- 5.1 Organisationsdiagram Nyborg Kommune.
- 5.2 Organisationsdiagram Social og Familie.
- 6.1 Stillingsopslag børnehandicap maj 2024.
- 6.2 Stillingsopslag myndighedsleder til det specialiserede unge- og handicapområde maj 2024.
- 6.3 SHU - 20. september 2021.
- 6.4 SHU - november 2021.
- 6.5 SHU - 2. marts 2022.
- 6.6 SHU - 30. november 2022.
- 6.7 DIR - 26. januar 2022.

- 6.8 Borgerrådsgiverens årsrapport 2023.

Indledende bemærkninger

Vi forudsætter, at kommunen opdaterer det indsendte materiale med det gældende lovgrundlag i barnets lov.

1.6 Kvalitetsstandard – hjemmetræning

Formålet med hjemmetræning (side 1)

Kommunen skriver: *"Du kan som forælder (forældremyndighedsindehaver) til et barn, der har en betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne få støtte til at hjemmetræne dit barn efter metoder, der ikke tilbydes i offentlig regi."*

Vi gør kommunen opmærksom på, at det er ikke en betingelse, at metoden ikke udbydes i offentligt regi. Vi henviser til vejledning nr. 9375 af 28. maj 2024 punkt 63.

Hvem kan få hjælp? (side 2)

Kommunen skriver: *"Barnet eller den unge skal efter lovgivningen være godkendt til et tilbud om hjælp eller særlig støtte i særligt dag- eller klubtilbud (§ 32), før der kan ansøges om hjemmetræning."*

Vi bemærker, at retten til hjemmetræning gælder uafhængigt af, om hjælp og særlig støtte i det offentlige tilbud gives i et særligt dagtilbud eller i et tilbud efter dagtilbudsloven. Vi henviser i den forbindelse barnets lov § 82, nr. 4.

Vi henviser desuden til principmeddelelse 115-12, hvor af det fremgår, at forældres ret til hjemmetræning gælder uafhængigt af et konkret tilbud.

Visitationskriterier (side 4)

Kommunen skriver, at for at kunne komme i betragtning til ydelsen skal barnet eller den unge blandt andet være godkendt til et særligt dag- eller klubtilbud.

Vi henviser til vores bemærkninger ovenfor.

Ophør (side 5)

Kommunen skriver: *"Hvis kommunen konstaterer, at barnet/den unge ikke længere har gavn af hjemmetræningen, ophører ydelsen af tabt arbejdsfortjeneste til forældrene med udgangen af den måned, hvor det konstateres."*

Vi gør kommunen opmærksomme på, at en social ydelse først kan ophøre, når der er truffet afgørelse herom. Ophør af tabt arbejdsfortjeneste er desuden omfattet af reglerne om varslings- og afviklingsordningen i barnets lov § 11.

1.7 Kvalitetsstandard – Aflastning

Hvem kan få hjælp? (side 1)

Kommunen skriver: "Du kan få hjælp, hvis du passer dit barn i hjemmet, og barnet har et stort behov for hjælp eller opsyn i alle døgnets timer."

Vi gør kommunen opmærksom på, at det alene er en betingelse for afløsning og aflastning, at barnet har en funktionsnedsættelse. Der stilles således ikke krav til omfanget eller varigheden af barnets funktionsnedsættelse.

Kommunen skriver også: "Behovet for aflastning eller afløsning skal skyldes barnets funktionsnedsættelse."

Kommunen kan overveje at præcisere, at behovet for hjælp alene skal være opstået på baggrund af barnets funktionsnedsættelse. Det betyder, at der ikke kan bevilges afløsning og aflastning for de behov, der er en følge af den øvrige familiens forhold.

Aflastning uden for hjemmet (side 2)

Kommunen har angivet det maksimale antal aflastningsdøgn i forhold til den funktionsnedsatte barns alder.

Vi gør kommunen opmærksom på, at behovet for aflastning uden for hjemmet ikke alene er afhængig af barnets alder, men også andre momenter kan have betydning for vurderingen. Der skal således altid foretages en konkret og individuel vurdering af behovet for hjælp. Vi henviser til principmeddelelse 8-24.

Kommunen skriver også, at aflastningen kan bevilges op til to uger ad gangen.

Vi gør opmærksom på, at der altid skal foretages en konkret og individuel vurdering af familiens behov for hjælp. Der er således intet til hinder for, at en familie bevilges aflastning uden for hjemmet, der lægger udover to sammenhængende uger. Det afgørende er, at familien opfylder betingelserne for aflastning og afløsning.

Hvad er dit ansvar? (side 3)

Kommunen skriver, at forældrene selv skal sørge for transport til og fra aflastningsstedet.

Vi gør kommunen opmærksom på, at følgeudgifter forbundet med afløsning og aflastning, jf. barnets lov § 90, jf. servicelovens § 84, stk. 1, efter omstændighederne kan dækkes efter reglerne om nødvendige merudgifter. Vi henviser til principmeddelelse 25-23.

Visitationskriterier (side 4)

Kommunen oplister tre kriterier for afløsning og aflastning.

Kommunen kan med fordel gøre opmærksom på, at kriterierne ikke er udtømmende.

Afløsning i hjemmet (side 5)

Kommunen skriver: "Eventuelt udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste skal reduceres, når der bevilges aflastning og/eller afløsning."

Vi gør kommunen opmærksom på, at det ikke er udelukket, at familien fortsat kan have ret til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, såfremt familien også bevilges afløsning eller aflastning. Det afgørende vil i den forbindelse være en vurdering af omfanget og formålet med de forskellige bevillinger.

1.8 Kvalitetsstandard – ledsagelse

Hvad består hjælpen af? (side 2)

Kommunen skriver "*Du kan efter lovgivningen maksimalt få 15 timers ledsagelse pr. måned.*"

Vi er ikke enige i ovenstående. Vi gør kommunen opmærksom på, at finder kommunen ud fra en konkret og individuel vurdering, at barnet/den unge er omfattet af personkredsen for ledsagelse efter barnets lov § 89, skal kommunen tilbyde 15 timers ledsagelse om måneden. Det er således ikke muligt at bevilge under 15 timers ledsagelse.

Visitationskriterier (side 4)

Kommunen skriver: "*Ydelsen bevilges, hvis hjælpen ikke kan dækkes efter andre paragraffer.*"

Vi er ikke enige. Vi bemærker, at der ikke er andre bestemmelser i barnets lov, hvor formålet alene er, at barnet/den unge kommer uden for hjemmet, og peger på selvvalgte aktiviteter som vedkommende ønsker ledsagelse til. Bestemmelsen om ledsagelse er dermed ikke subsidær til anden lovgivning, og bevilling af ledsagerordning kan således ikke betinges af, at andre relevante bestemmelser skal afprøves førend, der kan bevilges ledsagerordning.

Hvad omfatter indsatsen? (side 4)

Kommunen skriver: "*Der er mulighed for at søge kommunen om udbetaling af et fast beløb årligt til dækning af ledsagerens udgifter. Beløbet udgør i 2020: 919 kr.*"

Kommunen kan med fordel opdatere beløbet til det aktuelle niveau (2024).

Afsluttende bemærkninger

Kommunen kan overveje, ved en ikke-udtømmende liste, at give eksempler på, hvilke aktiviteter, der kan bevilges ledsagelse til. Kommunen kan ved samme ombæring med afsæt i principmeddelelse 52-15, foretage en afgrænsning af de aktiviteter, der på forhånd kan udelukkes at bevilge ledsagerordning til.

1.9 Kvalitetsstandard – merudgifter

Hvem kan få hjælp? (side 2)

Kommunen skriver: "*Merudgifterne skal efter lovgivningen være en konsekvens af den nedsatte funktionsevne. Merudgifterne skal ikke kunne dækkes efter andre regler.*"

Kommune kan med fordel uddybe disse betingelser, så det fremkommer mere klart, hvad der må forstås ved, at merudgiften skal være en konsekvens af barnets funktionsnedsættelse, og ligeledes, hvad der må forstås ved, at udgiften ikke skal kunne dækkes efter andre regler.

Kommunen kan ligeledes overveje at inddrage og uddybe betingelsen om, at en merudgift skal være nødvendig.

Hvad består hjælpen af? (side 2)

Kommunen oplister flere eksempler på merudgifter. Kommunen kan med fordel indsætte relevante principmeddelelser.

Medicin: Principmeddelelse 31-14. Kommunen kan ligeledes præcisere, at det alene er borgerens egenbetaling, der kan bevilget efter reglerne om nødvendige merudgifter.

Diæt og kostpræparater: Principmeddelelse 39-14.

Ekstra omkostninger til transport til behandling og i fritiden: Principmeddelelse 70-17.

Særligt tøj eller fodtøj: Principmeddelelse C- 08-04. Vi gør kommunen opmærksomme på, at tøj, der skal udformes på en speciel måde, skal dækkes efter reglerne om hjælpemidler.

Ekstra pasning af barnet i hjemmet. Principmeddelelse 85-13.

Kommunen skriver også, at *"For at modtage tilskud, skal du efter lovgivningen have merudgifter for mere end den fastsatte takst, som er 5.207 kr. pr. år (i 2022)"*

Kommunen kan med fordel opdatere beløbet til det aktuelle niveau (2024). Kommunen kan ligeledes præcisere, at det er familiens samlede merudgifter, der danner grundlag for beregningen af minimumsbeløbet.

3.1. Arbejdsgang tabt arbejdsfortjeneste

Socialfaglig vurdering/målgruppevurdering

Vi bemærker, at det kan være relevant og nyttigt for kommunen at have en tjekliste for så vidt angår betingelser og relevante overvejelser ved bevilling af tabt arbejdsfortjeneste, men at vi ikke kan vurdere, om listen gør udtømmende op med relevante overvejelser.

Vi bemærker imidlertid, at kommunen med fordel kan tilføje, at det fx ved et afslag på dækning af tabt arbejdsfortjeneste altid skal overvejes, om der skal iværksættes anden relevant hjælp for at imødekomme et eventuelt udækket behov for hjælp i familien, jf. retssikkerhedslovens § 5. Dette gør sig fx gældende, hvis kommunen vurderer, at et barn har et pasningsbehov, men at det ikke er mest hensigtsmæssigt, at forældrene passer barnet. Kommunen skal her iværksætte anden hjælp for at imødekomme barnets behov for pasning.

Kommunen skriver: *"Øvrige betingelser: (...) En betingelse at minimumsgrænsen er overskredet (se principmeddelelse 69-16).*

Vi bemærker, at kommunen skal være opmærksom på, at det fremgår af principmeddelelse 69-16, at vurderingen af fraværets omfang tager udgangspunkt i begges forældres samlede fravær, både løbende fravær og fravær på enkeltdage.

Beregning af tabt arbejdsfortjeneste

Kommunen skriver: ” Der tages udgangspunkt i hidtidige bruttoindtægt (seneste 3 lønsedler forud foransøgningsdato/bevillingsdato eller første periode med løntab) – dog højst med et beløb på kr. 34.055 (2023 sats), medmindre der er tale om en svingende lønindtægt eller en selvstændig erhvervsdrivende (se principafgørelse 59-18).”

Kommunen kan med fordel tilføje, at hvis forælderen har en svingende lønindtægt, skal kommunen foretage et skøn over ansøgerens generelle indtægtsniveau.

Opfølgning, ændring og ophør

For så vidt angår nedsættelse af ydelsen, kan kommunen med fordel henvise til principmeddelelse 231-10. Det fremgår heraf, at der bevilges en indretningsperiode ved en betydelig nedsættelse af ydelsen. Vi bemærker hertil, at indretningsperioden ved en betydelig nedsættelse er skønsmæssig.

3.2. Skabelon afgørelse delvis

Vi anbefaler, at kommunen opdaterer skabelonen med det korrekte lovgrundlag (barnets lov).

Kommunen kan overveje også at henvise til retssikkerhedslovens § 11 b, om afgørelse på det foreliggende grundlag.

3.3. Skabelon afgørelse fuld

Samme som ovenstående.

Vejledende retningslinjer genbrugshjælpemidler og forbrugsgoder

Vi bemærker, at reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder ikke er bestemmelser, vi måler på i taskforcen, hvorfor materialet herom ikke er gennemgået.

For så vidt angår cykler, gør vi imidlertid opmærksom på Ankestyrelsens principmeddelelse 20-23.

Ankestyrelsen

Ankestyrelsen
7998 Statsservice
Tlf.: 33 41 12 00

www.ast.dk

Social- og
Boligstyrelsen

Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.sbst.dk